

PÄÄTÖS

Nro 434/2020

Dnro ESAVI/24201/2019

9.12.2020

ASIA

Jätteiden lajittelulaitoksen laajentaminen sekä toiminnan aloittamislupa,
Janakkala

HAKIJA

Janakkalan Jätteenkuljetus
Valontie 5 F 60
14200 Turenki

Y-tunnus: 1145381-4

TOIMINTA

Hakemus koskee jätteenkäsittelytoimintaa osoitteessa Hyötymäentie 81,
12400 Tervakoski.

ASIA	1
HAKIJA	1
TOIMINTA.....	1
VIREILLETULOTIEDOT.....	5
Hakemuksen vireilletulo	5
Luvan hakemisen peruste	5
Toiminnan luvanvaraisuus	5
Toimivaltainen lupaviranomainen.....	5
ASIAN KUVAUS	5
Taustatiedot.....	5
Sijainti	5
Kaavoitus	5
Päätökset ja sopimukset.....	6
Ympäristövaikutusten arviointi.....	6
Hakemuksen mukainen toiminta	6
Yleiskuvaus.....	6
Muutokset toimintaan	7
Vastaanotettavat jätteet.....	10
Prosessit.....	12
Ojitussuunnitelma	19
Toiminta-ajat	22
Polttoaineet ja kemikaalit.....	22
Energian kulutus ja käytön tehokkuus.....	22
Liikenne	23
Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet.....	23
Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio	24
Lähiympäristö	24
Pintavesien tila, päästöt ja vaikutukset.....	25
Maaperä ja pohjavesi	26
Ilmanlaatu, päästöt ja vaikutukset	27
Melu	27
Selvitys päästöjen vähentämisestä ja puhdistamisesta	28
Toiminnassa muodostuvat jätteet.....	28
Tarkkailu	29
Käyttötarkkailu	29
Päästötarkkailu	30
Jätetarkkailu.....	30
Tarkkailun laadunvarmistus.....	31
Kirjanpito ja raportointi.....	31
Paras käyttökelpoinen tekniikka	32
Yleiskuvaus.....	32
Hakijan esitykset.....	34
Esitys korvauksista	34
Toiminnan aloittamista koskeva pyyntö.....	34
Esitetyt vakuudet	34
ASIAN KÄSITTELY	34

Täydennykset	34
Tiedottaminen	34
Lausunnot	35
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualueen lausunto 13.9.2019	35
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen lausunto 18.6.2020	41
Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto 16.9.2019	44
Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto 2.6.2020	45
Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto 6.9.2019	46
Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto 9.6.2020	47
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonvarayksikön lausunto 13.9.2020	47
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonvarayksikön lausunto 23.9.2020	47
Muistutukset ja mielipiteet	48
Vastineet	72
Neuvottelut	83
MERKINNÄT	83
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	83
Lupamääräykset	84
Yleiset lupamääräykset	84
Jätteiden vastaanotto ja käsittely	84
Kenttä- ja laskeutusallasrakenteet	85
Päästöt maaperään, vesiin ja viemäriin	86
Melu	87
Seuranta- ja tarkkailumääräykset	87
Vakuus	88
Ojitus	89
Kunnossapitovelvoitteet	89
Korvaus ojituksesta	89
Päätöksen täytäntöönpano	90
Toiminnan aloittaminen	90
Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta	90
Korvautuvat lupamääräykset	90
PERUSTELUT	90
Ympäristöluvan ratkaisun perustelut	90
Lupamääräysten yleiset perustelut	91
Lupamääräysten yksilöidyt perustelut	92
Täytäntöönpanoa koskevat perustelut	96
VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN	97
PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO	97
Päätöksen voimassaolo	97
Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen	97
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	97
KÄSITTELYMAKSU	97
TIEDOTTAMINEN	98

Päätös	98
Päätöksestä tiedottaminen.....	98
MUUTOKSENHAKU	99
LIITTEET	99
ASIAN KÄSITTELIJÄT	99

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 10.7.2019.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin perusteella.

Toiminnan luvanvaraisuus

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13f) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 2 momentin 13h) kohdan perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Laitos sijaitsee noin kahdeksan hehtaarin alueella vanhan Rehakan kaatopaikka-alueen vieressä Janakkalan kunnan eteläosassa Tervakoskella. Alueen vieressä toimii tällä hetkellä Kiertokapula Oy:n hyötyjätteiden käsittelyalue ja maankaatopaikka.

Janakkalan Jätteenkuljetuksen ostama viiden hehtaarin määräala kunnan omistamasta kiinteistöstä 165-425-1-195 on lohkottu ja yhdistetty kiinteistöön 165-425-1-245, joista on muodostettu kiinteistö Hyötymäki 165-425-1-270 (rekisteröinti 7.7.2020).

Kaavoitus

Alue sijoittuu valtioneuvoston 28.9.2006 vahvistamassa Kanta-Hämeen maakuntakaavassa jätteenkäsittelyalueeksi (EJ) osoitetulle alueelle.

Rehakan alueen etelä-lounaispuolelle on maakuntakaavassa merkitty laaja maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja (Lammienmaan ulkoilun moninaiskäyttöalue, MU). Tervakosken taajaman pohjoispuoli on osoitettu merkinnällä Ar asuntovaltaiseksi alueeksi.

Kanta-Hämeen 1. vaihemaakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 2.4.2014. Lisäksi Ympäristöministeriö on vahvistanut 2. vaihemaakuntakaavan 24.5.2016. Vaihemaakuntakaavoissa ei käsitellä kaikkia maankäytön kysymyksiä vaan ne täydentävät vuonna 2006 vahvistettua kokonaismaakuntakaavaa.

Hämeen maakuntavaltuusto hyväksyi 27.5.2019 maakuntakaavan 2040, joka korvaa Kanta-Hämeen nykyisen maakuntakaavan sekä voimassa olevat vaihemaakuntakaavat astuessaan voimaan.

Janakkalan kunnanvaltuuston 24.1.1983 hyväksymässä haja-asutusalueen yleiskaavassa käsittelyalue sijoittuu osin kaatopaikka-alueeksi (EK) ja osaksi maa- ja metsätalousvaltaiselle (M) merkitylle alueelle.

Janakkalan kunnan pitkän tähtäimen tahdon ilmauksessa maankäytöstä on esitetty *Janakkalan maankäytön rakennemalli 2030+* selostuksessa ja kartassa. Rehakan jätteenkäsittelyalue on osoitettu erityisalueen merkinnällä kehitettäväksi materiaalitehokkuutta lisääväksi ja luonnonvarojen kysyntää vähentäväksi uusiokäyttöalueeksi.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 31.5.2013 myöntämä ympäristölupa (Nro 105/2013/1, Dnro ESAVI/149/04.08/2012).

Muut päätökset ja sopimukset

Janakkalan Jätteenkuljetuksella/Hannu Riihimäellä on Hämeen ELY-keskuksen 20.12.2012 antama päätös toiminnan hyväksymisestä jätehuoltokisteriin. Hyväksyntä koskee jätteen ammattimaista kuljettamista.

Ympäristövaikutusten arviointi

Hämeen ELY-keskus on 15.4.2020 (Dnro HAMELY/1349/2019) antanut päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) soveltamisesta yksittäistapauksessa Hyötymäen jätteiden lajittelulaitoksen laajentamishankkeessa. Päätöksen mukaan lajittelulaitoksen laajentamishankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Hakemuksen mukainen toiminta

Yleiskuvaus

Hakemus koskee Janakkalan Jätteenkuljetuksen jätteiden lajittelulaitoksen laajennusta. Nykyisen ympäristöluvan mukaisen laitosalueen pinta-ala on noin 3 ha, josta kenttäalueita on noin 2 hehtaaria. Nykyinen kiinteistö (7,87 ha) on kokonaisuudessaan laitosaluetta. Laitoksen toiminta-alue on

jaettu neljään kenttäalueeseen, joista hakemuksen mukaiseen laajennukseen kuuluvat kenttäalue 4, joka sijaitsee uudella laajennusalueella ja kenttäalue 3, joka sijaitsee nykyisellä laitosalueella. Nykyisen luvan mukaiset jo toteutetut kenttäalueet on merkitty alueiksi 1 ja 2. Alueet 1 ja 2 ovat molemmat pinta-alaltaan noin 1 ha, alue 3 noin 0,5 ha ja alue 4 noin 2 ha.

Laitoksella on lupa vastaanottaa rakennusjätteitä, puujätettä, risuja, metsätähteitä, kantoja, betoni- ja tiilijätettä, kaupan ja teollisuuden materiaali- ja energiakierrätykseen soveltuvaa jätettä, keräyspaperia ja -kartonkia sekä puhtaita maa-aineksia, lasia, metallia, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen jätteitä, sähkö- ja elektroniikkaromua, akkuja, kestopuuta ym. vaarallisten jätteiden pieneriä yhteensä enintään 36 500 t/a. Jätteet lajitellaan, käsitellään ja toimitetaan jatkojalostukseen tai hyötykäyttöön joko raaka-aineena tai polttoaineena energiantuotantoon. Osa jätteistä vain välivarastoidaan.

Ammattitaito

Henkilökunnalla on hakemuksen mukaan vuosien kokemus jätehuoltoalan työstä. Henkilökuntaa koulutetaan ulkopuolisilla kursseilla sekä yrityksen sisäisissä koulutustilaisuuksissa. Tarvittaessa käytetään ulkopuolista asiantuntemusta.

Muutokset toimintaan

Laitosaluetta laajennetaan noin 5 ha:lla verrattuna nykyiseen ympäristöluvan mukaiseen alueeseen. Laitoksen kenttäaluetta laajennetaan alueille 3 ja 4. Alueilla 1 ja 2 olevaa kenttäaluetta on jo hieman levitetty alueelle 3, jota on edelleen tarkoitus laajentaa siten, että asfaltoitavan alueen pinta-alaksi tulee 0,48 ha.

Laitoksen kenttäaluetta laajennetaan alueelle 4 noin 2 hehtaaria. Tälle laajennusalueelle suunnitellut toiminnat ovat pääasiassa betonin, maa-ainesten ja puun käsittelyä ja varastointia. Alueelle rakennetaan myös vastaanotto rasva- ja hiekanerotuskaivojätteelle.

Jättemateriaalien vuosittaisia vastaanoton, käsittelyn ja kertavarastointien määriä on tarkoitus nostaa taulukkojen 1 ja 2 mukaisesti. Määriä on muutettu alkuperäisessä hakemuksessa olleista hakemuksen täydennyksen 21.2.2020 mukaisesti.

Laitosalueelle on tarkoitus tulla myös jätteiden pienerien yleinen vastaanottoasema.

Käsittely- ja varastokentät

Käsittely- ja varastokenttien rakentamisessa on tarkoitus käyttää valimo-hiekkaa ja -kuonaa, voimalaitosten tuhkaa, kuonaa ja leijupetihiekkaa, betoni- ja tiilimursketta, laattoja, keramiikkaa tai vastaavaa

maarakentamisessa hyödynnettävää pysyvää materiaalia. Jäteasfalttia käytetään asfalttipinnoitteessa.

Kenttien rakentamisessa käytettävistä jätemateriaaleista on hyötykäyttökelpoisuus selvitys. Jätemateriaalien hyödyntämisessä noudatetaan MARA-asetuksen (843/2017) raja-arvoja. Pengertäytössä käytetään maa- ja kiviaineksia sekä teknisesti soveltuvia materiaaleja tulevan MASA-asetuksen mukaisesti.

Käsittelyalueen rakentamisessa käytetään ulkopuolista riippumatonta laadunvalvojaa, joka valvoo työn suunnitellun laatutason noudattamista ja laadunvalvontasuunnitelman mukaista toteuttamista.

Nykyinen alue

Nykyisen laitosalueen kahden hehtaarin asfaltoitu kenttä on rakennettu vuosina 2016–2019.

Tähän mennessä kenttärakenteissa on käytetty jätemateriaaleja noin 30 000 tonnia:

- Betonimursketta 25 400 t
- Tevo Oy:n valuhiekkaa 5 450 t
- Tevo Lokomo Oy:n valimokuonaa noin 900 t.

Nykyisen laitosalueen kenttä (alueet 1 ja 2) on lähes valmis, reunojen viimeistelytyöt lukuun ottamatta. Nykyisen alueen rakenteisiin on tarkoitus sijoittaa vielä enintään 1 000 tonnia betonimursketta ja valimokuonaa.

Laajennusalue

Laajennusalueelle rakennetaan noin 2,1 hehtaarin käsittely- ja varastokenttä (alue 4) vaiheittain noin hehtaari kerrallaan noin kymmenen vuoden aikana. Alueen toteuttamisen aikataulu riippuu rakentamisessa käytettävien materiaalien saatavuudesta ja puuaineksen varastointitarpeesta.

Alueen 4 kentän rakentamisessa maata leikataan n. 14 000 m³ ja täyttöä tarvitaan 49 000 m³. Nettotäyttötilavuus on 41 500 m³. Luiskien täyttö on 46 000 m³.

Kenttärakenteissa käytetään betoni- ja tiilimursketta, valimohiekkoja ja -kuonia sekä voimalaitosten tuhkaa, kuonia ja leijupetihiekkaa enintään 100 000 tonnia. Luiskien täytössä käytetään puhtaita maa- ja kiviaineksia 46 000 m³.

Yhdyskuntajätteen polttolaitokselta vastaanotettava kuona on käsiteltyä kuonaa eli raakakuonaa, jota on käsitelty rauta- ja muiden metallien poistamiseksi.

Kenttien rakenteet

Kenttäalueiden 3 ja 4 maarakentamisessa jätemateriaaleina käytetään betoni- ja tiilimurskettä, valimon valimohiekkaa ja -kuonaa sekä voimalaitosten tuhkia, kuonia ja leijupetihiekkaa, jotka soveltuvat maarakentamiseen. Laajennusalueen 4 kenttää on tarkoitus rakentaa sitä mukaa kun rakentamiseen tarvittavia materiaaleja on saatavilla.

Jätemateriaaleja on tarkoitus käyttää 1,5 m:n kerrospaksuudella 21.2.2020 toimitettujen alueiden 1–3 ja alueen 4 suunnitelmakarttojen (Liite 1) mukaisesti. Hakemuksen mukaan käytettävien jätemateriaalien on täytettävä MARA-asetuksen (843/2017) ympäristövaatimukset.

Nykyisen kentän (alue 1) laajennusalueelle (alue 3) sijoitetaan esitettyjä jätemateriaaleja yhteensä enintään 7 200 m³ eli noin 15 000 tonnia. Alueen 1 nykyisessä kenttärakenteessa on käytetty betonimurskettä. Jatkeella (alue 3) on tarkoitus käyttää betoni- ja tiilimurskettä, valimohiekkaa ja -kuonaa, voimalaitosten tuhkia, kuonia ja leijupetihiekkaa. Uuden suunnitelman mukaan alueen 3 kenttäaluetta laajennetaan alkuperäisestä hakemuksesta kokoon 0,48 ha.

Alueen 2 kenttärakenteessa on käytetty asfalttikerroksen (70 mm) alla kalliomurskettä (200–300 mm) ja valimohiekkaa ja -kuonaa (400–1 300 mm) sekä betonimurskettä (500–1500 mm). Kenttä on jo toteutettu kokonaisuudessaan.

Uuden laajennusalueen kenttäalueelle (alue 4) jätemateriaaleja sijoitetaan yhteensä enintään 32 000 m³ eli noin 60 000 tonnia. Asfalttikerroksen (70 mm) ja kallio- tai soramurskekerroksen (200 mm) alapuolella käytettävät jätemateriaalit ovat betoni- ja tiilimurskettä, valimohiekkaa ja -kuonaa, voimalaitosten tuhkia, kuonia ja leijupetihiekkaa (yhteensä enintään 1,5 m). Eri jätemateriaalien määrä riippuu niiden saatavuudesta kentän rakentamisen aikana.

Alue 3: (Liite1-Suunnitelmakartta-alueet 1-3, täydennys 21.2.2020)

Asfaltoitavan alueen pinta-ala 4 800 m² (= 0,48 ha)

Kierrätysmassat 7 200 m³rtr (betoni- ja tiilimurske, valimohiekka ja -kuona, voimalaitosten tuhka, kuona ja leijupetihiekka)

Puhtaat pengermassat 15 600 m³rtr

Luiskien täyttö 7 200 m³rtr

Alue 4: (Liite1-Suunnitelmakartta-alue 4, täydennys 21.2.2020)

Asfaltoitavan alueen pinta-ala 20 900 m² (= 2,09 ha)

Kierrätysmassat 32 000 m³rtr (betoni- ja tiilimurske, valimohiekka ja -kuona, voimalaitosten tuhka, kuona ja leijupetihiekka)

Puhtaat pengermassat 12 800 m³rtr

Luiskien täyttö 46 500 m³rtr

Vastaanotettavat jätteet

Hakemuksessa on eritelty kenttien rakentamiseen tarvittavien jätemateriaalien vastaanotto- ja niiden suurimmat kertavarastointimäärät (taulukko 1) sekä vastaanotettavat ja kertavarastoitavat määrät ilman kenttärakentamista (taulukko 2).

Taulukko 1. Kenttäalueiden maarakentamisen aikana vastaanotettavat jätemateriaalien suurimmat jätemäärät vuodessa ja niiden suurimmat kertavarastot.

Jätelaji	Jätteen numerotunnus	Voimassa oleva lupa (t/a)	Haettava määrä (t/a)	Maksimikertavarasto (t)
Betoni- ja, tiilijäte	170101-03, 170107, 170302	5 000	20 000	5 000 käsittelemätön 40 000 murske
Valimohiekka ja -kuona	100903, 100912, 101003, 101012		4 000	4 000
Tuhka, kuona, leijupetihiekka	100101, 100103, 100115, 100117, 100124, 190112, 190114, 190119, 191209, 191212		5 000	5 000
Maa- ja kiviainekset	17 05 04	10 000	50 000	30 000
Yhteensä		15 000	79 000	84 000

Kenttien valmistuttua ei hakemuksen mukaan enää oteta vastaan valimohiekkoja ja -kuonia, voimalaitosten tuhkia, kuonia ja leijupetihiekkaa. Myös maa- ja kiviaineksen vastaanotto- ja kertavarastointimäärät pienenevät.

Taulukko 2. Jäteasemalle vastaanotettavat ja varastoitavat jätteet, kun laitoksen kenttärakentaminen on jätemateriaalien osalta tehty valmiiksi.

Jätelaji	Jätteen numerotunnus	Voimassa oleva lupa Määrä t/a	Haettava määrä t/a	Käsittely	Maksimivarasto ja varastointipaikka
Kaupan ja teollisuuden energia- sekä kierrätyskelpoinen jäte	170201, 170203, 030101, 030105, 030199, 030301, 030308, 150101-03, 150106, 160119, 160122, 160199, 191201, 191204, 191206, 191208, 191210, 191212, 190210, 200239	5 000	5 000	Lajittelu, murskaus, paalaus, varastointi ja siirto-kuormaus	Käsitlemätön jäte 500 t hallissa, valmis kierrätyspolttolainne 3 000 t asfalttikentällä
Rakennusjäte	150101 170201, 150102, 170101-03, 170107, 170201-03, 170802, 170904, 191209, 200101, 200138, 200139	10 000	10 000	Lajittelu, välivarastointi ja siirtokuormaus	500 t hallissa ja/tai asfalttikentällä
Betoni- ja tiilijäte	170101-03, 170107, 170302 (muut kuin nimikkeessä 170301 mainitut bitumiseokset = Maran asf.jäte)	5 000	20 000	Lajittelu, murskaus, välivarastointi, maarakentaminen	5 000 t purkubetonia 40 000 t murskattuna asfaltoimattomalla alueella tai asfalttikentällä
Asfalttijäte	200202, po.170302	300	500	Murskaus, kentän päällystäminen tai toimittaminen muualle	500 t, kentällä
Maa- ja kiviainekset	170504	10 000	15 000	Maarakentaminen	10 000 t, kentällä
Puujäte	030105, 150103, 170201, 191207, 200138	2 000	2 000	Lajittelu ja murskaus	2 000 t, puu/hake kentällä
Risut, kannot, metsätähteet, puunkuori	020107, 030302	sisältyi edelliseen	20 000	Murskaus ja varastointi	4 000 t, puu/hake kentällä
Kestopuu	170204*, 191206*, 200137*	100	100	Välivarastointi	10 t, asfalttikentällä /lavalla
Paperi ja kartonki	200101, 191201	2 000	2 000	Lajittelu, paalaus, välivarastointi	500 t, hallissa ja ulkona paaleissa asfalttikentällä
Lasi	200102, 150107	300	300	Välivarastointi	300 t, kasassa asfalttikentällä
Metalli	150104, 170401, 170402, 170403, 170404, 170405, 170406, 170407, 200140	300	1 000	Lajittelu, välivarastointi	100 t, kasassa asfalttikentällä / vaihtolavoilla
Kattohuopa	170302	-	200	Välivarastointi	50 t, lava, asfalttikenttä

Jätelaji	Jätteen numerotunnus	Voimassa oleva lupa Määrä t/a	Haettava määrä t/a	Käsittely	Maksimivarasto ja varastointipaikka
Kipsijäte	170802	-	200	Välivarastointi	50 t, lava, asfalttikenttä
Rasvakaivojäte	200109	300	300	Siirtokuorma	40 t, säiliössä
Sadevesikaivohiekka	190802	500	500	Siirtokuorma, veden erotus	200 t, suodatinlava (vesi: umpisäiliö)
SE-romu	160210*, 160298*, 200135*, 200136	400	400	Lajittelu, välivarastointi	15 t, metallikontissa tai hallissa
Lyijyakut, paristot	160601*, 160602*, 160603*, 160604, 160605	200	200	Lajittelu, välivarastointi	20 t, akkulaatikoissa tai metallikontissa
Vaaralliset jätteet (pienerät, sekalaiset)	useita eri tunnuksia	100	100	Lajittelu, välivarastointi	5 t, kontissa tai hallissa
Yhteensä		36 500	77 800		66 790 (22 935, vanha lupa)

Prosessit

Jätteiden vastaanotto ja lajittelu

Lajittelulaitokselle otetaan vastaan seuraavia jätemateriaaleja: kaupan- ja teollisuuden energia- ja materiaalikierrätyskelpoinen jäte, rakennusjäte, kipsilevyt, kattohuopa, betoni, tiili, kiviaines, puujäte, paperi ja kartonki, metalliromu, sähkö- ja elektroniikkaromu, lyijyakut, kestopuu, käytetyt renkaat ja vaarallisten jätteiden pienerät.

Materiaalit tuodaan kierrätyslaitokselle pääosin kuorma-autoilla, jätteiden pieneräasemalle jätettä tuodaan henkilöautojen peräkärriillä ja pakettiautoilla. Lastit puretaan vastaanottoalueelle jätelajeittain. Laitoksen vastaanottotoimintoihin kuuluvat vastaanottotarkastus, punnitus ja laadunmääritys.

Punnituksen yhteydessä tehdään vastaanottokirjaukset ja tarkistetaan mahdolliset siirtoasiakirjat. Jätteen tuoja ja laatu rekisteröidään tietokantaan jätteseurantaa ja muuta kirjanpitoa varten. Materiaalit lajitellaan ja ohjataan varastoon tai suoraan käsittelyyn.

Vastaanoton ja lajittelun päävaiheet ovat:

- kuormien tarkastus ja vastaanotto
- punnitus
- ohjaus käsittelyyn tai varastopaikkaan
- tietojen syöttö materiaalijärjestelmään.

Laitoksella vastaanotetuista materiaaleista ja jätteistä valmistetaan seuraavia tuotteita teollisuuden raaka-aineiksi ja polttoaineiksi: keräyspaperi, metalliromu, lasi, puuhake, kierrätyspolttoaine, betoni- ja tiilimurske. Halliin

rakennetaan lajittelu/murskauslinjasto, jossa energijätteet käsitellään kierätyspolttoaineeksi.

Laitokselle haetaan lupaa vastaanottaa, varastoida ja käsitellä jätemateriaaleja ja puhdasta puuta yhteensä 84 700 tonnia vuodessa.

Alueella tapahtuvaa jätteenkäsittelytoimintaa tehdään arkisin maanantaista perjantaihin kello 7.00–21.00. Häiritsevää melua aiheuttavaa toimintaa, kuten murskaus- ja haketustoimintaa tehdään arkisin maanantaista perjantaihin kello 7.00–18.00. Poikkeustapauksissa, jos toimintaa on tehtävä myös muulloin, haetaan siihen erikseen ympäristöviranomaisen hyväksyntä.

Jätteiden pienerien vastaanottopiste / siirtokuormaus

Pienerien vastaanottopisteessä vastaanotetaan lähinnä yksityisten henkilöautojen peräkärrikuormia, risuja, siivous- ja raivausjätettä, sähkö- ja elektroniikkaromua, akkuja ja käytettyjä renkaita. Vastaanottopisteessä on lajittelutasanne, jossa on oma lava tai kontti kullekin jätelajille. Lajittelutasanne toimii samalla siirtokuormausasemana ja jätteiden lajittelusta tulevien jättejakeiden välivarastona.

Laitos toimisi myös kunnan yleisenä vaarallisten jätteiden vastaanottopisteinä, jossa otetaan vastaan akkuja, kestopuuta, maaleja ym. vaarallisten jätteiden pieneriä.

Jättemateriaalit

Paperi, pahvi ja kartonki

Lajitteluhallissa yleisistä ja yritysten keräyspisteistä tuotu paperi ja pahvi lajitellaan käsin ja kauhakuormaajalla kontteihin tai paalaukseen, joka tapahtuu omalla laitteella hallissa. Paaleja ei muoviteta. Paperia ja pahvia varastoidaan hallissa kasoissa sellaisenaan tai konteissa. Paalit varastoidaan hallissa tai ulkona asfaltoidulla kentällä ja kuljetetaan paperi- ja kartonkitehtaille raaka-aineeksi. Paperia ja pahvia käsitellään noin 2 000 tonnia vuodessa. Paperia ja kartonkia varastoidaan enintään 500 tonnia.

Metalli ja lasi

Lajittelulaitokselle tulee metalliromua ja lasia lähinnä yritys- ja rakennusjätteen mukana. Metallia varastoidaan kasassa ja vaihtolavoissa ja toimitetaan luvanvaraiseen paikkaan jatkokäsittelyyn. Metallia vastaanotetaan enintään 1 000 tonnia vuodessa ja suurin kertavarasto on 100 tonnia.

Lasia vastaanotetaan enintään 300 tonnia vuodessa ja suurin varasto on 300 tonnia. Lasi varastoidaan kasassa asfalttikentällä.

Sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanotto ja käsittely

Laitokselle vastaanotettu sähkö- ja elektroniikkaromu lajitellaan ja varastoidaan jatkokuljetuksia varten. SER varastoidaan konteissa tai katoksessa, jossa on betonilattia. Vuosittain vastaanotettavan elektroniikkaromun määrä on noin 400 tonnia ja suurin varastoiva määrä on 15 tonnia.

Lyijyakut ja paristot

Laitokselle otetaan vastaan lyijyakkuja, akkuja ja erilaisia paristoja enintään 200 tonnia vuodessa. Suurin kertavarasto on 20 tonnia.

Akut ja paristot varastoidaan muovisissa akkulaatikoissa konteissa tai hallissa. Akut ja paristot toimitetaan käsiteltäväksi yrityksille, joilla on ympäristölupa käsitellä ko. materiaalia.

Kestopuu

Kestopuuta otetaan vastaan yrityksiltä ja yksityisiltä asiakkailta sekä lajitellaan pois rakennusjätteestä. Kestopuu välivarastoidaan asfalttikentällä ja lavoilla. Kestopuu toimitetaan Demolite Oy:lle tai muuhun ympäristöluvan omaavan laitokseen jatkokäsittelyyn. Kestopuuta otetaan vastaan enintään 100 tonnia vuodessa ja suurin kertavarasto on 10 tonnia.

Vaaralliset jätteet

Vaaralliset jätteet otetaan vastaan pienerien vastaanottopisteessä. Jätteet tunnistetaan, punnitaan sekä täytetään vastaanottolomake ja välivarastoidaan. Vastaanotetut vaaralliset jätteet pakataan ja varastoidaan kullekin jätelaadulle hyväksytyssä varasto- / kuljetusastiassa. Jätteistä pidetään varastokirjanpitoa, johon merkitään vastaanotetun jätteen alkuperä, laatu, määrä, päivämäärä ja vastaavat tiedot käsittelyyn toimitetuista jätteistä.

Kaikista vaarallisten jätteiden kuljetuksista tehdään siirtoasiakirja. Jätteet luovutetaan käsiteltäväksi vain sellaiselle yritykselle, jolla on lupa ko. jätteiden vastaanottoon.

Varastossa eri vaaralliset jätelaadut varastoidaan omissa ryhmissään asiakimukaisissa varastokonteissa, jotka on merkitty kemikaalilain mukaisesti. Ne kemikaalit, jotka voivat onnettomuustilanteessa reagoida keskenään sijoitetaan omissa varastoastioissaan erityisen varoaltaan sisälle.

Varaston läheisyydessä on riittävä määrä ensisammutuskalustoa sekä kemikaalien imeytysainetta.

Vuosittain vastaanotettava sekalaisen vaarallisen jätteen määrä on enintään 100 tonnia. Varaston tavaramäärä on enintään 5 tonnia.

Laitoksen toiminnasta sekä jätekuormien mukana tulevat vaaralliset jätteet varastoidaan lukitussa, ja nestetiiviissä vaarallisten jätteiden varastointiin tarkoitettussa kontissa tai hallissa.

Betoni- ja tiilijäte

Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen käsittely tapahtuu joko nykyisellä käsittelyalueella tai laajennusalueella. Materiaalit varastoidaan alueella lajeittain. Laitokselle vastaanotetut betonikuormat sekä rakennusjätteen lajittelusta erilleen lajitellut betoni- ja tiili varastoidaan maanvaraisesti tai asfaltilla. Betoni- ja tiilijätettä otetaan vastaan korkeintaan 20 000 tonnia/a. Betoni- ja tiilijäte murskataan 90 mm palakokoon urakoitsijan mobiilimurskaimella. Murskauksen yhteydessä poistetaan raudoitusteräs magneetilla.

Sen jälkeen, kun betoni- ja tiiliainesta ei enää voi hyödyntää lajittelulaitoksen kentän maarakentamisessa, materiaalit toimitetaan hyötykäyttöön eri rakennuskohteisiin ja kaatopaikkojen rakenteisiin. Betonin ja tiiliaineksen hyödyntämisessä noudatetaan asetuksen "Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017)" ohjeita.

Varastossa olevan murskaamattoman betonin ja -tiilen määrä on enintään 5 000 tonnia. Murskatun betonin kertavarastomäärä on enintään 40 000 tonnia.

Ylijäämäbetoni

Betoniautoissa oleva ylijäämäbetoni kipataan rakennusjätebetonikasaan jähmettymään. Poiketen alkuperäisestä hakemuksesta rakennustyömailla suihkupaalutusmenetelmällä syntyvää paalutusmassaa ei oteta vastaan.

Asfalttijäte

Asfalttijätettä hyödynnetään kenttien päällystämässä tai toimitetaan muualle hyödynnettäväksi. Asfalttijätteen kertavarastointimäärä on enintään 500 tonnia.

Valimohiekat- ja kuonat

Laitokselle otetaan vastaan valuhiekkaa ja valimokuonaa, joita käytetään kenttärakenteissa, kunnes ne ovat valmiit. Sen jälkeen näitä materiaaleja ei oteta vastaan, eikä varastoida.

Valuhiekkaa ja -kuonaa otetaan vastaan enintään 4 000 tonnia vuodessa. Suurin varastomäärä on 4 000 tonnia.

Hyötykäyttökelpoisuus selvitykset

Hakemuksessa on esitetty valimohiekan ja valimokuonan sekä valimohiekan, johon on sekoitettu jätteenpolton kuonaa valimosta hyötykäyttökelpoisuus selvitykset. Tuloksia on verrattu MARA-asetuksien 591/2006

(hakemuksen liite 7, valimohiekkaa on verrattu betoniin) ja 843/2017 (hakemuksen liite 9) raja-arvoihin. Valimohiekan ja -kuonan sekoituksen tuloksia on verrattu MARA-asetukseen 843/2017 (täydennyksen 21.2.2020 liite 4).

Valuhiekan hyötykäyttökelpoisuus selvityksessä (16.11.2016) käytettiin tulosten vertailussa MARA-asetuksen 591/2006 betonin ja tuhkan raja-arvoja. Nämä raja-arvot eivät ylittyneet. Kaatopaikkakelpoisuudesta todettiin, että valuhiekka voidaan luokitella tavanomaiseksi jätteeksi.

Valimokuonasta on 20.1.2015 tehty kaatopaikkakelpoisuusselvitys (hakemuksen liite 8), jossa on todettu, että tarkasteltu Metso Minerals Oy:n Tampereen tehtaiden kuonajäte täyttää kaikilta osin tavanomaisen jätteen kaatopaikan kelpoisuusvaatimukset, joten se voidaan loppusijoittaa tavanomaisen jätteen kaatopaikalle sellaisenaan. Se kelpaa loppusijoitettavaksi myös pysyvän jätteen kaatopaikalle. Kuonajäte soveltuu myös hyötykäyttäväksi esim. maanrakentamisessa sellaisissa ympäristöluvan omaavissa kohteissa, joissa voidaan hyötykäyttää tutkitun kuonan kaltaista tavanomaiseksi tai pysyväksi jätteeksi luokiteltua mineraalista jätettä. Kuonasta tehtiin hyötykäyttökelpoisuusmääritykset toukokuussa 2019. Tutkimustodistuksessa todettiin: ”Näyttemateriaali täyttää hyötykäyttökelpoisuuden vaatimukset tehtyjen määritysten osalta, kun se käytetään väylärakenteissa, päällystettynä kenttärakenteissa tai teollisuus- ja varastorakennusten pohjarakenteissa, mutta se ei sovellu käytettäväksi peitettynä kenttärakenteisiin näytteen liukoisen molybdeenin ja fluoridin pitoisuuksien vuoksi. (VNa 843/2017).”

Janakkalan Jätteenkuljetuksen laitoksella sijaitsevista kasoista, joihin oli kerätty murskattua jätteenpolton kuonaa valimosta (10 09 03), tehtiin syksyllä 2019 hyötykäyttökelpoisuustutkimus (raportti 5.11.2019). Myöhemmin kävi kuitenkin ilmi, että seassa oli myös valimohiekkaa (10 09 08). Tutkimuksen tarkoituksen oli selvittää, täyttääkö kuona, johon on sekoitettu valimohiekkaa valtioneuvoston asetuksen (MARA-asetus) eräiden jätteiden hyödyntäminen maanrakentamisessa (843/2017) vaatimukset. Tutkimustuloksena todetaan:

”Näyttemateriaali täyttää hyötykäyttökelpoisuuden tehtyjen määritysten osalta, kun se käytetään väylärakenteissa, päällystettynä kenttärakenteissa tai teollisuus- ja varastorakennusten pohjarakenteissa, kun arvoja verrataan valtioneuvoston asetukseen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maanrakentamisessa (843/2017) haitallisille aineille säädettyihin raja-arvoihin. Materiaali soveltuu käytettäväksi Janakkalan Jätteenkuljetuksen Hyötymäen laitoksen kenttärakenteissa, kun kenttä päällystetään asfaltilla.

Näyttemateriaali ei sovellu käytettäväksi peitettynä kenttärakenteisiin näytteen liukoisen molybdeenin ja fluoridin vuoksi (843/2017).”

Voimalaitosten tuhkat, kuonat ja leijupetihiekka

Voimalaitosten tuhkia, kuonia ja leijupetihiekkaa otetaan vastaan enintään 5 000 tonnia vuodessa ja suurin varastomäärä on 5 000 tonnia. Laitokselle otetaan vastaan vain sellaisia tuhkia ja kuonia, joita on mahdollista hyödyntää maarakentamisessa. Näiden jätejakeiden vastaanotto ja varastointi lopetetaan, kun kenttärakenteet ovat valmiit.

Laitokselle välivarastoidaan voimalaitostuhkaa, -kuonaa ja leijupetihiekkaa, joiden koostumus on analysoitu ja materiaali soveltuu hyödynnettäväksi maanrakennukseen MARA-asetuksen (843/2017) mukaisesti.

Maa- ja kiviaines

Laitokselle otetaan vastaan puhtaita maa- ja kiviaineksia, joita käytetään alueen maarakentamisessa arviolta 15 000 tonnia vuodessa. Maa- ja kiviainesten kertavarastomäärä on enintään 30 000 tonnia kenttärakentamisen aikana ja kenttien valmistuttua enintään 10 000 tonnia.

Maa-ainekset vastaanotetaan mahdollisuuksien mukaan maalajeittain eri kasoihin. Maa-aineksia käsitellään seulomalla mobiililaitteistolla noin kerran vuodessa. Kiviaineksia murskataan tarvittaessa korkeintaan kolmen vuoden välein.

Sen jälkeen, kun maa- ja kiviainesta ei enää voi hyödyntää lajittelulaitoksen kentän maarakentamisessa, materiaalit toimitetaan hyötykäyttöön eri maarakennuskohteisiin.

Rasvanerotuskaivojäte

Rasvanerotuskaivojen vesipitoinen rasvajäte varastoidaan yhtiön tontilla 30–40 m³ umpisäiliöön, josta rasvajäte kuljetetaan umpinaisissa säiliöissä rasvajätteen käsittelylaitoksille, pääasiassa biokaasutuslaitoksille. Rasvakaivojätettä otetaan vastaan enintään 300 tonnia vuodessa.

Sadevesikaivohiekat

Laitoksella otetaan vastaan enintään 500 tonnia vuodessa sadevesihiekka-kaivojen jätteitä, joista erotetaan pois kuljetettavia vesiä noin 250 m³.

Hakemuksessa on esitetty, että sadevesikaivohiekat käsitellään kahdella vaihtoehtoisella menetelmällä. Täydennyksessä 21.2.2020 on todettu, että käsittely tehdään vaihtoehdon 2 mukaisesti, eli seuraavasti:

Vesipitoinen sadevesikaivohiekka vastaanotetaan suodatinlavalle, joissa hiekasta erotetaan vesi. Vesi ohjataan hiekanerottimen ja öljynerottimen kautta umpisäiliöön, joka tyhjenetään loka-autolla ja vesi toimitetaan Janakkalan Veden kanssa sovittuun paikkaan.

Jos sadevesikaivohiekan haitallisten aineiden pitoisuudet ja liukoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksessa eräiden jätteiden maanrakentamisessa (843/2017) säädetyt raja-arvot, hiekka toimitetaan vastaanottopaikkaan, jolla on lupa ottaa ko. hiekkajätettä.

Hiekasta ja erotetusta vedestä otetaan näytteitä hakemuksessa esitetyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Rakennusjätteen sekä kaupan- ja teollisuuden jätteiden käsittely

Rakennusjätteen sekä kaupan ja teollisuuden jätteiden käsittely tapahtuu asfaltoidulla käsittelyalueella sekä hallissa. Ennen varsinaista käsittelyä erotellaan jätteistä suuret kappaleet sekä muu lajitteluun kelpaamaton jae. Tarvittaessa jätteet annostellaan aluksi jätekahmarilla rumpuseulaan, jossa jätteestä erotellaan pois hienoaines, joka on pääasiassa hiekkaa ja muuta mineraaliainesta.

Kierrätyspolttoaineen raaka-aineeksi soveltuva materiaali ohjataan murskaukseen tai toimitetaan muulle laitokselle murskaukseen. Lajittelu suoritetaan kaivinkoneella ja käsityönä asfalttikentällä tai lajitteluhallissa. Laitoksella käsitellään rakennusjätteitä enintään 10 000 tonnia vuodessa ja varastoituna on enintään 500 tonnia.

Kaupan ja teollisuuden jätettä käsitellään enintään 5 000 tonnia. Käsittelemätöntä jätettä on varastossa enintään 500 tonnia. Energiajäte varastoidaan asfalttikentällä kasassa, konteissa irtotavarana tai paaleissa. Valmista kierrätyspolttoainetta on varastossa enintään 3 000 tonnia.

Puujäte ja metsätähteet

Puujäte, risut, kannot ja metsätähteet haketetaan energia-, kompostointi- tai uusioraaka-aineeksi kentällä urakoitsijan siirrettävällä murskaimella. Puuta haketetaan pari kertaa vuodessa, 1–2 viikkoa kerrallaan. Siirrettävä murskain toimii kevyellä polttoöljyllä ja se on varustettu magneeteilla. Kantojen esikäsitelyssä käytetään pilkontalaitteistoa, jolla kannoista poistetaan maa- ja kiviaines. Laite on asennettu kaivinkoneeseen.

Puujätettä otetaan vastaan enintään 2 000 tonnia vuodessa. Puhdasta puuta kuten risuja, kantoja ym. puhdasta puuta otetaan vastaan enintään 20 000 tonnia vuodessa. Suurimmat metalliesineet erotellaan puujätteestä käsin tai koneellisesti ennen murskausta.

Hake välivarastoidaan asfaltoidulla kentällä aumoissa. Valmis hake toimitetaan voimalaitosten polttoaineeksi. Suurin kertavarasto puhtaan puun haketusta on 4 000 tonnia ja jätepuuhaketta 2 000 tonnia.

Vedenotto

Alueelle rakennetaan porakaivo. Saniteetti- ja muut likavedet johdetaan umpisäiliöön, joka tyhjennetään jätevedenpuhdistamolle.

Sosiaalituloissa kuluu vettä noin 100 litraa/päivä.

Jätevedenkäsittely

Kaikkien kenttäalueiden pinta-ala tulee olemaan noin 4,5 hehtaaria. Alueelta tulee hulevettä noin 25 000 m³/a. Nykyisen kenttäalueen koko on 2 ha, josta hulevettä muodostuu noin 10 000 m³/a.

Hulevedet on tarkoitus johtaa hiekanerotuskaivojen, I-luokan öljynerotuskaivojen ja laskeutusaltaan kautta maastoon.

Rakennusjätteet sekä kaupan ja teollisuuden jätteet käsitellään hallissa puuta sekä purkubetonia ja -tiiliä lukuun ottamatta. Sekalaisesta rakennusjätteestä sekä kaupan ja teollisuuden jätteestä ei hakemuksen mukaan aiheudu kuormitusta hulevesiin.

Kenttäalueelta tulevista hulevesistä on otettu näytteitä, joiden tulokset ovat olleet hyviä, eikä niissä ole havaittu luonnonvesistä poikkeavia määriä metalleja tai haitta-aineita. Ravinnepäästöjen ja muiden parametrien osalta hulevesi vastaa lähinnä viljeltyjen peltojen ojavesien tasoa. Vesinäytteiden pH-arvo on ollut korkea eli vesi on emäksistä, samoin sähkönjohtavuus sekä kiintoaine- ja ammoniakkipitoisuudet olivat korkeita.

Hulevedet on myös mahdollista johtaa kunnan jätevesiviemäriverkkoon. Tällöin laskeutusaltaalta rakennetaan paineviemäri Rehakan vanhan kaatopaikka-alueen jätevesiviemäriin, josta vedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle. Rakennettavan viemäriin pituus olisi 290 m. Hakijan mukaan Janakkalan Vesi ei kuitenkaan halua jätevedenpuhdistamolle kylmiä ja laimeita hulevesiä, jotka viilentävät jätevettä ja heikentävät puhdistustehoa.

Ojitussuunnitelma

Vesien johtaminen rakennettavan ojan kautta Vähikkälänojaan

Ojitussuunnitelma on tehty Janakkalan Jätteenkuljetuksen Hyötymäen jätteiden lajittelulaitoksen uuden selkeytysaltaan vesien johtamiseksi pääosin naapurin kiinteistölle Uusitalo (x) rakennettavan 130 metriä pitkän ojan kautta tilalla sijaitsevaan Vähikkälänojaan. Uusi laskeutusallas on tarkoitus rakentaa laitoksen laajennusalueelle. Vähikkälänoja laskee luoteeseen, jossa se yhtyy Joutjärvestä peltoalueiden halki Rehakka -järveen laskevaan Joutjärvenjokeen. Vesien johtamisella ei arvioida olevan vaikutuksia purkuvesistöön.

Ojitussuunnitelman liitekartoissa on esitetty ojituksen kohdekiinteistöt sekä ojan sijoitusalue ja poikkileikkaus.

Laskeutusallas

Hyötymäen laitoksen nykyisten ja suunniteltujen kenttäalueiden hulevedet johdetaan laskeutusaltaaseen, jonka tilavuus on 270 m³. Altaan paikka on esitetty myös ojitussuunnitelmakartassa.

Laskeutusaltaasta vedet johdetaan naapurin kiinteistölle Uusitalo (x) suunniteltuun ojaan, jonka mitat ovat:

- pituus on 125 m,
- työalueen leveys 10 m,
- työalue 1 250 m²,
- ojan kaivumassat 205 m³ktr (sijoitetaan molemmin puolin ojan reunoille, liitteen 4 mukaan),
- ojan syvyys on noin 1 m,
- ojan leveys noin 4 m, ojanpohjan leveys 0,5 m, luiskien kaltevuudet 1:1,5.

Ojitussuunnitelmassa (liite 4) on esitetty ojan tyyppipoikkileikkaus. Ojaan asennetaan rumpuputki ojan ylitystä varten.

Ojan kautta tulevat vedet johdetaan Vähikkälänojaan.

Kustannukset ojan rakentamisesta

Ojan rakentamisesta aiheutuvat kustannukset (sisältää alv):
Ojan pituus 125 m x 40 €/m = 5 000 euroa.

Hyöty maanomistajalle

Oja rakennetaan kosteikkoalueelle, mikä hakijan mukaan auttaa maa-alueen kuivatusta ja näin parantaa metsän kasvua.

Korvausesitys

Janakkalan Jätteenkuljetus esittää 1 000 euron korvausta ojan rakentamisesta. Korvaus on noin kaksinkertainen verrattuna ko. alueen taimikko- maapohjan normaaliin neliöhintaan verrattuna.

Vesien johtaminen jätevedenpuhdistamolle

Hulevedet on periaatteessa mahdollista johtaa kunnan jätevesiviemäriverkkoon. Tällöin laskeutusaltaalta rakennetaan paineviemäri Rehakan vanhan kaatopaikka-alueen jätevesiviemäriin, josta vedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle. Putken linjaus on esitetty asemapiirroksessa täydennyksen 21.2.2020 liitteessä 5. Rakennettavan viemärin pituus olisi 290 m. Hakijan mukaan Janakkalan Vesi ei kuitenkaan halua jätevedenpuhdistamolle kylmiä ja laimeita hulevesiä, jotka viilentävät jätevettä ja heikentävät puhdistustehoa.

Kustannukset

Paineviemärin rakentamisen kustannukset (sis. alv):

Putkilinjan rakentaminen 290 m, á 75 €/m, yhteensä 21 750 €, pump-
paamo 20 000 €. Muut kulut 1 250 €, kaikki yhteensä 43 000 euroa.

Ojituksen vaikutukset Vähikkälänojaan

Hakija on selvittänyt Vähikkälänojan veden laatua vastineessaan 20.8.2020. Selvitys on kirjoitettu vastinekohtaan.

Laitos sijaitsee Haapajärven valuma-alueella. Rehakan alueelta pintavedet purkautuvat alueen länsipuolelta kulkevaan Vähikkälänojaan. Vähikkälänoja laskee luoteeseen, jossa se yhtyy Joutjärvestä peltoalueiden halki Rehakka -järveen laskevaan Joutjärvenjokeen. Vähikkälänojan valuma-alue on noin 2 km², joten se on vähävirtaamainen ja ajoittain kokonaan kuiva. Joutjärvenjoki ja Rehakka -järvi ovat voimakkaasti hajakuormitettuja. Rehakan ekologinen tila on välttävä ja kemiallinen tila hyvää huonompi.

Hyötymäen laitoksen hulevesien laatua on seurattu säännöllisillä näytteen-
otoilla. Kenttäalueelta tulevista hulevesistä on otettu näytteitä, joiden tulok-
set ovat olleet hyviä, eikä niissä ole havaittu luonnonvesistä poikkeavia
määriä metalleja tai haitta-aineita. Ravinnepäästöjen ja muiden paramet-
rien osalta tulokset vastaavat lähinnä viljeltyjen peltojen ojavesien tasoa.
Vesinäytteiden pH-arvo on ollut korkea, mikä johtuu pääosin varastoidusta
betonista, mutta myös valimohiekasta ja -kuonasta.

Toisaalta kalkitusta käytetään yleisesti nostamaan happamien sulfaattimai-
den pH-arvoja, joten korkeasta pH:sta voi olla hyötyäkin maaperälle ja ve-
sistölle.

Uuden kenttäalueen maanrakentamisen aikana aiheutuu kiintoaine- ja ra-
vinnekuormitusta vesistöön, jota vähennetään käsittelemällä alueelta pur-
kautuvat vedet laskeuttamalla ne laskeutusaltaassa.

Hulevesien hiekanerotuskaivo-, öljynerotuskaivo- ja laskeutusallaskäsitte-
lyllä saadaan veteen ja kiintoainekseen sitoutuneet epäpuhtaudet erotel-
tua. Riittävän suurella laskeutusaltaalla viivytetään ja tasataan vesien vir-
tausta maastoon johdettavaan ojaan sekä ehkäistään tulvimisongelmat.
Vesien laatu ei hakijan mukaan aiheuta merkittävää kuormitusta Vähikkälä-
nojaan.

Selvitys ojasta tai viemäriputkesta aiheutuvista muista korvattavista vahingoista

Ojitettu alue vie puustolta kasvutilaa, mikä on hakijan mukaan ainut haitta
ojituksesta. Toisaalta ojitus parantaa metsän kasvua, kun kosteikkoalue
kuivuu. Ojituksesta tulee vaikutuksia lähinnä naapurin kiinteistölle Uusitalo
(x).

Jäteviemäriputki rakennettaisiin lähes kokonaan Janakkalan Jätteenkuljetuksen kiinteistölle. Janakkalan kunnan kiinteistöllä putkea rakennettaisiin muutama metri, eikä siitä aiheudu korvattavaa vahinkoa.

Mahdolliset asiaa koskevat sopimukset tai selvitys ojan tai viemäriputken rakentamisen oikeudellisista edellytyksistä

Janakkalan Jätteenkuljetus haki vesilain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettua lupaa ojan tekemiseen toisen maalle ja veden johtamiseen toisen maalla kulkevaan ojaan laitoksen eteläpuolella olevalle kiinteistölle Uusitalo (x) Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoi, että asian käsittely ei kuulu sen toimivaltaan, koska laitoksella on aluehallintoviranomaisen myöntämä voimassa oleva ympäristölupa ja lupaan on haettu muutosta, joka on aluehallintoviraston käsitellyssä. Vesilain mukainen lupa vesien johtamiseen on annettava ympäristölupapäätöksen yhteydessä.

Hakijan mukaan naapuritilan (x) omistajien kanssa on keskusteluyhteys laskuojan rakentamisesta ja siinä pyritään sopimukseen.

Hulevesien johtaminen Janakkalan kunnan jätevedenpuhdistamolle vaatii sopimuksen Janakkalan Veden kanssa. Hakemuksen mukaan Janakkalan Vesi ei halua jätevedenpuhdistamolle hulevesiä, jotka heikentävät puhdistustehoa.

Toiminta-ajat

Alueella tapahtuvaa jätteenkäsittelytoimintaa tehdään arkisin maanantaista perjantaihin kello 7.00–21.00. Häiritsevää melua aiheuttavaa toimintaa, kuten murskaus- ja haketustoimintaa tehdään arkisin maanantaista perjantaihin kello 7.00–18.00 pois lukien arkipyhät. Poikkeustapauksissa, jos toimintaa on tehtävä myös muulloin, haetaan siihen erikseen ympäristöviranomaisen hyväksyntä.

Polttoaineet ja kemikaalit

Koneiden tarvitsema kevyt polttoöljy varastoidaan lukittavassa 2 000 litran metallisäiliössä, joka on varustettu kaksinkertaisella rakenteella. Polttoainetta kuluu työkoneissa ja murskaimissa vuodessa noin 10 000 litraa.

Kaluston voiteluun ja hydraulikkaan käytetään öljyä noin 1 000 litraa vuodessa. Kiinteistöllä varastoidaan voitelu- ja hydraulikkaöljyjä kerrallaan enintään 200 litraa. Öljyt varastoidaan lukitussa kontissa, joka on varustettu valuma-altailla. Murskausurakoitsijat tuovat omat polttoaineet ja öljyt murskauksen ajaksi alueelle.

Energian kulutus ja käytön tehokkuus

Laitoksella käyttävät energiaa pääasiassa työkoneet ja mobiilimurskaimet, jotka ovat energian käyttöltään normaaleja tai parempaa keskitasoa.

Betonin murskauksessa on käytetty uusinta tekniikkaa omaavaa Rubble Master RM 120GO murskainta.

Liikenne

Liikennöinti laitokselle tapahtuu Tervakoski–Rehakka maantietä (nro13649) ja siltä Kusiaismäentietä ja siitä erkanevan Hyötymäentien kautta.

Laitokselle liikennöi 20–40 kuorma-autoa päivässä. Materiaali kuljetetaan laitokselle pääosin kuorma-autoilla ja sieltä eteenpäin ajoneuvoyhdistelmillä.

Liikennöinti tapahtuu pääsääntöisesti arkisin klo 7.00–21.00 välisenä aikana. Puumurskeen kuljetukset tapahtuvat ympärivuorokautisesti, voimaitosten polttoainetarpeen mukaan, kuitenkin pääasiassa normaalina työaikana.

Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet

Huomattavin laitoksen toimintaan sisältyvä riski on tulipalo. Laitoksen ennaltavarautumissuunnitelmassa on tunnistettu turvallisuus- ja ympäristöasioihin liittyvät uhkat. Pelastussuunnitelmaa päivitetään ja kehitetään tarpeen mukaan.

Yleiset toimet ympäristöriskien torjumiseksi laitoksella ovat koulutus, koneiden riittävä huolto, tuotekehitys ja imeytysaineiden nopea saatavuus sekä riittävyys.

Laitoksen piha-alue on valaistu ja tarvittavin osin aidattu sekä alueella on tallentava kamerajärjestelmä.

Työntekijöille annetaan ohjeet erilaisia häiriö- ja onnettomuustilanteita varten. Ohjeet koskevat tilanteista ilmoittamista, tilanteiden tunnistamista sekä ensitorjunnan järjestämistä.

Päälystämättömällä kentällä varastoidaan vain ympäristölle haitattomia jakeita.

Öljynerotuskaivon ja umpisäiliön täyttymistä seurataan säännöllisesti. Hiekan- ja öljynerottimen tai umpisäiliön tyhjennyksistä, huolloista, korjauksista ja häiriötilanteista pidetään ajan tasalla olevaa kirjanpitoa.

Taulukko 3. Toiminnan muutoksesta aiheutuvien keskeisten riskien arviointi – toiminnan keskeiset ympäristövaikutuksia sisältävät riskitekijät

Riski tai ongelma	Riskin syyt	Pahimmat seuraukset	Toimenpiteet
Jätepuu syttyy palamaan murskattaessa	Puu ylikuumenee murskattaessa, pölyräjähdys	Murskaimen ja varaston palaminen	Asianmukaiset sammutusvälineet paikalle, jatkuva tarkkailu, liekinilmaisoin, yleinen siisteys, pelastussuunnittelu
Tontilla oleva jäte syttyy palamaan itsestään	Jäte ylikuumenee itsestään, tulityöt, tupakointi, staattinen kipinä, valmiiksi palava raaka-aine, pölyräjähdys	Varaston sekä mahdollisesti kaluston palaminen	Jatkuva tarkkailu, asianmukaiset sammutusvälineet, jätteen oikea varastointi erillään tai konteissa, tupakointipaikat, pelastussuunnittelu
Nestevuodot (diesel, öljyt)	Kulumat, iskut, huonolaatuiset koneet, huolimatton nesteiden käsittely	Nesteiden pääsy ympäristöön, maaperän likaantuminen	Huolellisuus koneiden käytössä, laadukkaiden koneiden hankinta, huolto, tarkastukset, suojavalli. Koneet säilytetään alueella, josta huolevedet ohjataan öljynerotuskaivon kautta
Kone- tai laiterikko	Väärä käyttö, huono laatu	Nestevuodot, tulipalot, henkilövahingot	Huolto, tarkastukset, laitteiden oikeaoppinen käyttö

Alueelle rakennettava uusi laskeutusallas toimii myös sammutusvesialtaana mahdollisessa tulipalotilanteessa.

Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio

Lähiympäristö

Laitos sijaitsee vanhan Rehakan kaatopaikka-alueen vieressä Janakkalan kunnan eteläosassa Tervakoskella noin kolme kilometriä keskusta-alueelta luoteeseen.

Alueen ympäristö on metsätalouskäytössä. Lähimmät naapurit sijaitsevat laajennusalueen rajalta noin 200 metriä pohjoiseen sekä eteläpuolella sekä noin 300 metrin etäisyydellä. Lounaispuolella Huistinlammen rannalla noin 900 metrin päässä sijaitsee muutamia loma-asuntoja. Alueen vieressä toimii Kiertokapulalan jätteidenkäsittelyalue ja maankaatopaikka.

Alue sijaitsee avokallioisen moreenimäen lounaisreunalla luodekaakko-suuntaisen kallioruhjeyöhykkeen vieressä. Alueen etelä- ja lounaispuolella on pintavesiä kerääviä painannealueita. Ruhjeyöhykkeen pohjalla, länsipuolella laitosaluetta virtaa Vähikkälänoja.

Alueen peruskalliota peittää ohut moreenikerrostuma, jonka päällä alavimmissa osissa on hienojakoisempia maalajeja kuten silttiä ja savea. Alueen rinnealueilla peruskallio on näkyvissä.

Laitos ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen välittömässä läheisyydessä. Etäisyys Uhkoilan (0416532) I luokan (vedenhankinnalle tärkeä) pohjavesialueelle on noin 1,5 kilometriä. Alueen maaperä on hiekkamoreenia ja silttiä.

Alue sijaitsee Hyvikkälänjoen (35.88) ja Tervajoen (35.87) vesistöalueiden vedenjakaja-alueella.

Alun perin alueen pintavedet ovat valuneet pääosin länsipuolella olevan painanteen kautta Vähikkälänjoan, mikä on kyseiseltä kohdalta soistunut. Pienempi osa alueen pintavalunnasta on suuntautunut eteläpuolelta harjanteiden välisen painannealueen kautta Vähikkälänjoan sivuhaaraan. Pintavesivalunta suuntautuu alueelta länteen ja etelään.

Hakemuksen mukaan laitoksen toiminnalla ei ole oleellista merkitystä lähi-alueen luontoarvoille tai rakennetulle ympäristölle, eikä lähiasukkaiden viihtyisyyteen tai terveyteen.

Pintavesien tila, päästöt ja vaikutukset

Pintavesien tila

Laitos sijaitsee Haapajärven valuma-alueella. Rehakan alueelta pintavedet purkautuvat alueen länsipuolelta kulkevaan Vähikkälänjoan. Vähikkälänjoa laskee luoteeseen, jossa se yhtyy Joutjärvestä peltoalueiden halki Rehakka -järveen laskevaan Joutjärvenjokeen. Vähikkälänjoan valuma-alue on noin 2 km², joten se on vähävirtaamainen ja ajoittain kokonaan kuiva. Joutjärvenjoki ja Rehakka -järvi ovat voimakkaasti hajakuormitettuja. Rehakan ekologinen tila on välttävä ja kemiallinen tila hyvää huonompi.

Päästöt laitokselta pintavesiin

Nykyinen kenttäalue

Nykyiseltä asfaltoidulta kenttäalueelta sadevedet ohjataan virtauksen-säätö-, hiekanerotus-, öljynerotus- ja näytteenottokaivon ja laskeutusaltaan kautta alapuoliseen metsään, josta vedet valuvat edelleen alapuolella olevalle suoalueelle ja siitä edelleen Vähikkälänjoan.

Öljynerotuskaivo on standardin SFS-EN-858-1 mukainen I luokan öljynerotin. Näytteenottokaivossa on myös sulkuventtiili, jolla viemäri voidaan sulkea onnettomuustapauksissa.

Sadevesien käsittelyssä käytetään virtauksensäätökaivoa, jossa suurinta virtaamaa pienennetään noin 1/3:aan kokonaisvirtaamasta, kuitenkin vuotuisesta sadannasta käsitellään 95 %. Virtauksensäätökaivo säätelee erotinjärjestelmään lähtevää virtausta siten, että huippusateellakaan virtauspaineen kasvaessa erotinjärjestelmän maksimivirtaus ei kasva yli erotinjärjestelmän mitoitustehon. Rankkasateen jatkuessa alkaa kaivo ohjata vedet ohivirtausyhteeseen. Menetelmä perustuu ns. first-flush ilmiöön, eli suurin

osa kiintoaineesta, johon raskasmetallit sekä hiilivedyt ovat sitoutuneet, huuhtoutuu jo sateen ensivaiheessa erotinjärjestelmään ennen sateen huippuvirtaamaa, jolloin veden mukana kulkeutuu enää vain vähäinen määrä kiintoaineita.

Laajennusalue

Laajennusalueen kentän länsireunaan muotoillaan päällystetty painanne, josta alueen hulevedet johdetaan keräyskaivon kautta hulevesien tasausaltaaseen. Laajennusalueelle tehdään erillinen alue, josta hulevedet on mahdollista johtaa erikseen tasausaltaaseen. Viemäröintilinjaan on mahdollista tehdä optiona I-luokan öljynerotuskaivo, jos alueella käsitellään jätteitä, jotka vaativat öljynerotuskaivokäsittelyn.

Vaikutukset vesistöön

Laitokselta tulevien hulevesien on todettu olevan emäksistä johtuen alueella varastossa olevasta betonista ja betonimurskeesta. Muita selviä kohonneita pitoisuuksia ei hakemuksen mukaan hulevesinäytteissä ole havaittu. Emäksisellä hulevedellä ei hakijan mukaan ole vaikutusta vesistöihin tai niiden käyttöön.

Maaperä ja pohjavesi

Päästöt ja niiden vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Laitokselle saapuvat materiaalit eivät sisällä sellaisia epäpuhtauksia, jotka olisivat haitaksi maaperälle, pohjavesille tai ilmanlaadulle. Suurin osa tonnille vastaanotetuista materiaaleista lajitellaan ja materiaalien laatu tarkistetaan.

Vaaralliset jätteet varastoidaan tarkoitusta varten varatuissa konteissa. Vaarallisten jätteiden pienerien kertavarastointimäärät pyritään pitämään pieninä.

Polttoaineena käytetään työkoneiden vaatimaa polttoöljyä, joka varastoidaan lukittavassa kaksoisvaippasäiliössä. Huoltokontissa varastoidaan myös vähäisiä määriä poltto- ja voiteluaineita.

Onnettomuustilanteissa (esim. tulipalo) sadevesiviemäri voidaan sulkea sulkuventtiilillä ja sammutusvesiä voidaan kerätä laskeutusaltaaseen.

Maaperän laadun vuoksi pohjaveden muodostus alueella on vähäistä, eikä lähistöllä sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Ottaen huomioon toiminnan luonteen ja alueen maaperäolosuhteet, toiminta ei aiheuta riskiä pohjavesialueille.

Toiminnasta ja alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteista johtuen päästöjä maaperään tai pohjaveteen ei hakemuksen mukaan ole odotettavissa.

Ilmanlaatu, päästöt ja vaikutukset

Päästöt ilmaan

Laitoksen ilmapäästöt koostuvat työkoneiden ja liikenteen aiheuttamista pakokaasupäästöistä, sekä murskauksessa syntyvistä pölypäästöistä.

Tontilla varastoidut suuret betonikappaleet paloitellaan kaivinkoneeseen asennetulla hydraulisella murskaimella. Paloittelusta ei synny melua tai pölyä, koska hydraulinen leikkuri leikkaa kiviaineksen hitaasti ja leikkaus perustuu puristimen voimaan.

Varsinaiseen murskaukseen käytetään mobiilimurskainta. Murskausta tehdään pari kertaa vuodessa 1–2 viikkoa kerrallaan. Pölypäästöt rajoittuvat pääosin laitosalueelle. Murskauspalvelu ostetaan urakoitsijalta, jonka murskauskalustolta edellytetään sekä melun- että pölyntorjuntalaitteistoja.

Päästöjen vaikutukset

Työkoneista ja murskaimista aiheutuvat savukaasupäästöjen vaikutukset rajoittuvat laitoksen välittömään läheisyyteen. Samoin materiaalien käsittelystä syntyvä pöly- ja hajuhaitta on lähinnä työsuojelullinen ja rajoittuu työkohteiden ja laitoksen läheisyyteen.

Melu

Eniten melua aiheuttava toiminta, puun murskaus, tapahtuu ulkona polttomoottorikäyttöisellä siirrettävällä mobiilimurskaimella. Energijaetta murskataan sekä ulkona että sisällä hallissa. Betonin murskauksesta aiheutuu vähemmän melua kuin puun murskauksesta/haketuksesta. Suurin melupäästö tulee normaalisti murskaimen moottorista.

Betonin ja puun murskauksesta on tarkoitus tehdä melumittaukset lähimmässä häiriintyvässä kohteessa, kun laitoksella murskataan ensimmäisen kerran betonia ja puuta vuonna 2019.

Melumittaukset suoritettiin 25.2.2020. Mittauksilla selvitettiin puun murskaustoiminnan (haketus) aiheuttaman ympäristömelun suuruus ympäristön lähimmillä häiriintyvillä kohteilla (kaksi mittauspistettä, haketuksesta kaakkoon, piste 1 noin 320 metrin ja piste 2 noin 580 metrin päässä hakettimesta). Tuloksia verrattiin ympäristöluvan raja-arvoihin. Betonin murskausta ei mitattu, koska sitä ei ole tehty mittausohjeen vaatimien sääolosuhteiden aikana huhtikuusta 2019 alkaen.

Mittausten aikana toiminnassa olivat haketin, pyöräkuormaaja ja kahmari-kaivinkone. Hakettimen vieressä oli äänitasomittari ympäristömelumittausten ajan. Äänitasomittariin tallentuneiden tietojen perusteella haketus oli normaalisti toiminnassa koko mittauksen ajan yhtä keskeytystä lukuun ottamatta. Keskeytyksen aikaista aikaväliä ei huomioitu tuloksissa. Haketettava materiaali oli rakennusjätettä, lähinnä autoja ja muuta puumateriaalia.

Haketettavan materiaalin muutaman metrin korkuinen kasa oli haketuksen aikana hakettimen eteläpuolella.

Mittaustulosten ja havaintojen perusteella haketustoiminnan aiheuttama päiväajan keskiäänitaso alitti molemmilla mittauspisteillä ympäristöluvan mukaisen päiväajan raja-arvon 55 dB(A). Mittauspisteillä tehtyjen havaintojen perusteella haketustoiminnan aiheuttama melu ei ollut luonteeltaan impulssimaista tai kapeakaistaista mittausjaksojen aikana. Ympäristömelun mittausohjeen mukaan arvioituna yksittäisen mittaustuloksen (haketustoiminnan aiheuttaman melutason) epävarmuuden voidaan arvioida nyt olevan $\Delta L = \pm 6$ dB mittauspisteelle 1 ja $\Delta L = \pm 7$ dB mittauspisteelle 2 mittauspisteiden ja hakettimen välisestä suuresta etäisyydestä aiheutuen. Mittausepävarmuus tarkoittaa tässä mittaustulosten mahdollista poikkeamaa keskiarvosta näennäisesti samanlaisissa sääolosuhteissa suoritettujen mitausten välillä.

Melua aiheutuu myös asfaltin murskauksesta. Koska asfaltti on pehmeähköä, sen murskauksesta aiheutuva melu on pienintä laitoksella murskattavista materiaaleista.

Melupäästöjä aiheutuu lisäksi liikenteestä, kaivinkoneista sekä pyöräkuormaajista, jotka täyttävät hakijan mukaan koneille voimassa olevat melumääräykset.

Toiminnan vaikutus melutasoon

Hakemuksen mukaan laitoksen toiminnasta ei arvioida syntyvän meluhaittaa ympäröivälle asutukselle tai virkistyskäytölle. Vaikutukset todennetaan mittauksilla, kun laitos on toiminnassa.

Selvitys päästöjen vähentämisestä ja puhdistamisesta

Asiakkaita neuvotaan lajittelemaan jätteensä asianmukaisesti, jotta vastaanotettavat jätteet eivät sisältäisi ympäristölle tai raaka-aineen hyödyntämiselle haitallisia epäpuhtauksia. Asiakkaille annetaan kirjallisia lajitteluohjeita sekä koulutusta eri materiaalien lajittelusta sekä palautetta mahdollisista lajitteluvirheistä.

Roskaantumista estetään aitaamalla, tarkkailemalla laitoksen ympäristöä sekä keräämällä säännöllisesti roskia alueen ulkopuolelta.

Laitokselle tulevat sekä sieltä lähtevät kuormat peitetään.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

Laitoksen toiminnasta, pääosin rakentamisen, teollisuuden ja kaupan jätteiden hyödynnettävien jakeiden erottelun jälkeen, syntyy lajitteluerejkeitä noin 5–10 % sisään tulevasta materiaalmäärästä.

Rakentamisen, teollisuuden ja kaupan jätteiden lajittelurejekti, (17 09 04, 19 12 12, 19 12 09), 2 000 t/a, toimitetaan polttoon tai loppusijoitukseen.

Omasta toiminnasta syntyvät jätteet ovat peräisin koneiden huollosta, toimistosta ja sosiaali-tiloista. Seuraavassa taulukossa 4 on esitetty syntyvät jätteet ja niiden määrät.

Taulukko 4: Laitoksella muodostuvat jätteet

Jäte	Tunnusnumero (EWC)	kg/a
Paperi	200101	50
Sekajäte	200301	300
Jäteöljy	130205*, 130206*	400
Kiinteä öljyinen jäte	130501*	50
Öljynerottimien liete		300
Loistelamput	200121*	0,5
Paristot	160604, 160605	0,5

* -merkityt ovat vaarallisia jätteitä

Laitoksen toiminnasta sekä jätekuormien mukana tulevat vaaralliset jätteet varastoidaan lukitussa ja nestetiiviissä vaarallisten jätteiden varastointiin tarkoitettuun kontissa.

Yhtiö pyrkii vähentämään lajittelulaitoksella syntyvän rejektin määrää neuvomalla asiakkaitaan syntypistelajittelussa.

Tarkkailu

Käyttötarkkailu

Energiajakeen laaduntarkkailu

Energiajakeen laaduntarkkailu aloitetaan kuormien vastaanoton yhteydessä. Henkilökuntaa koulutetaan tunnistamaan energiajakeeseen kuuluvat materiaalit. Kierrätyspolttoaineen laatua valvotaan.

Betoni- ja tiilijätteen / valimohiekan ja -kuonan laadun seuranta

Betoni- ja tiilimurskeesta, valimohiekasta ja -kuonasta sekä tuhkista tehdään valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntäminen maanrakentamisessa (843/2017) mukaisen laadunvalvontajärjestelmän vaatimaa laadunvalvontaa.

Sadevesikaivohiekkojen tarkkailu

Sadevesikaivohiekoista, josta on erotettu vesi, otetaan kerran kuukaudessa näyte (noin 1 litra), joka yhdistetään kokoomänäytteeseen. Mikäli kalenterikuukauden aikana altaaseen ei ole tuotu yhtään kuormaa, näytettä ei oteta. Näytteet säilytetään tiiviissä astioissa.

Kokoomanäytteistä analysoidaan vähintään niiden öljyhiilivetytitoisuus (C₁₀–C₄₀) kerran vuodessa.

Hiekkanäyte otetaan edustavana kokoomanäytteenä jokaisesta erästä, joka toimitetaan hyötykäyttöön maanrakentamiseen. Hiekasta tutkitaan ainakin metallit (As, Cd, Cr, Cu, Pb, Zn) ja öljyhiilivedyt (C₁₀–C₄₀). Näyte otetaan enintään 500 tonnin kasasta.

Vesinäyte:

Umpikaivosta, johon sadevesikaivohiekkojen vesi johdetaan, otetaan vedestä 1 litran näyte kaivon tyhjennyksen yhteydessä.

Vuoden aikana kerätyistä näytteistä tehdään kokoomanäyte, josta tutkitaan ainakin öljyhiilivedyt (C₁₀–C₄₀), pH, BHK, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi ja kiintoaine.

Jättemäärät

Kaikki laitokselle vastaanotetut jätteet tunnistetaan, rekisteröidään ja punnitaan. Jättemäärät raportoidaan vuosittain ympäristöviranomaisille.

Päästötarkkailu

Pintavesiin johdettavien päästöjen tarkkailu

Maastoon johdettavasta hulevedestä otetaan näyte kaksi kertaa vuodessa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta kevään ja syksyn ylivirtaamakausina. Näytteestä analysoidaan virtaama, lämpötila, haju ja ulkonäkö, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, pH, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, ammoniumtyppi, väri, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), öljyhiilivedyt (C₁₀–C₄₀) sekä metallit, vähintään arseeni, barium, elohopea, kadmium, koboltti, kromi, kupari, nikkeli, lyijy, antimoni, vanadiini, sinkki ja rauta.

Tarkkailusuunnitelmaa päivitettiin 13.8.2020, lisäämällä siihen pisteet JJ1 laskeutusaltaan jälkeen ja JJ2 Vähikkälänojaan. Näistä pisteistä analysoidaan samat edellä mainitut parametrit kaksi kertaa vuodessa kevään ja syksyn ylivirtaamakausina. Pisteiden sijainnit on esitetty suunnitelman kartassa.

Tulokset toimitetaan tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle ja Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Jätetarkkailu

Hakemuksessa on esitetty laitokselle laadittu jätelain 120 §:n mukainen jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma, joka on päivätty 9.7.2019. Suunnitelmassa on esitetty m. seuraavaa:

1. Tausta: Mainitaan, että kyseessä on JL 120 §:n mukainen suunnitelma laitokselle.
2. Laitokselle käsiteltäviksi hyväksyttävät materiaalit: Esitetty taulukkomuodossa ympäristöluvan mukaiset laitoksella käsiteltävät eri jätejakeet sekä niiden vuotuinen vastaanottomäärä, suurin kertavarastointi ja varastointipaikka.
3. Toimet vastaanotettavien jätteiden laadun tarkastamiseksi: Listattu materiaalien vastaanottoimenpiteet ja mitä laitokselle kelpaamattomalle jätteelle tehdään.
4. Käsittelyprosessien kuvaus: Esitetty laitoksen toimiajat ja vastaanotettavien jätteiden käsittelyt.
5. Käsittelyyn liittyvät mahdolliset häiriö-, vaara- ja poikkeustilanteet: Todettu, että suurimmat vaaratilanteet ovat tulipalon syttyminen ja nestevuoto autosta/koneesta.
6. Toiminta häiriö-, vaara- ja poikkeustilanteissa.
7. Päästöjen ja käsittelyssä syntyvien jätteiden tarkkailu: Esitetty käyttöpäiväkirjan käyttö ja toiminta alueen ulkopuolisesta roskaantumisen siivoamisesta.
8. Käsittelyssä syntyvien jätteiden käsittelymenetelmät ja -paikat.
9. Käsittelystä vastuussa olevat henkilöt ja toimet heidän perehdyttämiseen: Nimetty laitoksen vastaava hoitaja ja esitetty toiminta uuden työntekijän perehdyttämiseksi.
10. Raportointi: Esitetty raportoitavat tiedot.

Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen: Toiminnan merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä ilmoitetaan viipymättä kirjallisesti laitoksen valvonnasta vastaavalle ympäristönsuojeluviranomaisille.

Tarkkailun laadunvarmistus

Betonijätteen käsittelyyn ja murskaukseen on tehty MARA-asetuksen mukainen laadunvarmistusjärjestelmä.

Näytteet ottaa ulkopuolinen asiantuntija.

Kirjanpito ja raportointi

Helmikuun loppuun mennessä toimitetaan Hämeen ELY-keskukselle sekä Janakkalan ympäristöviranomaiselle sähköisesti edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- tiedot laitoksen toiminnasta ja käyntiajoista,
- tiedot vastaanotettujen ja käsiteltyjen jätemateriaalien sekä toiminnassa syntyvien tuotteiden ja jätteiden määristä, lajeista ja laadusta,
- tiedot jätteiden varastointitilanteesta vuodenvaihteessa,
- tiedot suoritetuista päästötarkkailuista ja yhteenveto niiden tuloksista,
- yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista huoltotoimenpiteistä,
- suunnitteilla olevat muutokset laitoksessa ja sen toiminnassa,
- tiedot mahdollisista ympäristövahingoista ja näiden ympäristövaikutuksista sekä seurannan tuloksista,
- laitoksella toimintavuoden aikana toteutetut ympäristönsuojelua edistävät toimenpiteet.

Jättemäärätiedot ja ympäristöntutkimusraportit tallennetaan lisäksi YLVA-järjestelmään. Vuosiraportin perusteena olevat asiakirjat ja tallenteet säilytetään vähintään kuusi vuotta.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Yleiskuvaus

Laitosta ei luokitella direktiivilaitokseksi.

Laitoksella tehdään hallissa jätteiden murskausta kierrätyspolttoaineeksi tai pienempään palakokoon, mikä helpottaa jätteiden kuljetusta sekä käsittelyä varsinaisessa käsittelylaitoksessa. Ulkona murskataan puuta polttoaineeksi. Murskattavien jättejakeiden määrät (puu ja kierrätyspolttoaine) vaihtelevat vuosittain, mutta suurin murskattava määrä vuositasolla on enintään 10 000 tonnia vuodessa.

Murskausta tehdään enintään 40 t/vrk (työpäiviä 260 vrk/a), mikä on alle direktiivilaitokselle asetetun rajan 75 t/a (ympäristönsuojelulaki 527/2014 liitteen 1 taulukon 1 kohta 13 f).

Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan direktiivilaitoksen kapasiteettiin ei lasketa mukaan niitä vaarallisia jätteitä, jotka toimitetaan metallien tai metalliyhdisteiden talteenottoon tai kierrätykseen. Näitä jätteitä ovat mm. lyijyakut, paristot sekä sähkö- ja elektroniikkaromu (YM muistio 1.10.2018, Tulkintoja jätteenkäsittelytoimintojen luokittelusta direktiivilaitoksiksi).

Vaarallisten jätteiden suurin kertavarastointimäärä laitoksella on 50 tonnia. Kun tästä vähennetään akkujen ja paristojen suurimmat kertavarastot (20 t) sekä SER (15 t), alittuu direktiivilaitokseksi määriteltävän vaarallisen jätteen kertavaraston määrä (50 t).

Laitoksella sovelletaan yleisesti käytössä olevaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) sekä parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjan (BREF) vaatimuksia.

Yleisen BAT:n soveltaminen:

1. Hulevedet ohjataan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta. Rankkasateiden varalta järjestelmässä käytetään ohivirtauskaivoa, jolla varmistetaan öljynerotuskaivojen toiminta kaikissa tilanteissa.
2. Henkilökunnan koulutukseen ja perehdytykseen kiinnitetään erityistä huomiota.
3. Laitokselle vastaanotettavan jätteen laatua tarkkaillaan ja siitä on olemassa esihyväksyntämenettely.
4. Laitoksella otetaan käyttöön näytteenottomenetelmät mm. hakeen/kierrätyspolttoaineen sekä betoni- ja tiilijätteen laadun seurantaan.
5. Laitoksella voidaan selvittää jälkikäteen eri jätteiden syntyperä.
6. Jätteiden määrää ja haitallisuutta vähennetään käsittelemällä jätteet ennen loppusijoitukseen (luvan omaava vastaanottaja) ohjaamista ja erottamalla hyötykäyttöön kelpaavat jätteet, jotka pidetään toisistaan erillään käsittelyn kaikissa vaiheissa.
7. Jätteet pyritään ensisijaisesti toimittamaan kohteeseen, jossa hyödynnetään jäte materiaalina, ja toissijaisesti kohteeseen, jossa hyödynnetään jäte energiana.
8. Vaaralliset jätteet varastoidaan kontissa, joka tarkoitettu ongelmajätteen säilytykseen.
9. Laitteiston ja koneiden päästöjä ja kuntoa seurataan ja tarkkaillaan säännöllisesti.
10. Laitokselle laaditaan pelastussuunnitelma.
11. Jätteiden käsittelyalueen siisteydestä huolehditaan ja laitosaluetta valvotaan.
12. Melu-, ilma- ja vesipäästöt eivät ylitä ohje- eikä raja-arvoja.
13. Jätteiden jatkokuljetuksissa käytetään ajoneuvoja, joissa on matalapäästöiset moottorit. Kuljetuksissa käytetään tilavuudeltaan mahdollisimman suuria kuljetusvälineitä, jolloin ehkäistään ympäristöpäästöjä suhteessa kuljetettuun tonnimäärään.
14. Murskauspalvelu ostetaan alalla toimivilta yrityksiltä, joilta edellytetään käytettävältä kalustolta sekä melun- että pölyntorjuntalaitteistoja.

Arvio päästöjen vähentämistoimien ristikkäisvaikutuksista

Rakentamisen sekä kaupan ja teollisuuden jätteiden lajittelussa saadaan talteen raaka-aineita kiertotalouteen. Toiminnalla estetään kasvihuonepäästöjen syntymistä, säästetään fossiilisia polttoaineita, neitseellisiä raaka-aineita, luonnon kiviaineita ja raaka-aineita kierrätetään.

Arvio ympäristön kannalta parhaan käytännön (BEP) soveltamisesta

Laitoksella tehdään jatkuvasti laitteistojen kehittämistyötä. Yhtiön toiminnassa, toiminnan laajuudessa, toimintatavoissa sekä työtehtävissä tehdään muutoksia ja uudistuksia ennakoivasti. Kehitystyössä pyritään löytämään uusia työtapoja sekä tekniikkaa kestävänsä kehityksen ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Hakijan esitykset

Esitys korvauksista

Hakija on ehdottanut naapurin puolelle rakennettavan ojan korvaukseksi 1 000 euroa.

Toiminnan aloittamista koskeva pyyntö

Perusteluna hakija esittää, että toiminta on olemassa olevaa toimintaa, jota laajennetaan kahden hehtaarin kentällä.

Toiminta on maakunta- ja yleiskaavan mukaista toimintaa ja edistää kiertotaloutta. Janakkalan kunnan pitkän tähtäimen suunnitelmissa jätteenkäsittelyalue on osoitettu erityisalueen merkinnällä kehitettäväksi materiaalitehokkuutta lisäävä ja luonnonvarojen kysyntää vähentävä uusiokäyttöalue. Laitos edustaa alueella nimenomaan kunnan pitkän tähtäimen suunnitelmien mukaista toimintaa.

Esitetyt vakuudet

Vakuus toiminnan aloittamiseksi ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista

Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaiseksi toiminnan aloittamisvakuudeksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta esitetään 50 000 euroa.

Jätteen käsittelytoiminnan vakuus

Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaiseksi jätevakuudeksi esitetään 180 000 euroa, kunnes kaikki kentät on valmiiksi rakennettu ja sen jälkeiseksi vakuudeksi 80 000 euroa. Viimeisin laskelma vakuudeksi on esitetty hakemuksen täydennyksessä 8.10.2020. Vakuuslaskelma on esitetty luottamukselliseksi, koska se sisältää yrityssalaisuuden piiriin liittyvää tietoa.cd

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 21.2.2020, 2.3.2020, 7.5.2020, 20.8.2020, 8.10.2020 ja 2.12.2020.

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla siitä Janakkalan kunnassa 8.–13.9.2019. Kuulutus ja hakemuksen keskeinen sisältö on julkaistu osoitteessa ylupa.avi.fi. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Janakkalan Sanomat -lehdessä 15.8.2019.

Hakemuksen täydennyksistä (mm. ojitus naapurin kiinteistölle) kuultiin asi-anosaisia 22.5.–17.6.2020.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Janakkalan kunnalta, Janakkalan kunnan ympäristön- ja terveysuojeluviranomaisilta. Lisäksi hakemuksen täydennyksistä pyydettiin lausunnot samoilta viranomaisilta 22.5.2020.

Saatujen lausuntojen perusteella pyydettiin Hämeen ELY-keskukselta 17.9.2019 lausuntoa YVA-harkinnasta koskien Janakkalan Jätteenkuljetuksen ympäristölupahakemusta. Lausunnossa 27.9.2019 todettiin, että ELY-keskus on käynnistänyt YVA-menettelyn soveltamistarpeen arvioinnin. Päätöksessä 15.4.2020 (HAMELY/1349/2019) todettiin, ettei ympäristövai- kutusten arviointimenettely ole nyt tarpeen.

Hämeen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen luonnonvarayksiköltä pyydettiin lausunnot Vähikkälänojan luokittelusta ja luonnontilaisuudesta 25.6.2020 ja 11.9.2020.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen lausunto 13.9.2019

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on mm. todennut seuraavaa:

Direktiivilaitostulkinta ja jätteenkäsittelyn BAT-päätelmät

Janakkalan Jätteenkuljetus Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa, Nro 105/2013/1; Dnro ESAVI/149/04.08/2012. Hämeen ELY-keskus katsoo, että voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä sekä nyt haettavassa toiminnan olennaista muutosta koskevassa hakemuksessa esitettyjen jät- teiden käsittely- ja varastointimäärien perusteella laitosta ei luokitella teolli- suuspäästödirektiivin soveltamisalaan kuuluvaksi direktiivilaitokseksi, eikä lupaharkinnassa näin ollen ole tarpeen noudattaa jätteenkäsittelyn BAT- päätelmien vaatimuksia. Päätelmien mukaista parasta käyttökelpoista tek- niikkaa on kuitenkin Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan syytä pitää lupaharkinnan pohjana.

Kenttärakenteet

Hakemuksen mukaan nykyisen laitosalueen pinta-ala on noin kolme hehtaaria, josta noin kaksi hehtaaria on asfaltoitu. Nykyisen ympäristöluvan (31.5.2013, ESAVI/149/04.08/2012) mukaan alueelle rakennetaan ensimmäisessä vaiheessa noin yhden hehtaarin kenttä ja toisessa vaiheessa yksi hehtaari lisää. Asemapiirroksessa (9.1.2014, Sito) on merkitty kysei- nen kahden hehtaarin alue, ei kolmea hehtaaria. Kuitenkin hakemuksen liitteessä 1 (Suunnitelmapakartta) on merkitty myös alue 3. Hämeen ELY- keskus on edellyttänyt tarkastuksellaan 17.6.2019 toiminnanharjoittajaa

siirtämään suunnitelmakartalla alueella kolme olevat jätekasat nykyisen luvan (31.5.2013) mukaiselle alueelle (alueelle 1 tai 2). Alue 3 on rakennettu luvan vastaisesti. Toiminnanharjoittaja esittää hakemuksen liitteessä 1 alueen kolme kenttärakenteen, mutta ELY-keskuksen tarkastuskäynnillä 17.6.2019 toiminnanharjoittaja kertoi alueen koostuvan täyttömaista. Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan rakenteessa käytetyn jätteen laadusta ja todellisesta määrästä ei ole saatu luotettavaa tietoa, jonka johdosta ELY-keskus on myös ryhtynyt valvonnallisiin toimenpiteisiin. Hämeen ELY-keskus on edellyttänyt kehotuksessaan 27.8.2019 toiminnanharjoittajaa siirtämään suunnitelmakartassa olevan alueen 3 raja vastaamaan nykyisen ympäristöluvan (31.5.2013) mukaista aluetta poistamalla alueelle 3 tehty täyttö. Hämeen ELY-keskus katsoo, että alueelle 3 tehdylle täytölle ei tule myöntää ympäristölupaa vaan se on ELY-keskuksen kehotuksen mukaisesti poistettava.

Hakemuksen mukaan nykyisen luvan mukainen kenttäalue on lähes valmis. Kenttärakenteisiin käytetään hakemuksen mukaan vielä noin 1 000 tonnia betonimurskettä ja valimokuonaa. Nykyisen ympäristöluvan mukaan kenttärakenteeseen on saanut käyttää betoni- ja tiilijätettä sekä valuhiekkaa yhteensä enintään 20 000 tonnia. Toiminnanharjoittaja on hakemuksen mukaan käyttänyt kenttärakenteeseen noin 31 750 tonnia jättemateriaaleja. Luvussa on mukana myös kuonan käyttö, vaikka sen käyttö kenttärakenteisiin ei ole nykyisen luvan mukaan sallittua. Nykyisen luvan mukaisiin kenttärakenteisiin ei tule enää sallia 1 000 tonnia betonimurskettä ja valimokuonaa. Toiminnanharjoittaja on jo nyt laajentanut kenttäaluetta luvatta.

Lupahakemuksen liitteen 1 suunnitelmakartassa on laajennusalueen rakenteeseen merkitty käytettäväksi betonimurskettä, valimohiekkaa, valimokuonaa, tuhkaa, kuonaa ja leijupetihiekkaa. Lisäksi hakemuksessa esitetään käytettäväksi laattoja, keramiikkaa tai vastaavaa maarakentamisessa hyödynnettävää pysyvää materiaalia. Näitä ei ole kuitenkaan esitetty liitteen 1 suunnitelmakartassa. Toiminnanharjoittaja esittää hakemuksessa uuden laajennusalueen kenttärakenteen kerrospaksuuksien vaihtelevan. Hakemusta tulee täydentää uuden alueen kenttien rakennepoikkileikkauksilla, joista näkyy käytettävien jätteiden laatu ja kerrospaksuudet. Eri kerroksiin käytettävien jätteiden määrä tulee ilmoittaa mahdollisimman tarkasti.

Hämeen ELY-keskus katsoo, että kenttärakenteessa hyödynnettävien jätteiden tekninen- ja ympäristökelpoisuus tulee kaikkien jätteiden osalta olla selvitettyä ympäristölupahakemuksessa. Lasijätteen tulee olla kierrätykseen soveltumatonta. Hakemuksen liitteenä olevassa jätteiden seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa mainitaan vesierotellun sadevesikaivohiekköjen hyödyntäminen maarakentamisessa, mutta jätettä ei ole liitteessä 1 tai hakemuksen kertoelmaosassa mainittu hyödynnettävän kentän rakenteissa. Epäselväksi jää haetaanko myös sadevesikaivohiekköjen hyödyntämistä kenttärakenteessa. Hakemuksessa on esitetty, että myös maa-ainesjätteen eli MASA-asetuksen mukaisia jätejakeita voitaisiin hyödyntää pengertäytöissä. Hämeen ELY-keskus toteaa, että maa-ainesjätteen

hyödyntämistä koskeva lainsäädäntö eli MASA-asetus on vasta valmisteilla. Hämeen ELY-keskus katsoo, ettei valmisteilla olevan MASA-asetuksen mukaista maa-ainesjätteiden hyödyntämistä kenttärakenteessa ole mahdollista käsitellä tässä lupahakemuksessa.

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kentän rakentamisessa käytettävien jätteiden haitallisten aineiden pitoisuudet ja liukoisuudet eivät saa ylittää eräiden jätteiden maanrakentamisessa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (MARA-asetus 843/2017) säädettyjä raja-arvoja.

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lupamääräyksiin tulee sisällyttää ainakin seuraavat kenttien rakentamiseen liittyvät yksityiskohdat: rakennettavan kentän jätteestä rakennettavien kerrosten maksimikerrospaksuudet, käytettävän jätteen laatu ja maksimimäärä sekä rakentamisen laadunvalvonta (sekä maarakentaminen että käytettävän jätteen laadunvalvonta). Kentän suunnittelun ja rakentamisen valvonnassa tulee käyttää ulkopuolista, riippumatonta laadunvalvojaa. Rakentamisesta on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava ELY-keskukselle rakentamisen päätyttyä.

Ympäristölupahakemuksen mukaan asfalttipinnoitteessa käytetään jäteasfalttia. Hakemuksesta ei selviä onko tarkoitus tehdä asfalttimurskepinoite vai tiivis asfalttipinnoite.

Hakemuksen mukaan laajennusalueelle rakennetaan noin 2,1 hehtaarin käsittely- ja varastokenttä vaiheittain noin hehtaari kerrallaan noin kymmenen vuoden aikana. Hämeen ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitetyn mukainen jätteen hyödyntäminen on pitkäaikaista (10 v) ja on ensisijaisesti jätteen sijoittamista maahan, sillä rakentaminen ei tapahdu tavanomaisessa maanrakentamisen aikataulussa, vaan rakennetta tehdään sitä mukaan kuin jätettä vastaanotetaan. Näin pitkä rakentamisaika on jätteen loppusijoittamista ja alue tulee luvittaa kaatopaikkana.

Yleistä alueesta

Ympäristölupahakemuksen liitteen 1 suunnitelmakartassa ei ole merkittynä altaita ja säiliöitä, joihin jäte vastaanotetaan. Karttaan tulee merkitä kaikki alueella harjoitettava jätteenkäsittelytoiminta.

Lupahakemuksessa ei ole esitetty mikä tarkoitus luiskatäytöllä on ja millaisia maa-aineksia luiskassa hyödynnetään. Maa-ainesten hyödyntämisessä tulee noudattaa Ympäristöministeriön muistiota 3.7.2015 kaivetuista maa-aineksista.

Vastaanotettavat ja varastoitavat jättejakeet

Hakemuksessa esitetään, että betoni-, tiili- ja asfalttijätteen käsittely tapahtuu joko nykyisellä käsittelyalueella tai laajennusalueella. Ympäristölupapäätöksessä tulee olla selkeät määräykset siitä mitä jätteitä nykyisellä ja uudella käsittelyalueella saa ottaa vastaan ja käsitellä.

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan sadevesikaivohiekkojen sisältämä irtoveden erotus tulee tehdä hallitusti tiiviiden putkiyhteyksien tai/ja altaiden kautta.

SER-jätteen varastointi tulee toteuttaa SER-asetuksen (519/2014) liitteen 4 mukaisesti, siten että varastointipaikalla on:

- läpäisemätön pintakerros tarkoituksenmukaisilla alueilla, jotka on varustettu nestevuotojen keräysjärjestelmällä sekä tarvittaessa nesteiden ja rasvojen erottimin;
- säänkestävä kate tarkoituksenmukaisilla alueilla.

SER-jäte, josta nesteet ja vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavat osat on poistettu, voidaan varastoida asfaltilla tai avokontissa. Hulevedet alueelta tulee kerätä asianmukaisesti. Vaaralliseksi luokitellut jätteet tulee varastoida tiiviissä kontissa katetussa tilassa.

Hämeen ELY-keskus katsoo, että kestopuu, kattuhuopa ja asbestijäte tulee olla varastoituna lavalla tai muutoin siten, ettei jätteistä pääse huuhtoutumaan kentän hulevesien mukana haitallisia aineita ympäristöön.

Puumurskeen laadun tutkiminen on sisällytettävä laitoksen tarkkailusuunnitelmaan.

Hakemuksen mukaan laitoksella otetaan vastaan puhtaita maa- ja kiviaineksia. Ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten perusteella pilaantumattoman maa-aineksen voidaan katsoa tarkoittavan maaperästä *kaivettua* maa-ainesta, joka on luonnontilaista tai joka ei sisällä haitallisia aineita siten, että siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Hakemuksesta ei selviä mitä puhtaalla maa- ja kiviaineksella tarkoitetaan.

Lupahakemuksessa on esitetty suihkupaalutuksen sementtimassan käsittely. Hakemuksesta ei selviä suunnitelmaa säiliöalueista eikä siitä, mitä sementille tehdään altaaseen keräämisen jälkeen.

Lupahakemuksen mukaan betoniautoissa oleva ylijäämäbetoni kipataan rakennusjätebetonikasaan jähmettymään. Jätteenkäsittelytoiminnan tulee olla hallittua.

Vaarallisten jätteiden vastaanotossa ja varastoinnissa on otettava huomioon, että kemikaalivuodot on pystyttävä keräämään talteen ja niiden pääsy maaperään, vesistöön tai muuhun kuin vuotojen keräilyyn tarkoitettuun viemäriin tulee estää suoja-altain, allastuksin ja kynnystyksin. Samaan altaaseen tai muuhun vastaavaan keräilyjärjestelmään ei saa päästää kemikaaleja, joiden reagoimisesta keskenään voi aiheutua vaaraa. Käsittely-, jakelu- ja täyttöpaikkojen tulee sijaita tiiviillä, kemikaaleja läpäisemättömällä alustalla, jolta hulevesien poisto tapahtuu hallitusti öljynerottimen kautta.

Hakemuksen mukaan alueelle otetaan pienerien vastaanottopisteessä vastaan siivous- ja raivausjätettä. Hakemuksesta ei selviä mitä tällä jätteellä tarkoitetaan. Alueelle ei saa vastaanottaa kunnan vastuulle kuuluvaa

yhdyskuntaperäistä jätettä, jollei kunnan jätehuoltoviranomaisen kanssa ole asiasta tehty sopimusta.

Melu

Toiminnanharjoittaja esittää toiminta-ajaksi ma-pe klo 7–21 ja häiritsevää melua aiheuttavan toiminnan (haketus, murskaus) ajaksi ma-pe 7–18. Lisäksi toiminnanharjoittaja esittää, että jos toimintaa on tehtävä myös muulloin, haetaan siihen erikseen ympäristöviranomaisen hyväksyntä. Koska kyseessä on melua ja pölyä aiheuttava toiminta ja toiminnan läheisyydessä sijaitsee sekä vakinaisia että loma-asuntoja, ei toiminta-aikoja tulisi pidentää voimassa olevasta luvasta (toiminta-aika ma-pe klo 7–18, haketus ja murskaus klo 8–17).

Hakemuksen mukaan betonin ja puun murskauksesta tehdään melumittaukset lähimmässä häiriintyvässä kohteessa, kun laitoksella murskataan ensimmäisen kerran betonia ja puuta vuonna 2019. Janakkalan Jätteenkuljetus on toimittanut 11.4.2019 päivätyn ympäristömelun mittaussuunnitelman Hämeen ELY-keskukseen hyväksyttäväksi. Suunnitelman mukaan ympäristömelua mitataan kahdessa pisteestä. ELY-keskus on hyväksynyt nykyisen toiminnan mukaisen melumittaussuunnitelman. Hämeen ELY-keskus katsoo, että uudella alueella tapahtuvan jätteenkäsittelyn melu tulee myös selvittää mittauksin. Melumittaukset tulee tehdä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa sekä selvittää koko laitosalueen melupäästöt, mikäli melua aiheuttavaa toimintaa on tarkoitus harjoittaa samanaikaisesti sekä nykyisellä että laajennusalueella.

Hulevesipäästöt

Hulevedet tulee Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan johtaa hiekanerottimen, sulkuventtiilillä ja hälyttimellä varustetun öljynerottimen, näytteenotokaivon sekä laskeutusaltaan kautta maastoon. Vesien johtamisella maastoon ei saa aiheuttaa vettymistä tai muuta haittaa naapurikiinteistöjen alueella. Vesien johtamiseksi naapurin kiinteistölle tulee hankkia maanomistajan suostumus tai jos suostumusta ei saada, Janakkalan kunnan ympäristölautakunnan vesilain mukainen päätös asiasta. Laskeutusaltaan rakenne ja sijoituspaikka tulee olla sellainen, että allasta on mahdollista ruopata ja muutoinkin huoltaa. Laskeutusaltaan koko tulee mitoittaa vähintään kerran viidessä vuodessa tapahtuvan maksimisateen mukaan. Allas tulee varustaa purkuputkella, ja allas on rakennettava ja veden virtaama altaasta mitoitettava siten, että allas toimii myös kiintoaineen erotusjärjestelmänä.

Hakemuksen mukaan hulevesien on todettu olevan emäksisiä johtuen alueella varastossa olevasta betonista ja betonimurskeesta. Muita selviä kohonneita pitoisuuksia ei hulevesinäytteissä ole havaittu. Hakemuksessa ei kuitenkaan ole vesinäytetuloksia. Laitosalueen vaikutuksia vesistöön ja maaperään ei pysty näin ollen arvioimaan.

Jätteen seuranta- ja tarkkailusuunnitelma

Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma tulee päivittää ympäristöluvan tultua voimaan siten, että siitä ilmenee selkeästi, miten toiminta jätteenkäsittelyalueella on järjestetty.

Tutkimustodistukset

Jätteenpolton kuonan tutkimustodistuksesta (liite 9) ei selviä mistä näyte on otettu, kuinka suurta kuonamäärää näyte edustaa, onko otettu kokooma- vai kertonäyte ja mikä on jätenimike. Kuonajätteestä tulisi selvittää myös jäteluokitus. Hakemuksesta ei selviä onko näyte otettu kenttärakenteisiin käytetystä kuonasta vai kentällä kasalla olevasta kuonasta. ELY-keskus on 27.8.2019 päivätyssä kehotuksessa edellyttänyt edellä mainitut toimenpiteet tehtäväksi.

Hyödynnettävistä jäte-eristä tulee olla viimeiset ajantasaiset tutkimustodistukset. Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa tutkimustodistukset aluehallintovirastolle päätöksen valmistelua varten.

Vesien tarkkailuohjelma

Laitosalueelle tulee laatia uusi vesien tarkkailuohjelma, joka kattaa sekä vanhan että uuden alueen. Sekä uudelta että vanhalla alueella tulevien huilavesien laatu tulee tutkia ennen laskeutusallasta.

Ennaltavarautumisuunnitelma

Ennaltavarautumissuunnitelmassa tulee olla tieto, missä sijaitsee vesipiste, josta saadaan vettä tulipalotilanteessa. Suunnitelman mukaan sammutusvedet kerätään laskeutusaltaaseen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueella tulee olla sammutusjätevesiallas mahdollisen tulipalon sammutusvesiä varten. Suunnitelmaan tulee sisällyttää myös esitys vesinäytteenotosta tulipalon jälkeen.

Vakuus

Toiminnanharjoittaja esittää laitoksen vakuudeksi 50 000 euroa ja samaa vakuutta lupaan aloittaa hakemuksen mukainen jätteenkäsittelytoiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Voimassa olevan luvan mukainen vakuus on 30 000 euroa. Hakemuksesta ei käy selvästi ilmi, että sisältyykö 30 000 euron vakuus uuteen 50 000 euron vakuuteen. Hämeen ELY-keskus toteaa, että vakuuden määrän arviointi tulee perustua laskelmiin, joka perustuu lupahakemuksessa esitettyihin jätteiden käsittely- ja maksimivarastointimääriin. Lisäksi vakuuden määrän tulee olla riittävän suuri ja riippumaton jätteen kulloisestakin markkina-arvosta, jotta vakuuden realisointitilanteessa valvontaviranomaisen tekemät tai teettämät jätehuoltovelvoitteet kattavat kaikki jätehuoltokustannukset. Positiivisen arvon omaavia jätteitä ei tule laskennassa ottaa huomioon. Hakemusta tulee täydentää vakuuslaskelmalla, jossa on huomioitu yllä mainitut seikat.

Muuta

Hämeen ELY-keskus toteaa, että saamiensa tietojen ja laitostarkastuksien perusteella Hyötymäen jätteiden lajitteluasemalla on rikottu useita nykyisen ympäristöluvan lupamääräyksiä. Toiminnanharjoittaja on sijoittanut alueelle jätettä, johon ei ole ympäristölupaa eikä ole toiminnan aloittuaan huolehtinut ympäristöluvassa edellytetyn hulevesien viivytysaltaan rakentamisesta. Hämeen ELY-keskus katsoo edellä mainittuun viitaten, että hakemuksessa esitetyn mukaisen toiminnan aloittamiselle ei tule myöntää lupaa.

Hakemusta tulee täydentää lausunnossa esiin tuotujen seikkojen osalta. Hämeen ELY-keskus varaa tilaisuuden lausua täydennetystä hakemuksesta.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueen lausunto 18.6.2020

ELY-keskus viittaa asiasta 13.9.2019 antamaansa lausuntoon.

Hämeen ELY-keskus muistuttaa, että välittömästi samalla vaikutusalueella on Kiertokapula Oy:n ympäristölupahakemus käsittelyssä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa. Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksia tulisi käsitellä samanaikaisesti ympäristönsuojelulain 46 § mukaisesti, jotta muodostuvat yhteisvaikutukset voidaan ottaa kattavasti huomioon lupaprosessissa.

Hämeen ELY-keskus on ympäristöluvan valvonnan yhteydessä havainnut monia puutteita ympäristöluvan noudattamisessa, ja valvontaviranomainen on joutunut puuttumaan ympäristöluvan vastaiseen toimintaan selvityspyynnöin sekä hallintopakkokeinoin. Ympäristölupapäätökseen tulee kirjata selkeät ja yksiselitteiset määräykset toiminnan järjestämisestä ja valvontaa varten.

Hämeen ELY-keskuksen tietojen mukaan laitoksella ei vielä ole toteutettu kaikkia jätteen vastaanotto-, varastointi- ja käsittelytoimintoja. Toimintaa ei siis tehdä nykyisen ympäristöluvan sallimissa maksimimäärissä.

Kenttien rakentaminen ja kenttäalue 3

Kenttien rakentaminen tulee tehdä normaalissa maarakentamisaikataulussa eikä sitä mukaa kuin jätteitä on markkinoilla saatavilla. Kenttien rakentamiselle tulee olla todellinen tarve eli tarkoituksena harjoittaa kentillä jätteiden vastaanotto-, lajittelu- ja käsittelytoimintaa sekä jätejakeiden toimittamista edelleen hyödynnettäväksi muualle asianmukaiseen laitokseen tai loppukäsiteltäväksi. Mikäli kenttien rakentamisaikataulu ei ole normaalin maanrakentamisaikataulun mukainen tai kentillä ei ole todellista käyttötarkoitusta, on kyse jätteen loppusijoittamisesta.

Hämeen ELY-keskus katsoo, että ympäristölupahakemuksessa esitetylle jo rakennetulle alueelle 3 ei tule myöntää lupaa. Hämeen ELY-keskus on katsonut, että kenttärakenteen laajennus on tehty voimassa olevan ympäristöluvan vastaisesti ja rakenne sijoitettu ympäristöluvan perusteena olevan asemapiirroksen/rakennussuunnitelman (9.1.2014) mukaisen kenttärakenteen ulkopuolelle. Laajennukseen käytettyjen materiaalien/jätteiden laadusta ja määrästä ei ole valvontaviranomaiselle toimitettu riittävien tarkkoja tietoja. Jo rakennettu alue 3 on myös toteutettu naapurikiinteistön rajan välittömään läheisyyteen siten, että jyrkkä luiska on aiheuttanut valumia naapurikiinteistölle.

Ympäristöluvassa tulee antaa lupamääräykset rakennettavien kenttien, kuten alueen 4 laajuudesta ja luiskakaltevuuksista, jotta toiminta pysyy ympäristöluvitetulla kiinteistöllä.

Jätteiden hyödyntäminen kenttärakenteissa

Hämeen ELY-keskus toteaa, ettei esim. betoni- ja tiilijätteiden hyödyntämisen kelpoisuuden osalta riitä hakemuksessa esitetty viittaus MARA-asetuksen mukaisten haitta-aineiden liukoisuuksille annettuihin raja-arvoihin. Jätteiden ympäristökelpoisuus tulee arvioida jätekohtaisesti ja erillisen riskinarvion pohjalta. MARA-asetuksen mukainen ilmoitusmenettely jätteen hyödyntämisestä koskee asetuksen soveltamisalassa tarkoitettuja kohteita, eikä sitä voida suoraan sellaisenaan soveltaa ympäristölupaa vaativissa kohteissa. Jätteen hyödyntäminen kenttärakenteissa tulee ratkaista tapauskohtaisesti jätteiden teknisen- ja ympäristökelpoisuuden osoittamiseksi tehtyjen tutkimusten tulosten perusteella ja tarvittaessa erillisen riskinarvion perusteella.

Ympäristöluvassa tulee ratkaista kenttien mahdollinen tarkkailu-/salaojakerroksen rakentamisen tarve ja kentästä sekä kenttärakenteesta tulevien kuormittuneiden vesien johtaminen ja tarkkailu. Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan rakennettaville kentille tulee rakentaa tarkkailu-/salaojakerros. Tarkkailu- /salaojakerrokseen suotautuvan veden laatua tulee tarkkailla ja tulosten perusteella tarvittaessa edellyttää likaantuneiden salaojavesien johtamista kunnan jätevesiviemäriin. Kentät tulee päällystää tiiviillä asfalttikerroksella, jonka vedenläpäisevyys on alle 3 %.

Jätteiden varastointi

Hämeen ELY-keskus katsoo, että kattuhuopa sekä kipsijäte tulee varastoida lavalla tai muussa astiassa, sillä ennalta arvioiden jätteistä liukenee haitallisia aineita, kuten sulfaattia, hulevesien mukana ympäristöön.

Ojitussuunnitelma

Ympäristöluvassa voidaan myöntää oikeus jäteveden johtamiseen toisen maalla olevaan ojaan tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun noroon, jos johtamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa muille ja johtaminen on teknisesti ja taloudellisesti perusteltua.

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan laitoksen hulevedet voidaan ohjata maastoon. Ojitussuunnitelman mukaan vesien johtaminen ojaan tulee taloudellisesti edullisemmaksi kuin vesien johtaminen kunnan viemäriin. Hämeen ELY-keskus toteaa, että nykyisten laitosalueelta johdettujen hulevesien laatu ei anna todellista kuvaa mahdollisesta kuormituksesta, sillä laitos ei toimi vielä kaikilta osin ympäristöluvan sallimien jätemäärien rajoissa eikä kaikkia toimintoja ole otettu vielä käyttöön. Lisäksi toiminnanharjoittaja hakee myös laajennusalueella muodostuvien vesien johtamista maastoon, vaikka vielä tiedossa on vain arvio laajennusalueelta tulevien hulevesien määrästä, mutta ei vesien laadusta.

Hämeen ELY-keskus katsoo, että laitosalueen vesien johtamiselle ojaan ei tule antaa lupaa, mikäli vesien johtamisesta aiheutuvaa vettymistä ja oja-vesien pilaantumista ei voida varmuudella estää. Tässä tapauksessa vedet tulee määrätä johdettavaksi kunnan jätevedenpuhdistamolle.

Vesienjohtamisesta on tähän mennessä aiheutunut vettymishaittaa naapurikiinteistölle, koska vedet ovat valuneet naapurin omistamaan metsään eikä Janakkalan Jätteenkuljetus Oy:n omalle kiinteistölle, kuten aiemman luvan hakemisen yhteydessä on esitetty.

Mikäli ympäristöluvassa myönnetään lupa vesien johtamiselle naapurikiinteistöllä olevaan ojaan, tulee johdettavan huleveden määrälle ja sen sisältämille haitta-aineille asettaa analyysikohtaiset laatuksiteerit ja vuotuiset kuormitusraja-arvot. Jo otettujen vesinäytteiden perusteella esimerkiksi veden pH on ollut korkea, joten ympäristöluvassa tulisi määrätä kuinka emäksistä vettä ojaan voi johtaa. Mineraaliöljypitoisuus (C₁₀-C₄₀) saa hulevedessä olla enintään 5 mg/l. Mikäli kuormitusraja-arvot ylittyvät, tulee toiminnanharjoittaja velvoittaa esittämään lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi suunnitelma hulevesien käsittelemiseksi niin, että kuormitusraja-arvot saavutetaan tai hulevesien johtamiseksi kunnan jätevedenpuhdistamolle. Huleveden laatua tulee tarkkailla kenttäkohtaisesti ja kentillä varastoitavien jätteiden sisältämät haitta-aineet tulee ottaa huomioon tarkkailussa ennen hulevesialtaaseen johtamista sekä hulevesialtaan jälkeen. Laajennusalueen 4 hulevesille tulee rakentaa myös hiekan- ja öljynerotuskaivot ennen hulevesiallasta. Mikäli lupa vesien johtamiseen naapurikiinteistön/kiinteistöjen ojaan myönnetään, tulee lupaviranomaisen päättää käyttöoikeuden myöntämiseen liittyvistä korvauksista ja siitä, kuinka pitkälle toiminnanharjoittajalle tuleva laskuajan kunnossapitovelvoite ulottuu.

Alueella muodostuvien hulevesien keräämiseksi on rakennettava tilavuudeltaan riittävän kokoinen hulevesien keruallas. Altaan koon mitoituksessa tulee huomioida myös mahdollisten sammutusjätevesien hallinta altaaseen tai sammutusjätevesille tulee esittää joku muu keruallas. Altaan rakenteista tulee määrätä luvassa. Hulevesiallasta tulee olla rakennettu ennen kuin ympäristöluvan mukainen toiminta voidaan laajennusalueella aloittaa. Ympäristöluvassa tulee myös määrätä jo rakennetun hulevesialtaan käytöstä poistamisesta.

Jätteiden käsittelytoimintaa koskeva vakuus

Toiminnanharjoittaja on hakemuksessaan todennut, että kaikkien jätejakeiden suurinta kertavarastomäärää ei ole koskaan yhtä aikaa varastoituna ja on esittänyt pienempää vakuutta kuin vakuuslaskelman mukaan maksimivarastomäärä edellyttäisi asetettavan. Vakuuden määrä tulee asettaa vastaamaan ympäristölupapäätöksessä hyväksytyjen jätteiden maksimimäärää, sillä jos jätteitä on mahdollista ympäristöluvan mukaan varastoida maksimimäärä, tulee myös vakuus asettaa sen mukaisesti.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja hakee toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta ja esittää ympäristönsuojelulain (527/2014) 199 §:n mukaiseksi toiminnan aloittamisvakuudeksi 50 000 €.

Ympäristölupahakemuksessa on haettu lupaa jo rakennetulle alueelle 3, joka on toteutettu ilman ympäristölupaa ja valvontaviranomainen on määrännyt jo rakennetun alueen poistettavaksi 27.3.2020 antamallaan päätöksellä. Toiminnanharjoittaja ei ole esittänyt hakemuksessaan perusteltuja syitä toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Hämeen ELY-keskus katsoo, että toiminnan aloittamislupaa ei tule myöntää.

Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto 16.9.2019

Lausunnon on antanut Janakkalan kunnan ympäristöpäällikkö ja siinä todetaan seuraavaa:

Kun toiminnassa on aiemmin ollut luvan vastaisuutta ja on tarvittu valvontatoimia, tulee erityisesti kiinnittää huomiota valvonnallisiin määräyksiin, joiden on tarpeen olla yksityiskohtaisia ja riittäviä, mm. jätelajien laadun suhteen. Myös tarkkailumääräykset on oltavat riittävän yksityiskohtaiset ja valvottavissa.

Alueen laajentamiseen ei ole huomauttamista muilta osin, kuin jo täytetyn alueen penkereeseen, joka ulottuu osin aivan naapurin rajalle ja yli sen, ja on vyörynyt ja saattaa edelleen vyöryä toisen maalle. Penkan on oltava riittävän loiva, jotta se olisi vakaa, ja penkereen ja omistusrajan väliin on jätettävä tilaa kuivatusratkaisulle ja näkösuojalle. On kohtuutonta rakentaa korkeaa ja ylijyrkkä penkka kiinni toisen maahan. Sadevedet penkereeltä menevät hallitsemattomasti toisen maalle, eikä siltä osin ole esitetty selkeää suunnitelmaa vesien johtamisesta, eikä sovittu maanomistajan kanssa asiasta.

Nyt kesällä 2019 rakennetun vesien keruualtaan (kts voimassa oleva lupa) vesien johtaminen tapahtuu nyt toiminnan ollessa koko ajan käynnissä altaan penkkaan avatusta aukosta toisen maalle metsään, mikä ei ole voimassa olevan tai haetun luvan tai vesilain mukainen ratkaisu. Altaan mitoitus ei ole riittävä eikä suunnitelmallinen, ja ainoastaan pohjaosa on käytössä vallin aukosta johtuen. Maanomistajan lupaa vesien johtamiseen ei

ole. Tästä vedet valuvat metsää pitkin Vähikkälänojaan, ja vettävät metsäaluetta ja heikentävät puuston kasvua. Mikäli päästöjä on, ne päätyvät Vähikkälänojaan ja edelleen Joutjärvenojaan ja Rehakka -järveen. Viereisellä Janakkalan kunnan ja Kiertokapulan alueella hule- ja suotovedet viemäriöidään kunnan jätevesiverkkoon, ja vesistöissä on tarkkailu alueen ylä- ja alapuolella. Uuden toiminnan tarkkailulla on varmistettava, etteivät vaikutukset sekoitu keskenään kuormituskohdan alapuolella.

Kuonien, tuhkien ja valimokuonan tms. sijoittaminen kenttärakenteeseen on kyseenalaista niiden laadun vaihtelun ja jälkivalvonnan takia. Laadun valvonta on käytännössä mahdotonta, kun jätteet peitetään kenttärakenteeseen. Jo kenttään sijoitetun valimouunien kuonan laatua ei tosiasiaassa tiedetä, joten MARA-asetukseen viittaaminen ei ole riittävä tae laadusta. Kentällä seisseessä kuonassa oli silmin nähden epämääräisiä jätekappaleita, ja kuona on väritään täysin erilaista kuin valimohiekka, joka on haittatta käytettävissä rakenteissa. Ei ilmene, mistä ja miten näyte kuonan laadusta on otettu, ja verrattu MARA-asetuksen arvoihin. Kuonaa on hakijan mukaan sijoitettu luvatta kenttärakenteeseen jo aiemmin.

Hakemuksen mukaan alueelle toteutetaan jätteen pienerien vastaanotto myös kotitalouksille. On huomattava, että jätelain mukaan kotitalouksien ym. jäte kuuluu pääosin kunnalle ja kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, eikä sitä ole lain mukaan mahdollista vastaanottaa hakijan toimesta. Jätteen vastaanotto on rajattava jätelain mukaisesti vain siihen jätteeseen, joka ei kuulu kunnalle. Tuottajavastuun piiriin kuuluvaa jätettä saa ottaa ainoastaan tuottajayhteisön kanssa sopimalla.

Alue rajautuu Kusiaismäen kallioalueeseen. Kunta on hakenut alueen kiviaineksen hyödyntämiseksi ja toimitila-alueen rakentamiseksi maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaista lupaa. Hankkeen koosta johtuen ennen lupakäsittelyä tehdään ympäristövaikutuksien arviointi YVA-lain mukaisesti. Siinä yhteydessä arvioidaan myös yhteisvaikutuksia tämän hakemuksen mukaisen toiminnan kanssa.

Nyt vireillä olevan hankkeen sijainnin, laajuuden ja laadun sekä eri toimintojen yhteisvaikutusten vuoksi on perusteltua edellyttää Janakkalan Jätteenkuljetuksen vireillä olevan hankkeen osalta harkinnanvaraista YVA-menettelyä. Tällöin tulisi selvitettyä asianmukaisesti arvioitavat vaihtoehdot ja ympäristövaikutukset, ja lupakäsittelyyn saataisi tarvittavaa tietoa.

Aloitislupaa muutoksenhausta huolimatta ei tule myöntää.

Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto 2.6.2020

Lausunnon on antanut Janakkalan kunnan ympäristöpäällikkö ja siinä todetaan seuraavaa:

Vesistö tarkkailuehdotus puuttuu. Tulee tarkkailla Vähikkälänojan veden laatua siten, että vaikutukset ovat erotettavissa mahdollisista muista vaikutuksista (Kiertokapula Oy, Janakkalan kunta, vanha kaatopaikka).

Altaasta lähtevän veden tarkkailuehdotus puuttuu. Tulee tarkkailla lähtevän veden laatua riittävällä tiheydellä ja tarkkuudella.

Altaan mitoitusperusteet puuttuvat.

Korvauksia määrättäessä tulee ottaa huomioon, että vesiä on koko toiminnan ajan johdettu luvatta naapuritilan maalle.

Tulee määrätä lähtevälle vedelle yksiselitteisesti pitoisuusrajat, joilla vesistövaikutuksia ei ole.

Kuonan hyötykäyttöselvitys on puutteellinen. Näytteenotto ja päätelmät perustuvat alueelle jo toimitettujen kasojen keruunäytteisiin. Jätteen laatu on epäselvä. Yleiskäsite kuona voi sisältää monenlaisia yhdisteitä. Jos alueelle sijoitettavaksi jätteeksi hyväksytään kuona, pitää olla yksiselitteisen varma siitä, mistä se on lähtöisin, ja että se tasalaatuisesti alittaa ns. MARA-vaatimukset. Raportissa mainitaan kuonaan (ko. kasoihin) sekoitetun valuhiekkaa, mikä ilmeisesti laimentaa pitoisuuksia. Pidän perusteltuna valuhiekan sijoittamista ja lupaa, mutta en pidä perusteltuna myöntää lupaa kuonalle.

Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto 6.9.2019

Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän ympäristöterveys lausuu lausuntonaan seuraavaa:

Melu

Melusta ei saa olla haittaa lähialueen kiinteistöille. Jos on aihetta epäillä STM:n asumisterveysasetuksessa (545/2017) annettujen asuntojen sisämelun toimenpiderajojen ylittävää melua esim. ulkomelurajojen ylittyessä tai valitusten perusteella, toiminnanharjoittajan on tarvittaessa mitattava melutaso lähimmissä asuinrakennuksissa melumittauksin. Mittausten perusteella on ryhdyttävä tarvittaessa melua rajoittaviin toimenpiteisiin.

Pöly

Toimintaa ja tieliikennettä tulee ohjata niin, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän ilmanlaatua heikentäviä vaikutuksia alueen asutukseen. Ilmanlaatua ja sen vaikutuksia ympäristöön ja ihmisiin tulee seurata.

Talousvesi

Mikäli vaikutusalueella on talousvesikäytössä olevia kaivoja, tulee arvioida toiminnan vaikutukset talousveden laatuun. Tarvittaessa veden laatu tulee selvittää tutkimuksin. Huomioitavaa on, että talousveden tulee täyttää STMa 1352/2015 tai STMa 401/2001 mukaiset laatuvaatimukset ja -suositukset.

Mahdolliset terveyshaittoihin liittyvät valitukset sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet tulee kirjata ylös ja toimittaa tiedot myös ympäristöterveyteen. Epäiltäessä raja-arvojen ylityksiä, tulee vaikutukset selvittää.

Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto 9.6.2020

Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymän ympäristöterveys toteaa, että lupahakemuksen käsittelyssä tulee ottaa huomioon ympäristöterveyden 6.9.2019 antama lausunto.

Ympäristöluvan täydennyksen osalta ympäristöterveys pitää tärkeänä, ettei ojitus vaikuta haitallisesti mahdollisesti käytössä olevien talousvesikaivojen veden laatuun. Tarvittaessa veden laatu tulee selvittää tutkimuksin. Huomioidavaa on, että asuinkiinteistöillä tulee olla käytössään riittävä määrä talousvesiasetuksen (STMa 1352/2015 tai STMa 401/2001) mukaista talousvettä.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonvarayksikön lausunto 13.9.2020

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus uudistaa 18.6.2020 antamansa lausunnon HAMELY/2317/2015, lisäten siihen seuraavaa.

Vähikkälänoja on valuma-alueensa perusteella määriteltävissä vesilain (587/2011) 3 § tarkoittamaksi noroksi.

Vähikkälänojan nykytilasta olisi pitänyt olla ojitussuunnitelmassa selvitys. Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ei ole tarkempaa tietoa Vähikkälänojan tilasta.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonvarayksikön lausunto 23.9.2020

Aluehallintoviraston kysymykseen onko Vähikkälänoja ja erityisesti sen yläosa vesilain (587/2011) 2 luvun 11 §:n tarkoittama luonnontilainen noro, todetaan, että asiaa on ELY-keskuksessa tarkastellut luonnonvarayksikkö yhdessä ympäristöyksikön vesilain valvontaviranomaisen kanssa.

Hämeen ELY-keskus on Janakkalan Jätteenkuljetuksen laatimasta ojitussuunnitelmasta 2.7.2020 antamassaan lausunnossa todennut, että Vähikkälänoja on valuma-alueensa perusteella määriteltävissä vesilain (587/2011) 1 luvun 3 §:n tarkoittamaksi noroksi. Lisäksi ELY-keskus on todennut, että sillä ei ole tarkempaa tietoa Vähikkälänojan tilasta, ja että Vähikkälänojan nykytilasta olisi pitänyt olla ojitussuunnitelmassa selvitys.

Janakkalan Jätteenkuljetus on 20.8.2020 antanut täydennyksen ja vastineen Hyötymäen laitoksesta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Vastauksena ELY-keskuksen lausuntoon on täydennyksessä kuvattu Vähikkälänojan vedenlaatua. Täydennyksen perusteella ELY-keskus ei voi antaa arviota siitä, onko Vähikkälänoja tai sen yläosa vesilain 2 luvun 11 §:n

tarkoittama luonnontilainen noro, koska täydennyksessä ei ole kuvattu noron luonnonolosuhteita.

Hallituksen esityksessä vesilain muuttamiseksi todetaan 2 luvun 11 §:n perusteluissa, että säännös viittaa noron fyysiseen muuttamiseen, eikä se koske pilaamisesta aiheutuvaa veden laadullista muuttamista. Sen mukaan säännös rajoittuu itse uomaan, eikä se koske laajemmin uoman lähiympäristön käyttöä. Koska hankkeessa ei ole tarkoitus muuttaa noron fyysisiä olosuhteita, ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole tarpeen myöskään ratkaista kysymystä vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittaman luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantamisesta tai siihen poikkeuksen myöntämisestä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin muistutuksia seitsemän kappaletta, joista neljä jätti muistutuksen myös täydennyksestä. Täydentävät muistutukset on lisätty ko. muistuttajan muistutuskohtaan.

1. Muistutuksessa nro 1 todetaan, että muistuttaja vastustaa koko hanketta, sen työskentelytapoja ja -aikoja kokonaisuudessaan. Lisäksi todetaan, että asuin- ja lomanviettoalue (Rehaka lähialueineen) on ollut rauhallinen ja erittäin ympäristöturvallinen. Muistuttaja on kieltänyt yhteystietojensa julkaisemisen (Turvakiellolla suojattu, joten tietojen julkaisemisen on rangaistuksen uhalla kielletty.)
2. Muistuttajat (**AA** ja **BB**) vastustavat ja vaativat toiminnan lopettamista. He perustelevat vaatimuksiaan seuraavasti:

1. Tiedottaminen:

Tonttimme (**x**) sijaitsee aivan alueen välittömässä läheisyydessä. Meitä ei ole kuitenkaan informoitu millään tavalla ko. hankkeesta ennen kuin AVI:n kuulutus (12.8.2019) saapui postista (19.8.2019). Toiminta alueella on jo kuitenkin täydessä käynnissä, kentät rakennettu, hallirakennus osittain tehty ja jätekasojäät kertynyt kentille ennen kuin lupia on edes haettu. Luottamus on mennyt niin Janakkalan kuntaa kuin ko. yrittäjiä kohtaan.

2. Sijainti ja historia:

Tonttien vieressä ja osittain niiden alla sijaitsee Rehakan vanha kaatopaikka. 1960-luvulta lähtien sinne on kuskattu yhdyskuntajätettä ja mm. akkuja, jäteöljyjä, pattereita, sekä Tervakosken tehtaan paperinvalmistuksessa syntyneitä jätettä. Kaatopaikka suljettiin 2000-luvulla. Uusia asukkaita on muuttanut ympäristöön, autioituneita rakennuksia on remontoitu ja uusiakin on rakennettu olettaen, että ympäristö pysyy puhtaana ja rauhallisena. Kahdeksan perhettä asuu tällä hetkellä alueen eteläpuolella välittömässä läheisyydessä, myös pohjoispuolella (Rehakan suunnalla) on useita talouksia. Jätteenkäsittely ja varastointi (melu, pöly, värinä, vaaralliset aineet, hajut ja sekä uusien kenttien että vanhan kaatopaikan epävakait perustukset) tällaisessa paikassa on kohtuuton rasitus ympäristön asukkaille.

3. Suunnitelmat:

Tonteista ja käsiteltävistä jätemääristä on teetetty konsulteilla piirustuksia ja laskelmia. Kuitenkin jos on vähänkin taitoa tulkita niitä, huomaa miten järjetön hanke on. Alue on ensinnäkin liian ahdas tämän kokoluokan kierätys- ja murskaustoiminnalle, toisekseen kentän korkeusasema ympäröivään maastoon nähden on huomattavan suuri. Luiskien rinteille piirretyt keräilyojat ovat riittämättömiä ja tämänhetkiseläkin toiminnalla tulee jo sortumia ja valumia tontin ulkopuolelle eikä tilannetta ole pystytty hallitsemaan.

Lopuksi muistutuksemme yhteenvetona: Janakkalan Jätteenkuljetuksen ympäristölupahakemusta ei tule hyväksyä.

3. Muistuttaja (CC, 4.9.2019) vaatii huomioitavaksi Janakkalan Jätteenkuljetusta koskevaan peruutettuun hakemukseen (Nro 283/2019, Dnro ESAVI/11277/2019) jätetyt muistutukset ja mielipiteet. Lisäksi todetaan seuraavaa:

Yleishuomiona tämänkertaisesta Janakkalan Jätteenkuljetuksen hakemuksesta, että oikolukeminen olisi ollut tarpeen. Hakemuksessa mm. viitataan vääriin liitteisiin, hakemuksen sivulla 18 väitetään että "Murskausta tehdään 40 t/vrk..." (ei taida vuorokaudessa tunnit riittää) ja sivulla 7 oleva lause "Lupaa vastaanottaa ja käsitellä..." herättää suomenkielentaitoisessa kysymyksen, että lupaako joku vai haetaanko lupaa. Sinänsä "hällä väliä" -asenteen näkyminen myös hakemuksessa ei yllätä, kun on seurannut yrityksen tapaa hoitaa jätteenkäsittelyä. Hakemuksessa esiintyvät epätarkkuudet ja keskenään ristiriitaiset tiedot kuitenkin vaikeuttavat hakemuksen lukemista ja altistavat tulkinnanvaraisuuteen myös itse luvassa. Siksi moitimme hakemuksen laatua.

Hakemuksesta löytämiämme epätarkkuuksia:

- a) Betonijätteen murskaukseen tehtävä laadunvarmistusjärjestelmä. Emme löytäneet maininnan lisäksi muuta tietoa laadunvarmistuksesta tästä hakemuksessa. Mikä se on, kuka sen tekee ja milloin?
- b) Käsittelyalueen rakentamisessa käytettävä ulkopuolinen riippumaton laadunvalvoja. (Hakemustekstin perusteella on pakko kysyä, että valvoo ko hän riippumaton laatua?) Kuka hän on? Miten riippumattomuus varmentaan? Saako hän kuitenkin palkan Janakkalan Jätteenkuljetukselta?
- c) Energian käyttö ja arvio käytön tehokkuudesta. Missä on tuo tehokkuuden arvio? Miksi se puuttuu?
- d) Mikä on mainittu jätteiden esihyväksymismenetelmä? Kuitenkin hakemuksessa jätetään jatkuvasti "takaporttia auki", että mitä tehdään, jos alueelle kuulumatonta jätettä onkin jo ehditty kipata alueelle jne. Missä on konkreettinen kuvaus esihyväksymismenetelmästä?

e) Ennaltavarautumissuunnitelman kohdassa 1.2 sanotaan ”Pääsääntöisesti vastaanotetuista jätteistä lajitellaan...” mutta ei kerrota miten sitten toimitaan, jos tätä pääsääntöä ei noudateta. Missä tilanteissa poikkeuksia tehdään? Noudatetaanko pääsääntöä 99 %:sesti vai 51 %:sesti?

f) Miksi sadevesihiekkojen käsittelyyn on annettu kaksi vaihtoehtoa? Tul-laanko niitä käyttämään rinnakkain vai vain toista?

Laajennusalueen vesienhallinnassa puhutaan öljynerotuskaivon optiosta. Miksei osata sanoa onko sitä tulossa vai ei? Optio ei käsittele vesiä.

Laajennusalueelle rakennetaan ”mahdollisesti” halli?

Kaikki nämä kohdat kertonevat siitä, että alueen toimintaa ei ole mietitty loppuun asti eikä kokonaisuutena. Miten hakemuksessa voi olla tällaisia ehkä-tai-sitten-ei -tyyppisiä lauseita? Hakijan tulisi tietää mihin hän on ha-kemassa lupaa ja mitä hänen toimintansa sisältää. Miten luvanmyöntäjä voisi antaa luvan ”mahdolliselle hallille”? Entä miten tällaista lupaa valvot-taisiin? Pahimmillaan lupaan jää porsaanreikiä, joiden varjolla rakennetaan mitä lystää koska ”mahdollisesti-ehkä-tai-sitten-jotain-ihan-muuta” sen mahdollistaa.

g) ”Pienerien vastaanottopisteessä vastaanotetaan yksityisten henkilöiden risuja, siivous- ja raivausjätettä, sähkö- ja elektroniikkaromua (SER) ja käy-tettyjä renkaita.” Lauseen muotoilu jättää avoimeksi ”siivous- ja raivausjät-teen” tarkemman määritelmän. Onko kyse siis metsätähteistä? Vai ujute-taanko tämän nimikkeen alla alueelle sittenkin yhdyskuntajätettä? Esim. kuolinpesistä voidaan tuoda siivous- ja raivausjätettä.

e) Sitten jotain todella huolestuttavaa epätarkkuutta. Nimittäin hakemuk-sessa kirjalliset jättekuvaukset ja liitteissä 3 ja 5 olevat taulukot eivät ole kaikilta osin yhteneväiset. Mikä tieto siis pitää paikkansa ja mikä ei?

- Kipsijätteen ja kattohuovan osalta kirjalliset kuvaukset puuttuvat koko-naan.
- Kaupan ja teollisuuden energia- sekä kierrätyskelpoisen jätteen osalta liitteiden 3 ja 5 taulukoista puuttuvat merkinnät konttisäilytyksestä, eikä kentällä säilytettävistä paaleista puhuta (liitteessä 5 ei edes kentästä). Olisi myös hyvä saada tarkempi määritelmä mitä nämä jätteet sisältä-vät.
- Rakennusjätteen osalta molemmista liitteiden taulukoista puuttuu mai-ninta hallista.
- Paperi ja kartonki VAI Paperi, pahvi ja kartonki? Joka tapauksessa liit-teen 5 taulukosta puuttuu maininta säilytyksestä kentällä ja kontissa, liitteestä 3 taas maininta kontista.
- Liitteessä 5 metallin maksimivarastomääräksi on merkitty 50 t, kun muualla se on 100 t.
- SE-romu seikkailee ”lavoilla ja katoksessa”, ”konteissa ja katoksessa”, ”metallikontissa tai katoksessa”, ”metallikontti/halli”:ssa tai vain ”kon-tissa”. Niin mikä nyt sitten oikeasti oli SERin varastointisuunnitelma?

Mikä on tämä ”katos” vai tarkoittaako se oikeasti hallia? Tietysti olisi parannus nykytilaan, ettei SER seikkailisi asfalttikentällä ja sen ulkopuolella.

- Vaarallisten jätteiden maksimivarastoksi ilmoitetaan hakemustekstissä 10 t, mutta taulukoissa lukeekin 5 t. Heitto on suuri, jos varasto onkin oikeasti kaksinkertainen.
- Hakemuksessa selitetään suihkupaalutuksesta ylijäävän sementtimassan käsittelyä, mutta siitä ei käy ilmi mihin massa päättyy kuivumisen jälkeen. Taulukoissa tästä erikoistapauksesta ei ole mainintaa. Käsitelläänkö se kuten betoni- tai asfalttijäte? Vai muodostuuko kentälle pystyvästi näitä 1,5 metrin pylviäitä?

Entä miten sopivat yhteen se, ettei alueelle tuoda mitään biohajoavaa, mutta puujätteestä ja metsäntähteistä aiotaan tehdä kompostointikelpoista haketta? Onko hakija tajunnut, että kompostointikelpoinen hake on biohajoavaa ja aumassa muhiessaan voi myös aiheuttaa hajupäästöjä?

Ihmettelemme myös lasin säilytystä taivasalla. Ainakin vielä tässä vaiheessa, kun alue on aitaamaton, lasi muodostaa suuren loukkaantumisvaaran eläimille (esimerkki tästä myöhemmin). Myös ihmisten turvallisuus mietityttää tilanteessa, jossa kentällä on kasa lasia. Entä jos joku kaatuu kasaan? Tai joskus voi riittää se, että astuu pystyssä olevan lasinpalan päälle. Lasin paikka ei ole maassa vaan vähintään lavassa, jolla se on myös helpompi siirtää seuraavaan käsittelypaikkaan.

Noin kokonaisuudessaan jätemateriaalien määrää halutaan nostaa 36 400 t/a → 84 700 t/a eli yli kaksinkertaistaa. Miten tämä on mahdollista, kun alueen pinta-ala ei lisäännä samassa suhteessa? Väliaikaisen lisäyksen kenttien rakennusajalle ymmärtäisi, mutta pidemmän päälle voi kysyä mihin nämä kaikki jätteet mahtuvat. Metsäänkö?

Lisäksi ihmettelemme annettua aikataulua laajennusalueelle, ”vaiheittain noin hehtaari kerrallaan noin kymmenen vuoden aikana”. Noin + noin? Miksei sanota, että kahdessa vaiheessa? Mitä kaikkea näin epä määräisen muotoilun varjolla aiotaan tehdä? Miksi rakentaminen kestäisi näin kauan, kun hakijalla on ollut aikomus käyttää nykyisen alueen ylitäyttöä laajennukseen?

Hakemuksesta puuttuvat myös täysin laajennusalueen rakentamisen, etenkin ”maan leikkaamisen” eli räjäytystöiden arviointi lähiympäristöön.

Kuten hakemuksessa lukee, on alue merkitty maakuntakaavaan kiertotalousalueeksi. Muutaman keskustelun jälkeen mm. Hämeen liiton edustajan kanssa toteamme seuraavaa:

Alueen käytön määrittäminen on perustunut ennen kaikkea vanhan (lopetetun) Rehakan kaatopaikan sijaintiin ja siihen, ettei alueelle ole aktiivisesti haettu maan käyttömuodon muutosta.

Muutoksen hakeminen olisi vaatinut tukea kunnalta, esimerkiksi sen tunnustamista, että alue on asukkaille tärkeä virkistyspaikka.

Toisaalta maakuntakaavamerkintä asettaa vaatimuksia ja reunaehtoja mää-
 ellä tapahtuvalle toiminnalle. Sen pitäisi olla siis **kiertotaloustoimintaa**,
 eikä mitä tahansa uuden nimikkeen alla tapahtuvaa tavaransiirtelyä ja
 dumpausta.

Kiertotalouden kärkiajatus on neitseellisten luonnonvarojen käytön mini-
 mointi. Tähän pyritään mm. noudattamalla jätteiden käsittelyssä etusijajär-
 jestystä. Hakemuksesta ja hakijan käytännön toiminnasta tällaista ajattelua
 ja innovatiivisuutta ei löydy. Hakija hakee lupaa räjäyttää neitseellistä kal-
 liota alueen rakentamiseen ja aikoo tehdä alueelle porakaivon, joka sekun
 on neitseellisen veden lähde. Kiertotalouden oppien mukaista olisi räjäy-
 tysten sijaan rakentaa aluetta terassimaisesti muualta tulevilla aineksilla –
 terassirakenne helpottaisi myös hulevesien hallintaa verrattuna nyky-suun-
 nitelman monen hehtaarin ”lentokenttään”. Porakaivon rakentamisen si-
 jaan tulisi kerätä sadevettä vaikkapa rakennusten katoilta tai jopa erillisellä
 keräimellä. Tosin kysymys kuuluu, mihin alueella tarvitaan kaivon verran
 vettä, kun sitä ei käytetä jätteenkäsittelyprosesseissa ja sosiaalililat käsi-
 tyksemme mukaan sisältävät lähinnä wc: n ja pöydän, jonka ääressä
 syödä eväät? Vielä hullummaksi menee, kun katsoo voimassa olevasta
 luvasta hakijan arviota sosiaalituloissa syntyvien vesien määrästä: 100 m³/a
 eli 100 000 l/a. Kannattaisiko harkita jotain vettä säästävää teknologiaa ku-
 ten esim. kuivakäymälää? Kahvinkeitto- ja käsienpesuvedet olisi silloin hel-
 pointa tuoda paikalle samalla vaivalla kuin likavedet viedään pois.

Jätteenkäsittelyalueen toiminnassa on ilmennyt lukuisia ongelmia, joiden
 perusteella henkilökunnan ammattitaitoisuuden korostaminen tuntuu lä-
 hinnä huonolta vitsiltä. Jos usean vuoden kokemus johtaa mm. siihen, että
 alueen reunan yli kaadellaan milloin mitäkin tuntematonta nestemäistä jä-
 tettä ja roskien annetaan lennellä vapaasti, niin kannattaisi ehkä poliisivoi-
 min selvittää mitä kaikkea pahaa vuosien saatossa on saatu aikaan. Tä-
 mänhetkinen laitostoiminta ei ole kiertotalouden, kestäväen kehityksen eikä
 yleisen edun mukaista.

Esimerkkejä alueen ongelmista:

- I. Alueelle on tuotu sinne kuulumatonta yhdyskuntajätettä, joka on viipy-
 nyt käsittelyalueella useita kuukausia. Yhdyskuntajätettä on säilytetty
 taivasalla ja se on sisältänyt mm. myös pattereita ja SE-romua. Osa
 jätteistä on päätyntä asfalttialueen ulkopuolelle ja epäilyjemme mukaan
 jopa maatayttöön. Myös kantoja säilytetään kenttäalueen ulkopuolella
 ja niiden päälle kaadetaan nestemäisiä jätteitä (kts. kohta VI).
- II. Jätelaadut pitäisi purkaa ja säilyttää jätelajeittain. Nykyiseen toimintaan
 tuntuu päinvastaisesti kuuluvan jätelaatujen sekoittaminen. Risukasa
 sisältää kaikkea mahdollista sinne piilotetusta yhdyskuntajätteestä al-
 kaen.
- III. Koska jätteitä käsitellään näin huolimattomasti, etusijajärjestys ja jäte-
 lain henki eivät toteudu. Käyttökelpoista tavaraa tuhotaan ja materiaalia
 menee hukkaan. Kun ELY on painostanut siivoamaan aluetta, on sii-
 vouksen yhteydessä jätelavojen sisältö ollut todella sekalaista – kierto-
 talouden näkökulmasta tällaisesta hukkaamisesta pitäisi nimenomaan
 pyrkiä eroon.

- IV. Vaikka kaikki alueelle tuotavat jätelaadut pitäisi olla etukäteen tiedossa, on alueelle tuotu kuonia, joiden sisältämistä liukoisista aineista on jouduttu pyytämään selvitystä pitkän kaavan kautta. Kuonien sijoituksesta on myös ollut epäselvyyttä. Yrittäjä on sanonut niitä olevan vain asfalttikentällä kasassa, mutta asukkaat ovat kuvanneet niitä metsien pohjalta saakka. Maastolöydöt viittaisivat siihen, että kuonia on käytetty alueen maataytössä.
- V. Asukkaat ovat kaivanneet lajitteluhallia ja hakemuksessakin lukee, että se on valmis kesän 2019 loppuun mennessä. Ei ole. Päivämäärät ja lupaukset paukkuvat tällä yrittäjällä mennessä.
- VI. Alueen ulkopuolelle asfalttikentän reunan yli on useaan otteeseen kipattu tuntemattomia aineita. Näistä on syntynyt hajuhaittoja sekä huolta siitä, mitä aineita maastoon (maaperään, pohjavesiin) nyt mahdollisesti leviää.
- VII. Roskaantumisen estäminen on hyvin heikkoa. Samat roskat saavat olla täysin nähtävissä (ja kerättävissä) maastossa ja tien vieressä kuukausikaupalla, mutta työntekijöiden viitseliäisyys ei riitä eikä ammattilpeys koputa. Ympäristöluvan ”siivottava välittömästi” on ilmeisesti tuntematon käsite. Täytyykö hakemuksessa mainittu päivittäinen roskaantumisen valvonta ja säännöllinen siivous tulkita niin, että päivittäin katsotaan päältä ja säännöllisesti jätetään siivoamatta? Asukkaat ovat keränneet osan roskista korvauksetta.
- VIII. Alueella säilytetään taivasalla arkaluontoiseksi luokiteltavaa materiaalia, kuten koulun oppilaslistoja. Alueen ulkopuolelta metsästä on löytynyt nk. haavoittuvan toiminnan rakennusten pohjapiirustuksia, joita ei varmasti ole tarkoitettu näin ”julkisesti jaettavaksi”. Piirustukset on luovutettu ko. sosiaalialan toimijalle ja se selvittää pohjapiirustusten päätyemisreittiä metsään.
- IX. Alueelle on tuotu elokuussa 2019 ilmeisesti puutarhajätteen varjolla omenoita, joita ainakin valkohäntäpeurat, jänikset ja linnut ovat käyneet syömässä. Eläimillä on aitaamattomalle alueelle vapaa pääsy. Ongelmaksi tämä muodostuu siksi, että samassa kohdassa omenoiden kanssa kentällä on ollut muovi- ja lasinsiruja, joita eläimet ovat voineet syödä omenoiden mukana. Tämä kuvaa hyvin, miten olematon käsitys hakijalla on ympäröivän elämän huomioon ottamisesta. Mäellä on havaittu myös ontuvia valkohäntäpeuroja.
- X. Jätteenkäsittelyaluetta valvoo yksi riistakamera, jonka paikkaa on vaihdettu puusta toiseen. Kamerassa ei ole mitään omistusmerkintöjä, mutta koska se on kuvannut sekä jätteenkäsittelyaluetta että sinne johettavaa tietä, oletamme että se on Janakkalan Jätteenkuljetuksen asentama. Mitään ilmoituksia kuten kylttiä kameravalvonnasta ei ole. Varsinkin tietä kuvattaessa on ongelmallista ja kyseenalaista, onko kuvaus hyvien tapojen mukaista vai loukkaako se yksityisyyttä. Jätteenkäsittelyalue ei kuitenkaan ole kotirauhan piiriin kuuluva alue, ja ihmisillä on oikeus liikkua tiellä ja metsissä jokamiehenoikeuksien nojalla. Tämäkö on hakemuksessa mainittu kamerajärjestelmä?
- XI. Kuten jo aiemmin todettu, alue on aitaamaton. Hakija on perustellut tätä sillä, että mäen alla oleva puomi riittää estämään moottoriajoneuvojen kulun alueelle (olettaen että puomi on muistettu sulkea). Olemme nähneet ja kuulleet, kuinka alueella käydään mopoilla ja

kevytmoottoripyörillä varsinkin viikonloppuisin, sillä puomin sivusta ajaminen ei ole heille temppu eikä mikään. Olemme huolissamme näiden nuorten turvallisuudesta alueella.

Hakija hakee aukioloaikojen huomattavaa laajentamista, jota vastustamme kaikilta osin. Jätteenkäsittelyalueen ”tavallinenkin” toiminta, kuten jäteka-sojen siirtely, raikaa pitkin kyliä. Raskaan liikenteen (huom. autothan mahdollisimman isoja) äänet kolisevat nekin huomiota herättävästi. Siispä:

Alueen varsinainen aukioloaika tulee pitää ennallaan klo 7–18.

Häiritsevän melun osalta sallittua aikaa tulisi supistaa välille klo 8–16, koska kuulemma täällä voi asua maaseudun rauhassa (näin kuntakin itseään markkinoi).

Puumurskeen kuljetuksen osalta pidämme mahdottomana ajatuksena, että sitä voitaisiin tehdä ympärivuorokautisesti – vaadimme, että se sallitaan vain alueen aukioloaikoina. Tämä jo siksikin, että ajamisen salliminen altistaisi väärinkäytöksille ja myös murskausta voitaisiin härskisti yrittää tehdä ympärivuorokautisesti.

Alueen toiminnasta tulee jo nyt meluhaittaa ja toimintaa on ollut sallittujen aikojen ulkopuolella. Kuten todettua, alueella äänet heijastelevat kallioista ja muista mäistä yllättävillä tavoilla. Siksi melumittaukset lähimmästä häiriintyvistä kohteesta eivät riitä. Sitä paitsi, mikä loppuen lopuksi on se häiriintyvin kohde, jos jätteenkäsittelyalueella on monta eri äänilähdettä eri puolilla aluetta?

Savukaasujen, pölyjen ja hajujen osalta emme tyydy toteamukseen, ettei vaikutuksia ole. Mitä tapahtuu, kun ja jos vaikutuksia ilmenee? Lopetetaanko niitä aiheuttava toiminta? Ainakaan kohdassa VI) mainitun maastoon kaadetun aineen osalta ei ole tehty mitään hajuhaittojen poistamiseksi.

Hakija siis väittää, ettei jätealueen toiminnalla ole vaikutuksia lähiasukkaiden viihtyisyyteen ja terveyteen. Siinä hän on väärässä – mistäpä hän edes tietäisi, kun ei ole meiltä asukailta asiaa kysynyt. Tai no, ehkä olisi voinut jotain päätellä vaikkapa ELYlle tehdyistä ilmoituksista tai edelliseen (peruutettuun) hakemukseen jätetyistä muistutuksista. Samoin hän väittää, ettei vaikutuksia ole luontoarvoille tai rakennetulle ympäristölle. Tästäkin voimme vain todeta, ettei ole kysytty eikä selvitetty.

Luontoarvoja yritetään suorastaan tuhota. Jätteenkäsittelyalueelle tuotujen maa-ainesten mukana alueelle on levinnyt haitallisia vieraslajikasveja kuten jättipalsamia, kanadanpiiskua, ruotsinraunioyrttiä ja kurtturuusua. Näille kasveille ei ole tehty mitään yrityksen toimesta, asukkaat sen sijaan ovat kitkeneet ainakin jättipalsamia (eli jälleen tehneet korvauksetonta työtä). Yrittäjän tulisi kuitenkin olla toimintansa vaikutuksista tietoinen ja varautua tällaisiin vaikutuksiin. On perustietoa, että maa-aineksen mukana voi siirtyä kasveja. Jos hakija vetoaa tietämättömyyteen, se rikkoo selvilläolovelvollisuutta.

Myös laajennusosan mittakaavat huomioiden on käsittämätöntä väittää, ettei vaikutuksia viihtyisyyteen ole. Laajennusosan pohjoisin osa muuttaisi maisemaa merkittävästi. Luiskan korkeudeksi tulisi noin 20 metriä ja koska kulma on 1:3, olisi sen pituus noin 60 m. Maisemoinnista ei puhuta hakemuksessa ollenkaan, eikä alhaalla oleva puusto peitä luiskaa. Hakijan olisi tullut vähintään esittää havainnekuva jättiluiskan ja sen päällä näkyvän jätetoiminnan vaikutuksista maisemaan. Luiskan pohjoisin kulma tulisi lähes kiinni alapuoliseen peltoon. Nykyisen toiminnan huomioon ottaen voi kysyä, että kun luiskasta sitten vyöryy maata yli äyräiden, niin onko yrittäjä valmis maksamaan tuntuvat korvaukset viljelijälle pellon ja sadon pilaamisesta? Entä minkälainen vesiputous luiskaan muodostuu (rankka)sateella? Entä miksi luiskan ojpainanteeseen kerääntyvä vesi johdetaan nimenomaan mahdollisimman lähelle alapuolisen pellon kulmaa (liitteen 1 kartassa olevan virtaussuunta nuolen mukaan)? Miksei hakija hyödynnä omaan tonttiinsa kuuluvaa metsäkulmaa vesien purkuun? Miten taataan ihmisten turvallisuus, kun luiskan rakentaminen on kesken, etteivät maa-massat lähde liikkeelle? Entä valmiissa luiskassa, asennetaanko siihen ns. lumivyöryaitoja maa-aineksen (niin ja miksei myös ihan sen lumenkin) pitämiseksi paikoillaan? Painotamme, että näin massiivinen luiska voi olla vyörymisvaaran lisäksi hyvin vaarallinen sillä liikkuville eläimille, joiden kulkua ei varmaan voida millään estää. Laajennusosan pohjoisalue on näistä syistä ja vastaamattomista kysymyksistä johtuen toteuttamiskelvoton.

Olemme olleet todella yllättyneitä, että mäelle kaavailaan edelleen jätteiden pienerien vastaanottoa yksityisiltä ihmisiltä. Niin on ilmeisesti hakijakin, koska suunnitelmat ovat yhtä vajaat kuin aiemminkin, esimerkiksi Liikenne ja liikennejärjestelyt -osiossa tästä ei ole mitään mainintaa. Miten henkilö- ja pakettiautoliikenne sopii yhteen sen kanssa, että liikenteen tulisi olla mahdollisimman energiatehokasta? Mikä olisi tämän kevyemmän liikenteen arvioitu määrä? Entä mitä tehtäisiin nykyiselle tielle, joka nyt on varsin vaarallinen (varsinkin jos tielle pitäisi mahtua raskaan liikenteen lisäksi kokemattomampia ”siviilikuskeja”)? Minä aikoina pieneriä otettaisiin vastaan? Miten estetään yleisen kaatopaikan syntyminen mäen alle (sillä joku voi varsinkin talviaikaan todeta, ettei uskallakaan ajaa ylös asti tai että aukioloaika loppui juuri, muttei halua ajaa takaisin jätteidensä kanssa)? Miten jätteidensä olis tarkoitus edes löytää alue, jonne ei ole viitoitusta? Miten rajoitetaan sitä, ettei jotain tiettyä materiaalia tuoda liikaa eli meneekö pienerien vastaanotto kiinni, jos tietyn jättejakeen maksimivarasto on täynnä? Onko käytössä reaaliaikainen seurantajärjestelmä varastomääristä? Entä miten taataan yksityisten ihmisten turvallisuus (kun he sitten seikkailevat jätealueella, jossa hakemuksen mukaisesti lasi on kasassa asfalttikentällä ja alueen reunalta on 20 metrin pudotus)? Pienerien vastaanotto yksityisiltä ihmisiltä on näin ollen meistä mahdoton ajatus.

Edellä olemme antaneet minimivaatimuksia jätealueen toiminnalle. Rehellisesti olemme kuitenkin sitä mieltä, että kaikki Janakkalan Jätteenkuljetuksen toiminta on lopetettava Kusiaismäen alueella. Perustelumme tässä:

Hakijan jätteenkäsittelytoiminta ei ole eikä siitä esitettyjen suunnitelmien valossa tule aitoa kiertotaloustoimintaa. Toiminnan kantavana voimana

tuntuu olevan rahanahneus, ei halu kehittyä ja kehittää. Taantumuksellinen jätteiden siirtely ja dumpkaus 1950-luvun tyyliin romahduttaa alueen arvon ja halventaa kiertotalouden periaatteita.

Valehtelun, pitämättömien lupauksen ja välinpitämättömyyden vuoksi hakija ei nauti asukkaiden luottamusta. Toimintaa halutaan laajentaa aggressiivisesti ja muita maankäyttötapoja huomioimatta. Voi olla, että maiseman ja muiden elinkeinojen tuhoamisella yritetään painostaa nykyisiä lähialueen asukkaita ja maanomistajia maakauppoihin. Sivistysvaltiossa ei pitäisi olla mahdollista, että rahalla ja vaikutusvallalla ajetaan ihmiset kodeistaan ja jätetään ympäristöluvan ehdot noudattamatta. Yksityistä ja yleistä etua loukataan jatkuvasti.

Vielä alkukesästä olimme toiveikkaita, että hakija korjaisi toimintaansa ja jätteenkäsittelyalueesta voisi tulla myönteinen lisä Rehakan elinkeinoihin. Nämä ajatukset ovat kesän aikana nähdyn piittaamattoman toiminnan vuoksi nyt romuttuneet.

Siksi vaadimme, että kaikki Janakkalan Jätteenkuljetuksen toiminta lopetetaan alueella. Alue ja sieltä levinneet jätteet on siivottava, sekä maastoon dumpatuista luvattomista aineista tehtävä kattavat selvitykset. Saastuneet maat on käsiteltävä niin, ettei niistä aiheudu vaaraa ihmisille tai luonnolle. Korvauksia on maksettava haittaa kärsineille maanomistajille.

(Vinkkinä hakijalle: koska kunta myi 5 ha määrään yritystoiminnan laajentamiseen ja laajennusta ei tule, voi kaupan purkaa. Miksi muuten tämä noin 5 ha:n määräala on edelleen osa kunnan tonttia, ainakin jos katsoo Maanmittauslaitoksen uusimpia karttoja? Eikö määräälaa ole ehditty osittaa irti alkuperäisestä tontista? Olisiko ositus pitänyt tehdä ennen maakauppaa? Entä miksei Hyötymäentietä löydy mistään virallisista hakukanaista? Onko sitäkään perustettu virallisesti?)

Siivouksen ja selvitysten jälkeen nykyisen jätteenkäsittelyalueen voi myydä eteenpäin sellaiselle toimijalle, joka pystyy harjoittamaan siellä kiertotaloutta tai muuta alueelle soveltuvaa toimintaa.

Päivityksen Janakkalan Jätteenkuljetuksen tilanteeseen on 30.9.2019 toimitannut eri henkilö, mutta samasta osoitteesta, joten aluehallintovirasto on katsonut, että se koskee edellä esitettyä muistutusta. Muistuttajan mukaan samat tiedot on kerrottu myös ELY-keskukselle. Kuvamateriaalia on osoitteessa rehakannakoala.home.blog.

Janakkalan Jätteenkuljetus ei ole saanut siirrettyä alueellaan olevaa kuonakasaa ELY-keskuksen kehotuksesta huolimatta (tarkistettu viimeksi 28.9.2019).

Luvaton laajennusalue on lähes tyhjä viikolla 39. Tyhjäys on tapahtunut murskaamalla paikalla ollut rakennusjäte, murskauksessa eroteltu metallijäte ja isot muovikappaleet ovat vielä luvattomalla alueella. Jätealueen taaksaan on tehty uusi laajennus ns. alueen 2 viereen (länteen,

alarinteeseen), jonka uskomme tehdyn juuri tästä murskeesta. Tämän laajennuksen alta ei kaiketi ole siivottu siellä maanneita muovikappaleita, pressua tai rikottua SE-romua (ainakaan niitä ei näy jätelavoilla). Muutenkin alueelta on kadonnut sellaista yhdyskunta- ja rakennusjätettä, joka luultavasti on haudattu uuden laajennuksen alle (jos jäte on haudattu näin pysyvästi, kyse on kaatopaikkatoiminnasta). Huom. alueella on jo tähän asti ollut ylitäyttöä, joten minkäänlaista laajennusosaa ei olisi saanut tehdä?

Jätealueen hallia ei ole saatu valmiiksi. Yhtä seinämää on siirretty ja hallin pohjapinta-alaa näin pienennetty. Siirtoa varten asfalttia on piikattu pois seinämän ympäriltä. Kysymme, miksei hallin rakentamista ole suunniteltu huolellisesti? Ei ole kovinkaan järkevää tuhjata työtä ja energiaa siihen, että ensin rakennetaan, sitten puretaan ja sitten taas rakennetaan. Kiertotalouden periaatteiden mukaista ei ole tuottaa hukkamateriaalia (joksi poispiikattu asfaltti näyttää nyt muuttuneen). Myös kaikesta tästä syntynyt melurasisitus naapureille on periaatteessa turhaa.

Alaportin/ -puomin viereen kunnan maalle on kaadettu haisevaa jätettä, joka sisältää ainakin biohajoavaa materiaalia (ruokajätettä), lasinsiruja ja muovia. Janakkalan Jätteenkuljetus on väittänyt, ettei jäte ole heiltä peräisin. Herää kysymys, mistä muualta se olisi tullut? Kukaan yksityinen ihminen tuskin käy huuhtomassa sekalaista jätettä sisältänyttä jäteastiaansa tienhaarassa maastoon? Varsinkin kun jäte oli selvästi koneellisesti tasoiteltu. Kunnasta on käyty katsomassa asiaa, ei ole siivottu.

Muistutus 5.6.2020:

Aiemmat muistukseni ovat soveltuvien osin voimassa. Toivomme edelleen huomioitavaksi myös muihin toimintoihin kohdennetut muistutukset (Kiertokapulan Rehakan alue ja Janakkalan kunnan kiviaineslouhinnan YVA).

Hakemuksesta täydennyksineen jää hyvin sekava vaikutelma ja sellainen olo, että ei oikein edes tiedä mitä on kommentoimassa. Onkohan tarkoituksena sekoittaa viranomaisetkin?

Liitteessä 3 (13.2.2020) esitetyistä jätemääristä huomaamme seuraavaa:

- Betoni- ja tiilijätteen kohdalle on merkitty punaisella muutos, joka ei kuitenkaan ole muutos verrattuna edelliseen näkemäämme taulukon versioon vuodelta 2019.
- Sen sijaan maa- ja kiviainesten kohdassa määrät ovat muuttuneet (15 000 → 10 000 ja 30 000 → 15 000) mutta niitä ei ole merkitty punaisella.
- Risujen ja kantojen kohdalle ei ole edelleenkään merkitty voimassa olevaa lupamäärää, vaikka sellainen pitäisi olla olemassa (koska alueella näitä jätelaatuja on koko ajan).
- Tuhkat, kuonat yms. ovat kadonneet listalta, mutta sitä ei mainita.

Liitteessä 2 (ojitus suunnitelma) sivulla 1/3 on puutteellinen tieto, laitoksen laajennusosa alue 4 on siis suunnitteilla tontille x. Tähän liittyen, tietojemme mukaan 5 ha:n määrääjän lohkomisen on edelleen

vaiheessa. Vaadimme, ettei ympäristölupaa myönnetä ennen kuin lohkominen on asiamukaisesti tehty ja alueen rajankäynti saatu selväksi. Tämänhetkiset ”ilmaan piirretyt” tonttirajat vaikeuttavat huomattavasti rajanaapurielämää ja häiritsevät mm. Kusiaismäen kiviaineslouhinnan YVAa. Ojitus suunnitelmassa itsessään rakennettavan ojan pituus vaihtelee 125 ja 130 metrin kesken.

Liitteessä 4 (valimokuona ja -hiekkä) seikkailee olematon osoite Hyötymäentie 81, 14200 Turenki. Mäki sijaitsee kyllä edelleen täällä Rehakassa ja Tervakosken postiosoitealueella. Hyötymäentie on edelleen tuntematon jopa Maanmittauslaitokselle.

Huomautan, että ns. alue 3 on jo suureksi osaksi rakennettu, luvatta. Siksi tuntuu kummalliselta, että miten liitteessä 1 kuvatut rakennekerrokset voitaisiin luoda maamassoihin jälkikäteen. Nykyinen täyttö on tosiaan tehty niin, että sen alle on jäänyt jopa eläviä puita, eikä kitkamaasta tai suodatin-kankaista ole ollut tietoaakaan. Maamassat sisältävät mm. muovin- ja metallinpaloja, kuonaa sekä muita epäpuhtauksia kuten pattereita.

Ihmettelemme myös suuresti, miten alueen 4 täytöt on piirretty aivan naapurin rajaan kiinni tai jopa sen yli. On aivan ehdoton vaatimus, että hakija jättää omalle puolelleen suoja-alueen, johon mahdolliset maavalumat yms. jäisivät. On todella epäreilua, jos yritys saa käyttää naapuriensa maita voiton tavoitteluun, ja vieläpä korvauksetta. Maatäytön ja luiskan jälkeen alueen ympärillä tulisi olla alueen hulevedet keräävä ympäröysoja ja riittävän korkea aita, sitten tuo suoja-alue/puskurivyöhyke ja vasta sen jälkeen naapurin raja. Suoja-aluetta ei voi eikä saa ulkoistaa naapurien vastuulle eikä alueen 3 kanssa tehtyä virhettä saa toistaa. Mielestämme siis suunniteltu alue 3 on toteuttamiskelvoton suoja-alueen puutteen vuoksi, ja samasta syystä alueen 4 kokoa tulisi ehdottomasti pienentää. Liian lähellä naapurina olevat nykyiset maamassat (alue 3) tulisi poistaa suoja-alueen luomiseksi.

Tehdyistä virheistä tulisi oppia myös rakentamisjärjestyksessä. Alueiden 1 ja 2 vesien käsittelyä jouduttiin vaatimalla vaatimaan, eikä sitä ole vieläkään saatu hyväksyttävään kuntoon. Niinpä uusille laajennusosille pitäisi ensin olla vesienkäsittelyvalmius ja vasta sitten rakentaa kenttä. Jo nyt puuston hakkaaminen suunnitellun alueen 4 alalta on lisännyt huomattavasti alapuoliseen rinnemetsään valuvan veden määrää.

Liitteen 1 suunnitelmakartassa on myös harhaanjohtava luku, sillä uuden haihdutusaltaan tilavuudeksi on merkitty $> 270\text{m}^3$, muualla hakemuksessa puhutaan tilavuudesta $1\ 260\ \text{m}^3$. Että kyllä, $1260 > 270$, mutta eikö kannataisi ihan selkeästi käyttää samaa lukemaa joka paikassa?

Pidämme altaan syvyyttä (2 m) vaarallisena. Koska alueen aitaamisesta ei ole tullut tähänkään asti mitään, eikä uusissa suunnitelmissa näytä olevan edes tilaa aidan rakentamiseen, allas jää kaikkien satunnaisten kulkijoiden saavutettavaksi. Hukkumisvaara on huomattava, niin ihmisillä kuin eläimillä.

Janakkalan Jätteenkuljetus vähättelee jätevesiensä sisältämien aineiden vaarallisuutta ja jopa väittää, että vahvasti emäksisestä vedestä olisi hyötyä ympäristölle. On kuitenkin tosiasia, että pH:n ollessa yli 9, se haittaa merkittävästi lukuisten eliöiden elämää. Hakemuksessa on häiritsevä toteamus ”*Toisaalta kalkitusta käytetään yleisesti nostamaan happamien sulfaattimaiden pH-arvoja, joten korkeasta pH:sta voi olla hyötyäkin maaperälle ja vesistölle.*” On aivan eri asia hallitusti kalkita (muun käsittelyn yhteydessä) maa-alaa esim. viljely- tai puutarhakäyttöön, kuin johtaa vahvasti emäksisiä vesiä luontoon. Veden aiheuttamia vaikutuksia on jo nähtävissä, mm. kuolleita puita nykyisestä purkuojasta lähtevän vesinoron alueella. Lähiojien vesieliöstö tulee varmasti katoamaan täysin, samoin kasvillisuus kärsii. Maata sitovan kasvillisuuden puuttuessa veden mukana kulkevan kiintoaineksen määrä kasvaa, mikä lisää Joutjärvenjoen ja lopulta jo ennestään runsaasti kuormitetun Rehakka -järven ravinnekuormitusta, yhdessä hulevesien sisältämien fosforin ja typen kanssa. Huom. KVVY:n tekemien mittausten mukaan (Mattila, M. 2020. Vuosiyhteenveto Rehakan kaatopaikka-alueen kuormitus- ja vesistö tarkkailusta vuodelta 2019. KVVY Tutkimus Oy. Tutkimusraportti nro 249/20. 25 s.) vuonna 2019 Joutjärvenjoen mittauspisteessä pH oli yli 7, joten pH:n nostoa alueen vesissä ei ole tarvetta tavoitella. Koska pH:ta nostavien jättemateriaalien sijoitus alueelle on lopullista, ei tilanne pääse palautumaan missään vaiheessa, vaan vaikutukset kumuloituvat vuosien saatossa. Pelkäämme myös johdettavien vesien vaikutusta alueen pohjavesien laatuun, sillä haja-asutusalueella asukkaat ovat riippuvaisia omista kaivoistaan. Miten tällainen vesien pilaaaminen voitaisiin sallia?

On muutenkin kummallista, ettei vettä käsiteltäisi mitenkään muuten esim. pH:n alentamiseksi luontoon johdettaessa. Miksei altaalle edelleenkaan ole minkäänlaista huoltosuunnitelmaa? Miksei ennen veden johtamista luontoon käytetä vaikkapa hiilisuodatusta? Ja miksei vesientarkkailusuunnitelmaan (liite 8) ole laitettu muuta näytteenottoa paikkaa kuin näytteenotto-kaivo?

Hakijan huomiotta on myös jäänyt, että ns. alueen 4 luiskan hulevedet johdetaan suoraan alueen pohjoispuolella olevaan ojaan ja pelloille. Ojat eivät nykykunnossaan ehdi juoksentaa kaikkea vettä pois vaan pellot saavat siitä varmasti osansa ja vettyvät. Vesi ei käy altaan eikä minkään suodattimen tai käsittelyn kautta. Luiskassa ei myöskään ole minkäänlaista pinnoitusta, joten sen sisältämät rakennemassat saavat vesihuuhtelua aina. Maanviljelijöiden työ peltomaan kasvuolosuhteiden optimoimiseksi valuu siis täysin hukkaan, kun sinne valutetaan jatkuvasti vettä, jonka pH on 9 tai enemmän. Mitä korvauksia viljelijöille maksetaan?

Edellä mainituista syistä vesiä ei pitäisi johtaa maastoon ja luontoon ollenkaan. Vaadimme, että Janakkalan Jätteenkuljetus veloitetaan rakentamaan turvallinen, reilusti oman tonttinsa puolella kulkeva paineputkilinja Kiertokapulan puolella olevaan jätevesiputkeen. On täysin teknisesti ratkaistavissa oleva asia, miten vesi saadaan konsentroitua sellaiseksi, että se kelpaa Janakkalan Vedelle.

Haluamme korostaa, että hakija on valehdellut ja antanut vääriä tietoja eri viranomaisille ja asukkaille useaan otteeseen mm. vesien johtamisesta. Hakija on myös jätealueen YVA-harkinnassa väittänyt, että asukkaat olisivat valittaneet murskausmelusta aikana, jolloin alueella ei ole ollut toimintaa. Tämä on vähintään kummallista, koska asukkaat ovat todistaneet murskaustoiminnan videoin. Joko siis hakija on tässäkin valehdellut tai sitten alue ei ole millään tavalla hallinnassa vaan sinne pääsevät ulkopuoliset tekemään töitä silloin kun sattuu huvittamaan. Edellisten muistutusten jälkeen asukkaita on myös uhkailtu.

Mielestämme hakijalta siis puuttuu halu, tietotaito ja kyky jätealueen lainmukaiseen rakentamiseen ja ylläpitoon. Asukkaat joutuvat pelkäämään omaisuutensa, terveytensä ja henkensä puolesta. Edellytyksiä toiminnan jatkamiselle ei nykyisellä tyyllillä ole. Ympäristöluvan ehtojen tulisi olla niin selkeät ja tiukat, ettei hakija pysty jatkamaan ympäristön tuhoamista niiden puitteissa.

4. Muistuttaja (**DD**) vaatii 10.9.2019 huomioitavaksi aiemmin jättämänsä muistutuksen Janakkalan Jätteenkuljetuksen hakemukseen (Nro 283/2019, Dnro ESAVI/11277/2019). Sen lisäksi huomautetaan:

Vesien hallinta ei toimi nykyisellä alueella. Olemme yrittäneet kartoittaa mistä hulevesien pitäisi mennä erotuskaivoon ja siitä eteenpäin laskeutusaltaaseen, mutta olemme löytäneet vain yhden viemäriaukon asfaltoidulta alueelta. Muuten vedet kulkevat alueen reunojen yli tai seisovat lammi-koina alueella, kunnes ne imeytyvät jätteisiin tai haihtuvat pois. Reunojen yli kulkevista vesistä suurin osa ei siis käy minkäänlaisen käsittelyn kautta ennen maastoon joutumista (jotkut niistä sentään valuvat altaaseen).

Nykyinen laskeutusallas on rakennettu häthätää heinäkuussa 2019 ja ei ole esimerkiksi varmuutta siitä, onko altaan pohjalle todella asennettu suodatinkangas kuten piti. Muutenkin allas on heppoisen tuntuinen, jos vertaa sitä kenttiin käytettyihin massiivisiin maamassoihin. Altaan rakennekin aiheuttaa kysymyksiä. Kuten kuvassa 1 (hakemuksen liitteestä 1) näkyy, ovat altaan tulo- ja lähtöajat lähellä toisiaan altaan toisessa päässä. Tämän kaltaisessa matalassa altaassa, varsinkin jos veden virtaus on voimakas, aineet eivät ehdi laskeutua ennen kuin vesi jo virtaa ulos altaasta. Kuitenkin tämän altaan tulisi taata veden käsittely kaikissa tilanteissa? Hakemuksessa on mainittu erikoistilanteena tulipalon sammutusvedet, jotka nekin pitäisi johtaa tähän altaaseen. Mitä kaikkea silloin hulahtaa maastoon? Nousevatko altaan pohjalle laskeutuneet aineet voimakkaan virtauksen mukaan?

Voimassa olevassa ympäristöluvassa hakija on antanut lausuntovastineen (5.2.2013), jonka mukaan ”*Hiekan- ja öljynerottimien sekä lasketusaltaan jälkeen vesi johdetaan kiinteistön omalla tontilla olevaan alapuoliseen metsään, jonka pinta-ala on noin 1 hehtaari.*” Tämä lausunto ei pidä paikkaansa, mutta olemme vasta nyt altaan valmistuttua saaneet varmuuden sen sijainnista, emmekä siksi aiemmin ole huomanneet tätä väärää tietoa. Vesi johdetaan noin 3 metrin pikkujolla naapurin puolelle, eikä naapuri ole

antanut lupaa vesien purkuun mailleen. Lausunto jatkuu: ”Metsässä on vettä kerääviä painanteita, jotka toimivat myös luonnon valuma-altaina. Tarvittaessa tehdään lisää valuma-altaita riittävän viipymän aikaansäämiseksi.” Koska siis valuma-altaita ei ole mahdollista rakentaa naapurin maille, ne pitäisi tehdä nykyisen altaan yläpuolelle. Tähän ei kuvan 1 perusteella ole varauduttu.

Entä miten tämä nykyinen pieni allas riittäisi laajentuvan käsittelyalueen tarpeisiin? Nykyisessä ympäristöluvassa hakija on itse hakemustekstissään kertonut altaan olevan laskennallisesti mitoitettu niin, että jokaista 100 m²:a pinnoitettua pinta-alaa kohti tulee 1 m³:n viivytyks, altaan tilavuus siis siksi 200 m³. Nyt altaan kokoa ei aiota kasvattaa, vaikka pinnoitettu ala kasvaa. Vertailun vuoksi kuvassa 2 (päätyksen 283/2019 (peruttu hakemus) hakemuksesta) näkyy aiempi suunnitelma altaasta. Miten käy veden viipymän?

Miten allasta on tarkoitus huoltaa? Ainakaan kuvan 1 mukaisessa toteutuksessa altaalle ei jää edes kulkureittiä. Eikö altaalle pitäisi olla huoltosuunnitelma, esim. miten usein sen pohjalle kertyneet sakat tyhjennetään ja minne? Entä miten nykyinen allas täyttää hakijan aiemman, nykyisessä ympäristöluvassa olevan kuvailun, että altaasta tehtäisiin ”luonnonmukainen”?

Hakemuksen liitteistä 7, 8 ja 9 käy ilmi, että alueelta tulevat vedet ovat vahvasti emäksisiä ja ne sisältävät pieniä määriä ”sitä sun tätä”, kuten fenoleita, molybdeeniä ja fluoridia. Aineiden yhteisvaikutuksesta esim. maaperään ei ole arviota. Miten käy pitkällä aikavälillä? Emäksisyys vähentää useiden aineiden liukenevuutta, joten muodostuuko naapurin maalle kemiallinen aikapommi? Entä kun kasvillisuus (myös siis puut) eivät enää saa tarvitsemiaan ravinteita emäksisestä maasta? Miten on mahdollista, että tällaisia aineita annetaan valuttaa luontoon ja vieläpä naapurin maille, kun nykyaikana haja-asutusalueiden asukkaillakin tulee olla mittavat vesienkäsittelyjärjestelmät jätevesilleen tai vaihtoehtoisesti ne on kerättävä umpisäiliöön?

Entä miksi alueelle ollaan rakentamassa porakaivoa? Tämä tuntuu ristiriitaiselta siksikin, kun on kivenkovaa väitetty, ettei alueella ole merkittäviä pohjavesivarantoja, tästä löytyy maininta voimassa olevan ympäristöluvan sivulta 12 ”Maaperän laadun vuoksi pohjaveden muodostus alueella on vähäistä...”. Veisikö siis tämä uusi porakaivo ne vähäisetkin varannot lähiasukkaiden käytöstä? Sosiaalitulojen vedenkäytöksi väitetään 100 l/vrk (tai jopa enemmän, koska vuosikertymäksi kerrotaan 100 m³/a) ja se tuntuu paljolta, jos ajattelee veden käyttökohteina olevan lähinnä kahvinkeitto ja WC. Onko vettä taas käytetty luvattomasti autojen ja lavojen pesuun?

Myös naapurin puolelle vyöryneiden maa-ainesten aiheuttamat vahingot ovat yhä korvaamatta. Ympäristöluvassa olisi ehdottomasti pitänyt vaatia riittäviä suoja-alueita jätteenkäsittelyalueen ympärille niin, etteivät maanvyöryt aiheuttaisi vaaraa ja haittaa toisille maanomistajille ja metsässä liikkujille. Miten on mahdollista, että toimijalla on lupa hyödyntää aluettaan

ääriään myöten? Eikö tällaisessa toiminnassa tulisi jättää ainakin 10–20 metrin suoja-alue ennen naapurin rajaa ja alueen aidan tulisi olla tämän suoja-alueen ulkorajalla? Nyt vyöryneet maa-ainekset ovat peräisin vain noin 5 metrin korkuisesta luiskasta ja silti valumaa on usean kymmenen metrin pituudella. Entä kun suunnitteilla on noin 20 metriä korkea luiska? Eikö sellaisille maamassoille tarvittaisi ainakin sadan metrin suojavyöhyke turvallisuuden vuoksi? Varsinkin, kun hakijan asenne maavyöryihin tuntuu olevan, että ne kuuluvat bisnekseen.

Yrittäjä on väittänyt, että hän on tehnyt suullisen sopimuksen naapurin kanssa vesien johtamisesta. Se on vale, sopimusta ei ole. Myöskään puustovahingoista ei ole tehty korvaussopimusta. Yrittäjä haluaa ilmeisesti vältellä korvauksista sopimista ja etenkin niiden maksamista. Yrittäjä on myös jättänyt kertomatta jätevesien sisältämistä aineista.

Kiellän vesien johtamisen mailleni kokonaisuudessaan mm. metsänpohjan vettymisen sekä jätevesien sisältämien aineiden luoman kemiallisen riskin vuoksi. Mielestäni hakija on velvollinen selvittämään, mitä kaikkea naapurin maalle on jo tähän mennessä valunut, onko maa saastunut ja kustantaa mahdollinen siivous. Alueelta valuvat jätevedet tulee tästä lähin kerätä kaikkineen kattavalla ojituksella ja johtaa viemäriverkostoon tai kerätä umpisäiliöön.

Koska nykyinen toiminta on aiheuttanut jo korjaamattomia vaurioita ja hakija tuntuu olevan kykenemätön muuttamaan toimintatapojaan, tuntuu mahdottomalta, että Janakkalan Jätteenkuljetus voisi jatkaa toimintaansa Kusiaismäellä. Vaadin, että Janakkalan Jätteenkuljetuksen ympäristölupa perutaan ja toiminta lopetetaan alueella.

Muistutus 12.6.2020

Janakkalan Jätteenkuljetus väittää, että naapurin maalle rakennettava oja kuivattaisi tontin metsänpohjaa. Tämä hyöty on mielestäni täysin keksitty ja hakija antaa väärää tietoa väittäessään, että ”oja rakennetaan kosteikko-alueelle”. Tontti on rinteellä, joka viettää kohti Vähikkälänojaa. Jätteenkuljetuksen suunnitteleman alueen kohdalla ei ole minkäänlaisia kosteusongelmia tällä hetkellä.

Vettyminen on aiemmin ollut ongelma vain Vähikkälänojan välittömässä läheisyydessä. Janakkalan Jätteenkuljetuksen vastaisella rajalla metsä on alkanut vettyä vasta, kun Jätteenkuljetus on johtanut jäte- ja hulevesiään oman tonttinsa ulkopuolelle. Lisäksi 5 ha:n määräalalta on nyt hakattu pois metsä, joka aiemmin on sitonut paljon vettä. Janakkalan Jätteenkuljetus on siis keksinyt tarjota hyödyksi itse aiheuttamansa ongelman ja vahingon korjaamista. Olen sitä mieltä, että suuremman ja enemmän vettä johtavan ojan rakentaminen tontilleni tulee lisäämään juurikin Vähikkälänojan viereisen maan vettymistä entisestään. En myöskään luota luvattuun ojan ylitysmahdollisuuteen, koska hakijan lupaukset ovat ennekin olleet pitämättömiä. Rakennettava oja tulee siis estämään kulkuni kiinteistölläni ojan eteläpuoliselle tonttiosuudelle.

Vesien hallintaan on alueella olemassa muita vaihtoehtoja. Esimerkiksi liittyminen kunnan jätevesijärjestelmään. Jos kunnan kapasiteetti ei pumpaamoissa riitä, niin sitä tulisi lisätä. Kunta on myynyt alueen tällaiseen toimintaan, joten jätevesien hallintaan tulisi varautua. Janakkalan jätteenkuljetuksen alueelta on nykyisellään olemassa oleva oja alueen pohjoispäästä Vähikkälänojaan rajalinjojen mukaisesti. Tätä ojaa pystyy käyttämään ilman tarvetta kaivaa uutta ojaa kiinteistöni kautta samaisen Vähikkälänojaan. Luvan myöntäminen ojan kaivamiselle naapurin kiinteistölle ilman välttämätöntä tarvetta rikkoo lakia omaisuuden suojasta. Jos tulkinassa käytetään lakia vesien johtamisesta, niin ensisijaisesti tulisi käyttää olemassa olevia oja. Yksi avoallas ja oletus, että kiinteä aines ehtii siinä valua pohjaan, on mielestäni riittämätön. Nykyisessä altaassa se ei toimi ja veden mukana on kulkeutunut merkittäviä määriä kiintoaineita ja nesteitä kiinteistöleni. Tätä on tapahtunut niin paljon, että tietyillä alueilla ei ole enää edellytyksiä metsätalouden harjoittamiselle. Ympäristön kannalta oli merkittävästi parempi, jos avoaltaan jälkeen vedet imeytettäisiin hakijan kiinteistöllä maastoon ja näin estettäisiin saastuneiden vesien pääsy Vähikkälänojan kautta läheiseen Rehakan järveen. Tai vielä parempi vaihtoehto on johtaa jätteenkäsittelyalueen vedet kunnan jäteveden viemäriin asiaan kuuluvasti.

Janakkalan Jätteenkuljetus väittää, että ”Naapuritilan omistajien kanssa on keskusteluyhteys laskuojan rakentamisesta ja siinä pyritään sopimukseen.” Olen kieltänyt jätteenkuljetukselta ojan rakentamisen kiinteistöni lävitse. Keskusteluyhteytemme on sen kaltainen, että sen ylläpito on pääasiassa ollut minun, jo aiheutuneiden vahinkojen kärsijän, vastuulla. Viimeisimpänä keskusteluna Janakkalan Jätteenkuljetuksen omistaja **XX** on pyytänyt olemaan yhteydessä suoraan lakimieheensä, koska hän ei sanomansa mukaan tiedä korvausasioista mitään.

Mitä lähemmäksi korvausten maksamista on keskusteluissa päästy, sitä vähemmän **XX** on halunnut keskustella kanssani. Ilmeisesti hän toivoo minun kyllästyvän koko asiaan ja siten korvauksien jäävän maksamatta. Keskusteluyhteydestämme kertoo paljon sekkin, että kuulin ojan rakennussuunnitelmista vasta, kun Janakkalan kunnan ympäristöpäällikkö siirsi asian AVIn käsiteltäväksi, tällöin ojan piti käsitykseni mukaan lähteä nykyisestä haihdutusaltaasta. Hakija siis on antanut väärä tietoa kuntaan sanoessaan, ettei ojan rakentamisesta ole päästy sopuun – eihän siitä ole edes keskusteltu kanssani erikseen.

Ensimmäisen kartan tästä tämänhetkisen suunnitelman mukaisesta ojasta näin, kun Janakkalan Jätteenkuljetus oli hakenut kunnalta (sittemmin menettelyvirheen vuoksi kumottua) toimenpidelupaa uuden kenttäalueen rakentamiseen. Minua ei naapurina kuultu asiasta. Tiedot maatani koskevista suunnitelmista tulevat siis aina jälkijättöisesti viranomaislähteistä, ei Janakkalan Jätteenkuljetukselta suoraan. Ojan sijainnista ei ole keskusteltu kanssani missään vaiheessa.

Janakkalan Jätteenkuljetus oli myös merkinnyt ojan jo maastoon merkkikepeillä, mutta tästäkään minulle ei ole ilmoitettu ennen tai jälkeen. Hakija ei

siis millään tavalla kunnioita naapurinsa omistusoikeutta maahan, vaan naapurin tontille tehdään mitä lystää niin paperilla kuin käytännössäkin. Jo tällä hetkellä rajankäyntiasiat Janakkalan Jätteenkuljetuksen kanssa ovat osoittautuneet vaikeiksi. Metsän kaatamisen yhteydessä mielipidettäni tonttirajan sijainnista ei kysytty ja puiden kaatamisen yhteydessä jälki on ollut seuraavaa: puita on kaatunut myös naapurin puolelta ja naapurin puolella makaa useassa kohdassa kokonaisia kaadettuja puita. Hakemuksessa ei edelleenkään näy, että Jätteenkuljetus olisi jättämässä minkäänlaista suoja-alueita toimintojensa ympärille, tai edes tilaa vaaditulle aidalle ja ympärysojalle. Vaadin tällaisia suoja-alueita. Jätetäyttö ei voi tulla naapurin tonttiin kiinni tai valua tonttirajan yli kuten nyt on jo käynyt (Alue 3).

Hakemuksen liitteessä 5 kuvattu paineputken linja on mielestäni kummallinen, miksi putki pitäisi vetää niin lähelle naapurin rajaa ja miten se muka saataisiin pysymään luiskassa?

Linjauksella taidetaan lähinnä varmistaa, että putken rikkoutuessa vedet valuisivat jälleen naapurin maille. Näyttää siltä, ettei ole aidosti mietitty sitä vaihtoehtoa, että vettä ei johdettaisi suoraan luontoon. Nykyaikana lienee kuitenkin kyse ihan vain viitseliäisyydestä ja halusta, sillä teknisiä ratkaisuja löytyy vaikka mihin. Mielestämme Jätteenkuljetuksen jätevedet olisi täysin mahdollista käsitellä niin, että myös Janakkalan Vesi suostuisi ottamaan ne vastaan jätevesiviemärin kautta. Vaatisiko se kenties vesien keräämistä hallittuun umpisäiliöön ja ylimääräisen veden haihduttamista lämmittämällä, jotta vesi ei olisi niin laimeaa ja kylmää?

Hakemuksessa ei käy ilmi, mitä aiotaan tehdä nykyiselle haihdutusaltaalle. Jätetäänkö se paikoilleen valuttamaan vesiä, vai puhdistetaan sen pohjalle kertyneet haitta-aineet asianmukaisesti ja suljetaan veden kulku naapurin puolelle? Veden ja haitta-aineiden lisäksi ojaa pitkin naapurin maille on valunut veden mukana maa-aineksia sekä muovin ja styroksin paloja yms. Myöskään uudelle haihdutusaltaalle ei ole esitetty minkäänlaista säännöllistä kuntotarkastus- ja huolto-ohjelmaa. Ei voi olla niin, että altaasta vaikkapa runsaiden sateiden jälkeen karanneet haitta-aineet havaitaan (ehkä) kaksi kertaa vuodessa otettavien vesinäytteiden kautta, silloinhan vahinko on jo tapahtunut. Altaan pohjalle kertyvät haitta-aineet pitäisi säännöllisesti tyhjentää.

Janakkalan Jätteenkuljetus ei ole tähän päivään mennessä onnistunut korvaamaan maamassavyörymän korjaamisen ja alueelta vierineiden kivien aiheuttamia vahinkoja puustolle. Metsänpohjan vettymisen korvaamisesta ei ole päästy myöskään sopuun. Minulla on siis täysi syy olettaa, etten koskaan tulisi saamaan hakemuksessa esitettyä korvausta ojan alle jäävästä maa-alasta. Lisäksi maa-alasta hakemuksessa ehdotettu 1 000 euron korvaus olisi mielestäni liian pieni, eikä se ota myöskään huomioon jo kasvussa olevan puuston menetystä. Tästä korvauksesta olen saanut tiedon lukiessani siitä ympäristöluvasta.

Nykyisen ympäristöluvan mukaisella jätteenkäsittelyalueella hakija hakee lupaa alueen laajentamiselle. Tällä alueella 1:1 luiska tulee nykyisellään jo

minun puolelleni (katso kuva alla). Kuvasta voidaan havaita nykyisessäkin tilanteessa toimijan alueen menevän kiinteistörajojen yli. Toimija on ottanut alueelle jo nyt enemmän täytettä kuin mitä voimassa olevassa ympäristöluvassa sallitaan. Luiska on niin jyrkkä, että sadevesien mukana luiskan maatäytöt ovat valuneet selvinä vanoina yli 40 m etäisyydelle rajasta kiinteistöni puolelle. Näiden maa-ainesten poisto kiinteistöltäni on haastavaa ja Janakkalan jätteenkuljetus ei ole siihen suostunut. Mielestäni aluetta 3 ei ole mahdollista laajentaa vaan päin vastoin luiskaa pitäisi merkittävästi loiventaa ja madaltaa sekä rajan ja luiskan kiinteistörajan välissä tulisi olla suoja-alue ja oja, jonka vedet johdetaan hakijan omalle kiinteistölle. Suoja-alueen ja luiskan siirtämisen jälkeen alueella ei ole uutta tilaa kentän laajentamiselle. Uuden alueen osalta loivempienkin luiskien ympärille on suunniteltu tällainen oja. Olisi hyvä määrittää, että myös nämä vedet johdetaan ja/tai niiden puhdistus hoidetaan hakijan kiinteistöllä.

Vaadin jälleen, että Janakkalan Jätteenkuljetuksen ei anneta johtaa vesiä maille. Jo aiheutuneiden vahinkojen tutkinta ja korvauksista sopimisessa Janakkalan Jätteenkuljetus osoittaa selvää haluttomuutta, piittaamattomuutta ja viivyttelyä.

5. Muistuttaja (EE) toteaa seuraavaa:

Vielä entisestään lisääntyvä raskaan kaluston liikenne tekee Rehakantiestä todella vaarallisen, on sitä jo nyt. Lapset voidaan laittaa 3.luokasta alkaen kulkemaan 3 km:n koulumatka omin neuvoin. Eikä pelkästään pelkoa aiheuta koulumatkat, vaan yleisestikin on jo nykyään liian vaarallista lasten kulkea Rehakantiellä. Rehakantiellä ei ole kevyen liikenteen väylää. Kuka uskaltaa päästää pienen lapsen rekkarallin sekaan? Tiellä ei ole katuvalojakaan, syksyllä pimeässä vesisateessa ohi viuhuvat kuorma-autot ovat entistä suurempi riski lapsille.

Murskaustoiminnasta aiheutuu kohtuutonta meluhaittaa ympäristössä asuville/mökkiläisille, paikan korkeus vielä edesauttaa tätä haittaa. Samoin hajuhaitta ja pöly kulkeutuu pitkälle. Ei voi olla terveellistä hengittää kivipölyä.

Kukaan ei voi taata, että pohjavedet säilyvät puhtaina. Murskaustoiminnasta aiheutuva tärinä voi myös aiheuttaa muutoksia pohjavesissä. Ei se oloa helpota, jos kaivovesi tutkitaan kerran vuodessa ja vesi onkin saastunut jo puoli vuotta aiemmin.

Kusiaismäen ympäristön terveellisyys kalvaa mieltä päivittäin, etenkin lapsiemme takia. Huoli ja stressi on läsnä jatkuvasti. Jokin syy sillekin, miksi lähialueella esiintyy paljon syöpäsairauksia. Paljon olemme jo jättäneet talomme ja tonttimme ylläpitotöitä ja korjauksia tekemättä, koska voi tulla joku päivä pakkotilanne lähteä täältä. Viimeistään joka tapauksessa silloin, kun suunniteltu louhos tulee Kusiaismäelle kaiken muun lisäksi. Mutta kuka ostaa paikkamme? Ja millä hinnalla tätä enää saa myytyä? Tilanne on toivoton ja perheen konkurssi edessä jossakin vaiheessa, jos joudumme myymään kotimme puoli-ilmaiseksi ja jäljelle jää vain asuntolainaa. Eikö

tämmöinenkään tunnu missään niiden ihmisten sisimmässä, jotka tuhoavat toisten elämän?

Vastustamme jyrkästi ja ehdottomasti Janakkalan Jätteenkuljetus ympäristölupahakemusta.

6. Joutjärven Suojeluyhdistys ry on muistutuksessaan 13.9.2019 todennut seuraavaa:

Joutjärven Suojeluyhdistys ry on huolestunut jätteiden lajittelulaitoksen toiminnan huomattavasta laajentamisesta, Tervakosken Kusiaismäen alueella, josta etäisyys lähdepohjaiseen ja kirkasvetiseen Joutjärveen on pienimillään vain 1 000 m.

Jo nykyinen murskaustoiminta aiheuttaa melu- ja pölyhaittoja läheisen Joutjärven ranta-asukkaille. Miten on tarkoitus estää esimerkiksi valuhiekasta, kuonasta, tuhkasta ja leijupetihiekasta liukenevien raskasmetallien pääsy luontoon valumavesien mukana. Ympäristölupahakemuksen mukaan näitä jätteitä käytettäisiin betoni- ja tiilimurskan ohella alueen kenttärakenteissa enintään 100 000 tonnia.

Alueelta lähtevät ojavedet kulkevat läheisten viljelysmaiden kautta läheiseen Rehakka -järveen ja sitä kautta Vanajaveden vesistöön. Käsittääksemme on vaarana, että viljelysmailla ja vesistöihin pääsisi alueelta raskasmetalleja ja muita mahdollisia myrkkyyjä.

Hakemuksessa ei käy selville joudutaanko kenttärakenteiden rakentamisen yhteydessä avaamaan vanhaa kaatopaikkaa, joka sisältää mahdollisesti vanhoja PCB -jätteitä Tervakosken paperitehtaalta. Hakemuksesta ei myöskään käy selville aiotaanko alueella myös murskata myös painekyllästettyä puutavaraa.

Joutjärven Suojeluyhdistys pyytää selvittämään, onko mielekästä ja turvallista koko laitoksen sijainti lähellä Joutjärveä ja Rehakka -järveä ja aiheuttaa toiminnalla melu- ja pölyhaittoja sekä valumavesien saastumista lähellä sijaiseville kiinteistöille sekä Joutjärven ja Rehakka -järven ranta-asukkaille.

Mielestämme tällainen toiminta pitäisi keskittää Karanojan jätteidenkäsittelyalueelle, jonne on matkaa vain 20 kilometriä.

Muistutus 16.6.2020

Joutjärven Suojeluyhdistys ry haluaa täydentää jätteiden lajittelulaitoksen toiminnasta 13.9.2019 jätettyä muistutusta.

Etäisyys lähdepohjaiseen ja kirkasvetiseen Joutjärveen on pienimillään vain 1 000 m. Joutjärvellä on noin 50 loma-asuntoa, joita käytetään ympäri vuoden. Osa rakennuksista on vakituksessa asuinkäytössä.

Pidämme meluselvitystä täysin puutteellisena.

Täydennys/Asiakirja

Ympäristömeluraportti, Janakkalan Jätteenkuljetus 28.2.2020 Promethor PR 4888-Y01 on puutteellinen koska mittausraportti koski ainoastaan puun murskausta/haketusta. Kiviaineksen murskauksesta lähtevä melu on huomattavasti korkeampi.

Täydennysasiakirjat/Vastine Liite 6

Melunmittaus murskaimesta Rubble Master RM 120 GO on murskaimen valmistajan toimittama melunmittausraportti vuodelta 2016, josta käy ilmi ainoastaan murskaimen melutaso ilman varsinaista murskausta.

Toiminnasta aiheutuvat murskaus- ja seulontäänäet tulisivat aiheuttamaan merkittävää meluhaittaa Joutjärven alueella, koska avoin vesialue johtaa ääntä erittäin hyvin.

Myös toiminnasta aiheutuvat pöly- ja pakokaasupäästöt tulisivat merkittävästi aiheuttamaan ilman laadun heikentymistä Joutjärven alueella.

Suunniteltu hanke tulisi vaikuttamaan Joutjärven loma-asutuksen viihtyvyyteen, elinoloihin ja mahdollisesti terveyteen.

Kuten jo aikaisemmassa muistutuksessa 13.9.2019 totesimme jo nykyinen murskaustoiminta aiheuttaa melu- ja pölyhaittoja läheisen Joutjärven ranta-asukkaille.

Olemme myös huolestuneita, jos alueen kenttärakenteiden vedet johdetaan kulkemaan läheisten viljelysmaiden kautta läheiseen Rehakka -järveen ja sitä kautta Vanajaveden vesistöön. Käsittäksemme on vaarana, että viljelysmaille ja vesistöihin pääsisi alueelta raskasmetalleja ja muita mahdollisia ympäristömyrkkyyä.

7. Muistuttajat (**FF** ja **GG**) pyytävät 13.9.2019 huomioimaan aiemmin jättämänsä muistutuksen Janakkalan Jätteenkuljetuksen hakemukseen (Nro 283/2019, Dnro ESAVI/11277/2019). Lisäksi halutaan huomauttaa seuraavista asioista:
  1. Janakkalan Jätteenkuljetus hakee lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta sillä perusteella, että alueella on jo toimintaa ja sen tarkoitus on käyttää aluetta toimiin, mitkä on kaavoituksessa määritelty. Haluamme kuitenkin huomauttaa, että suunnitellut toimet ovat merkittävä laajennus aiempiin ja ennen kunnollista arviointia, ei lupaa tulisi myöntää. Alueen hoito on ollut retuperällä ja ennen laajennusta asiat pitää saada alueella kuntoon. Sitten vasta voidaan pohtia laajempia toimia alueelle.
  2. Kiertokapula on hakenut lupaa vastaaville toimille samalle alueelle. Muun muassa ympäristö- ja meluhaittoja arvioitaessa näitä kahta

hakemusta tulisi käsitellä kokonaisuutena. Mitä tulee esimerkiksi meluun, vaikka molemmat yritykset alittaisivat raja-arvot, yhdessä ne saattavat silti aiheuttaa melua, mikä ylittää raja-arvon. Erilaiset koneet ja ajoneuvot yhdessä molemmilta alueilta, tulevat aiheuttamaan liikaa haittaa lähialueen asukkaille. Tätä ei ole otettu huomioon missään lupahakemuksista. Myös ympäristövaikutukset tulevat olemaan huomattavasti suurempia kuin mitä kumpikaan yrityksistä esittää yksistään, sillä toimijoita olisi yhden sijasta kaksi.

3. "Lähin asutus sijaitsee alueen rajalta noin 300 metriä päässä eteläpuolella sekä noin 600 metrin päässä kaakkois- ja pohjoispuolella." Yhä edelleen lupahakemuksessa on virheellistä tietoa etäisyyksistä, sillä talomme sijaitsee linnuntietä alle 270 m:n päässä alueesta (Karttapaikasta mitattu), pihapiirimme ulottuu vielä tätä lähemmäs (alle 240 m).
4. Hakemuksessa mainitaan, että hallin on ollut tarkoitus valmistua kesällä 2019, mutta edellisellä käynnillä se ei ainakaan ole vielä ollut pystyssä. Myöskään hakemuksessa mainittua aitaa ei ole näkynyt, vaan alueelle on ollut täysin vapaa pääsy. Portti tien päässä ei myöskään auta, mikäli alue on aitaamaton.
5. 12.9.2019 voimaan astuneessa maakuntakaavassa alue ei ole jätteenkäsittelyalue, vaan kiertotalousalue, jonka tarkoituksena on ensisijaisesti käsitellä jätteitä ja ylijäämämateriaaleja, jotka pitäisi ensisijaisesti saada kiertoon ja toissijaisesti energiaksi. Alueella ei saa käsitellä yhdyskuntajätettä, eikä vaarallisia aineita.
6. Maakuntakaavassa vaaditaan alueen ympärille jätettäväksi riittävän suuri suoja-alue, mitä ei tällä hetkellä ole, sillä naapurin maille on valunut sinne kuulumatonta materiaalia. Lupahakemuksessa ei ole esitetty parannuksia tämän suhteen. Suoja-alueita ei ole myöskään selkeästi esitetty lupahakemuksessa laajennuksen osalta.
7. Alueen toiminnoissa tulee erityisesti ottaa huomioon ympäristönsuojelu. Mielestämme esitetyissä dokumenteissa ei ole käynyt riittävällä tavalla ilmi, miten tätä tullaan toteuttamaan, eikä kunnan arviointia ole tehty.
8. Maakuntakaavassa kiertotalousalueen ympärille on suunniteltu teollisuusalue. Mahtuuko tämä suunniteltu lupahakemuksessa mainittu alue tuolle kiertotalousalueelle, eikä ulotu teollisuusalueelle?
9. "Henkilökunnalla on vuosien kokemus jätehuoltoalan työstä." Janakkalan Jätteenkuljetus on ainakin sivujensa mukaan nimenomaan erikoistunut jätteenkuljetukseen. Mitä on siis tämä henkilökunta, jolla on vuosien kokemus kiertotalousalueen pyörittämisestä? Meidän mielestämme Jätteenkuljetus ja tällaisen alueen hoitaminen ovat hyvin eri asioita. Ainakaan nettisivuilla, eikä ympäristölupahakemuksissa, mainita minkäänlaisista pätevyyksistä, joita yrittäjällä olisi. Tällä tarkoitamme jotakin alalle soveltuvaa korkeakoulu/ ylempää korkeakoulututkintoa (esim. ympäristöinsinööri). Millä pätevyyksillä tätä aluetta on siis tarkoitus hoitaa, kun sen tähän astinenkin hoito on ollut retuperällä ja selkeästi vaadittavaa asiantuntemusta ei tästä yrityksestä löydy?
10. Hakemuksessa mainitaan seuraavat asiat:
  - a) "Maaperän laadun vuoksi pohjaveden muodostus alueella on vähäistä eikä lähistöllä sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Ottaen

huomioon toiminnan luonteen ja alueen maaperäolosuhteet, toiminta ei aiheuta riskiä pohjavesialueille.”

- b) ”Laitokselta tulevien hulevesien on todettu olevan emäksistä johdun alueella varastossa olevasta betonista ja betonimurskeesta. Muita selviä kohonneita pitoisuuksia ei hulevesinäytteissä ole havaittu. Emäksisellä hulevedellä ei ole vaikutusta vesistöihin tai niiden käyttöön.”
- c) ”Toiminnasta ja alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteista johdun päästöjä maaperään tai pohjaveteen ei ole odotettavissa.”

Näihin kohtiin haluaisimme huomauttaa, että tänä vuonna KVVY:n laboratoriossa tutkitussa näytteessä talousvesikaivostamme löytyi huomattavan korkea pH (8.5). Normaalisti Suomen pohjavedet ovat happamia ja tästä syystä pH:ta joudutaan yleensä korottamaan esimerkiksi kalkitsemalla, mitä meidän kaivollemme ei ole tehty, joten tämä ei selitä tulosta. Myöskään muut tutkitut asiat eivät selittäneet tulosta. Eli mitä todennäköisemmin alueelta (ml. Kiertokapulan alue mahdollisesti) tulleilla hulevesillä on ollut vaikutusta pohjaveden laatuun. Pahimmassa tapauksessa pohjaveteen on voinut päätyä myös jotain muuta tai päätyy tulevaisuudessa näiltä alueilta. Olemme luonnollisesti hyvin huolissamme, koska veden saantimme perustuu tähän porakaivoon. Mistä saamme vettä, jos vedestä löytyy jotakin terveydelle vaarallista? Lisäksi näytteenotto-ohjelmaan tulisi ehdottomasti lisätä myös talousvesikaivomme säännöllinen tutkiminen, jonka kustannuksista vastaavat tahot, jotka aiheuttavat meille vaaraa.

11. Lupahakemuksessa mainitaan, ettei laitoksen toiminnalla ole merkitystä lähialueen luontoarvoille tai rakennetulle ympäristölle. Lisäksi mainitaan, ettei toiminnalla ole vaikutusta viihtyvyyteen tai terveyteen. Yllä esitimme jo huolestamme veden kautta mahdollisesti tuleville terveysriskeille. Lisäksi melun, pölyn ja tärinän on useissa tutkimuksissa todettu aiheuttavan terveyshaittaa. Nämä vaikuttavat myös kotieläimiin ja alueen luonnonvaraisiin eläimiin. Alueella on hyvin rikas eläimistö.
12. Suunniteltu toiminta laskee lähialueen kiinteistöjen arvoa. Kuinka yrityksen voidaan sallia laskevan ihmisten omaisuuden arvoa ilman minkäänlaista kompensatiota? Mikäli lupa myönnetään, tulisi kiinteistöjen arvo arvioida asiantuntijoiden taholta ennen ja jälkeen lupien myöntämisen ja yrityksen/yritysten tulisi kompensoida lähialueen asukkaille aiheutunut taloudellinen haitta.
13. ”Tontille varastoidut, suuret betonikappaleet paloitellaan kaivinkoneeseen asennetulla hydraulisella murskaimella. Paloittelusta ei synny melua tai pölyä, koska hydraulinen leikkuri leikkaa kiviaineksen hitaasti ja leikkaus perustuu puristimen voimaan.” Vaikka betonin murskaaminen itsessään ei aiheuttaisi melua, kuten lupahakemuksessa väitetään, niin esimerkiksi näiden kappaleiden siirtelystä ja nostamisesta kaivinkoneella aiheutuu kuitenkin melua.
14. ”Eniten melua aiheuttava toiminta, puun murskaus, tapahtuu ulkona polttomoottorikäyttöisellä siirrettävällä mobiilimurskaimella. Energiajaetta murskataan sekä ulkona että sisällä hallissa. Betonin murskauksesta aiheutuu vähemmän melua kuin puun murskauksesta/haketuksesta. Suurin melupäästö tulee normaalisti murskaimen moottorista.” Taloutemme jäsen suorittaa melumittauksia työkseen ja vastaavalla murskaimella (minkä piti olla

todella hiljainen) melu 400 metrin päässä (metsää välissä koko matkalla) tulokset vaihtelivat välillä 57–60 dB, mikä ylittää raja-arvot (tulokset voidaan esittää). Etäisyys meidän taloltamme alueelle on pienempi. Välilämme sijaitseva metsä voidaan hakata milloin hyvänsä alas, jolloin se vähäininkin suoja, mitä tällä hetkellä on, olisi menetetty ja tulokset olisivat vieläkin huonompia kuin mitä tällä hetkellä on odotettavissa. Murskaamiseen ei tule antaa lupaa.

15. Esitettyjä työskentelyaikoja ei tule sallia, sillä alueelta kantautuva melu työkonoiden muodossa tulee olemaan häiritsevää (meille on nytkin jo kantautunut toisinaan rekkojen ääniä kuuden jälkeen aamulla). Miten tällaisille toimille voidaan edes esittää näin pitkiä työaikoja? Tämä osoittaa, ettei luvan hakijalla ole mitään käsitystä ympäristölleen aiheuttamasta haitasta. Se, että melu ei ylittäisi 55 dB:ä ei tarkoita, etteikö se olisi häiritsevää ja vaikuttaisi viihtyvyyteen. Alue on hyvin hiljaista maaseutua.

Pitkän työpäivän jälkeen ihmiset haluavat tulla kotiin ja rentoutua, eivätkä kuunnella tuntitolkulla jatkuvaa työkonoiden melua. Mikäli haluaisimme kuunnella jatkuvaa melua erilaisista koneista, autoista yms. olisimme muuttaneet keskustaan, emmekä maaseudun rauhaan.

Työajat tulisi ajoittaa välille klo 8–16, eikä työskentelyä alueella tulisi sallia viikonloppuisin ollenkaan.

Yhteenveto: Meidän mielestämme tätä lupaa ei tulisi antaa. Lupahakemus sisältää epätarkkuuksia, virheitä ja se on puutteellinen. Alueen hoito on ollut puutteellista tähänkin asti. Vaikutuksista pohjaveteen on selkeitä viitteitä, eikä toimintaa, mikä edelleen vaarantaa pohjaveden laadun, tulisi sallia. Väitteet, ettei haittaa aiheutuisi tai vaikutuksia ei olisi havaittavissa, osoittavat selkeästi ammattitaidon ja ymmärryksen puutetta, mitä tulee esimerkiksi ympäristöriskien arviointiin. Ehdotetut työajat osoittavat, ettei alueen asukkaita ole huomioitu ollenkaan. Miksi yritykselle, joka ei välitä ympäristöstä tai lähialueen asukkaista tulisi antaa lupa tämän laajuiseen toimintaan?

Muistutus 17.6.2020

Aikaisempien muistutusten lisäksi halutaan huomauttaa seuraavista seikoista:

Ympäristömelun tarkkailuraportti (joka tuli Promethorilta) väitti, että koneen tuottama melu on 43 dB pihallamme. Mittauksen pituus oli melko lyhyt, eikä ole mitään takeita siitä, että 43 dB:ä tulee olemaan sama koko ajan. Itseasiassa samana päivänä eri aikaan tehty mittaus omasta toimestamme (sillä meillä siihen mahdollisuudet ja ammattitaito) osoitti jo tämän. Meillä on vastaavat tulokset siltä ajankohdalta, kun Promethor suoritti viralliset mittaukset. Myöhemmin samana päivänä melu kuitenkin nousi yli 55 dB:n, kun se mitattiin klo 19:30. Olemme lähettäneet tästä valituksen ELY-keskukseen.

On myös kohtuutonta olettaa, että pihaille on vapaa pääsy ennalta ilmoittamattomina aikoina. Näistä ei tullut meille mitään ennakkotietoa, jotta olimme voineet olla paikalla. Vai oliko tämä myös suunniteltua, jotta emme saisi tietää mittausajankohtaa kuin vasta jälkikäteen, emmekä täten voisi vahvistaa tuloksia ja sitä, että konetta ei operoitu normaalisti mittausajankohtana?

Koko tilanne on melko naurettava ja osoittaa täyttä ammattitaidottomuutta lupaa hakevalta yritykseltä. Miksi he mittauttavat äänitasoja, jotka ovat selkeästi matalampia kuin mihin kyseinen kone pystyy? Tämä osoittaa, että heidän tarkoituksenaan on ollut manipuloida tuloksia omaksi hyödykseen. Konetta operoiva henkilö oli suorassa yhteydessä virallisia mittauksia suorittavan henkilön kanssa. Tämä tarkoittaa sitä, että hän tiesi tarkalleen, milloin mittauksia suoritettiin. Mikä tarkoittaa myös, että hän pystyi säätelemään koneen käyttöä siten, etteivät mittaukset ylittäisi raja-arvoja.

Vaadimme jälleen kerran, ettei lupaa myönnettäisi kyseiselle yritykselle (Janakkalan Jätteenkuljetus), joka on moneen otteeseen osoittanut ammattitaidottomuutensa ja on manipuloinut tuloksia omaksi parhaakseen. Myös heidän lupaheitojensa mukaiset työskentelyajat ovat useampaan kertaan ylittyneet ja paljon suurempaa melua on tuotettu useampaan otteeseen kuin, mitä Ympäristömelun tarkkailuraportissa (25.2.2020) on mainittu (5 ja 15 minuutin mittaukset, 43 dB). Melumittauksen aikana haketin oli alle 300 metrin päässä pihastamme. Matka meiltä kyseisen yrityksen alueelle on alle 250 metriä. On täysin kohtuutonta olettaa, ettei hakettimen tuottama melu häiritsisi meitä.

Muistuttaisimme jälleen myös kiinteistöjen arvon laskusta ja siitä, että myös se tulisi ottaa huomioon, sillä on täysin selvää, että tällaisen ympäristöluvan myöntäminen vaikuttaisi alueen kiinteistöjen arvoon merkittävästi. Miten lupaa hakeva yritys on ajatellut korvata tämän? Mikäli tällaista ei ole suunniteltu, niin miten voidaan antaa yrityksen vaikuttaa alueen ympäristön asukkaiden taloudelliseen tilanteeseen ilman kompensatiota?

Alla sähköposti, joka on lähetetty ELY-keskukseen 25.2.2020:

“Hei XXX,

Tänään (25.2.) ja eilen (24.2.) olemme kuulleet voimakasta ja häiritsevää melua Kusiaismäeltä. On vahvistettu, että melu kuului Janakkalan jätteenkuljetuksen alueelta. Tämän sähköpostin liitteenä on video todisteeksi, mikäli yritetään jälleen väittää, ettei alueella ole tehty mitään. Videolla (kuvattu 24.2.) näkyy myös melumittarin arvo, mikä on korkea. Kyseinen mittari on käytössä virallisissa melumittauksissa ja sillä on voimassa oleva kalibrointi.

Tänään keskellä päivää joku tuli mittaamaan melutasoja pihaltamme (n. klo 12). Melua mitattiin myös meidän laitteellamme ja melutaso oli n. 43 dB. Olimme huolissamme, että melulähdettä ei operoitu täydellä kapasiteetilla, joten asia mentiin varmistamaan itse nyt illalla. Epäilykset vahvistettiin ja

melu tällä hetkellä ylittää 55 dB:ä, meluhipun yltäessä tasolle 61,7dB. Melumittaukset, jotka suoritettiin Promethon Oy:n toimesta, ja joita tullaan käyttämään ympäristöluvan hakemiseen, tulisi hylätä, sillä niitä ei ole suoritettu oikein. Melulähde tuottaa todistetusti paljon suurempaa melua kuin, mitä ”viralliset” mittaukset näyttäivät. On olemassa todellinen huoli tällä hetkellä, että melumittausten tuloksia on manipuloitu.

Mittaukset klo 12:00: $L_{aeq}=42,5\text{dB}$ ja $L_{afmax}=52,9\text{dB}$,

Mittaukset klo 19:30: $L_{aeq}=55,1\text{dB}$ ja $L_{afmax}=61,7\text{dB}$. Tuloksissa on siis merkittävä ero.

Ympäristölupahakemuksessa kirjoitetaan seuraavaa: ”Alueella tapahtuvaa jätteenkäsittelytoimintaa tehdään arkisin maanantaista perjantaihin kello 7.00–21.00. Häiritsevää melua aiheuttavaa toimintaa, kuten murskaus- ja haketustoimintaa tehdään arkisin maanantaista perjantaihin kello 7.00–18.00. Poikkeustapauksissa, jos toimintaa on tehtävä myös muulloin, haetaan siihen erikseen ympäristöviranomaisen hyväksyntä.”
(ESAVI/24201/2019)

Nyt kuitenkin häiritsevää melua on esiintynyt klo 18:00 jälkeenkin molempina päivinä. Lisäksi kyseisestä lupahakemuksesta ei ole tietääksemme annettu vielä päätöstä, eikä alueella täten tulisi edes suorittaa kyseistä toimintaa. Mikäli kyseessä oli melumittaus ympäristölupaa varten, miksi melua on nyt tuotettu kaksi päivää ja myös mittausten ulkopuolella? Melu jatkui eilen (24.2. klo 18:45 saakka). Tänä tänään tämän sähköpostin kirjoittamisen aikana, melu jatkuu yhä (klo 19:30).

Olemme aiemminkin valittaneet melusta, mitä on kantautunut alueelta. Kukaan alueen toimijoista ei ottanut vastuuta melusta. Melua on aiemminkin kuulunut virallisina pyhäpäivinä ja lisäksi muina aikoina kuin alueella on ollut sallittua. Lisäksi myös muitakin lupaehtoja on ennenkin rikottu ja lähiympäristöä saastutettu (esim. valumat naapurin puolelle). Tällainen käytös tulisikin ottaa huomioon, kun pohditaan kyseisen yrityksen lupapäätöstä.”

Vastineet

Hakija toimitti ensimmäisen vastineen ja samalla lupahakemuksen täydennyksen 21.2.2020. Tässä referoidaan vain vastineosaa, täydennys on esitetty soveltuvin osin kertoelmaosassa.

Toinen vastine toimitettiin 20.8.2020, ja samalla toimitettiin päivitetty vesien tarkkailusuunnitelma, joka sisältää myös uuden havaintopaikan Vähikkälänojanassa. Tarkkailusuunnitelma on esitetty tarkkailukohdassa.

Hämeen ELY-keskuksen lausunto 13.9.2019

Nykyinen kenttä

Nykyisen kentän alueelle 3 on tuotu kaivuunmaita Janakkalan kunnan tietömailta. Alue 3 rakennetaan pääosin puhtaista maa- ja kiviaineksista, eikä näitä maita ole mielekästä poistaa alueelta. Alue 3 täytetään joka tapauksessa suunnitelmakartan (21.2.2020) mukaisesti maa- ja kiviaineksilla.

Tevon valimohiekan ja -kuonan seosta on sijoitettu kenttärakenteisiin. Valimohiekka ja -kuona täyttävät Mara-asetuksen ympäristökelpoisuusvaatimukset.

Alueen 1 asfaltin reunaan sijoitettu valimokuona/hiekka on kaivettu pois ja valimokuona on kasalla asfaltoidulla alueella kentällä. Kuona käytetään laitosalueen kenttärakenteissa.

Kenttien rakennekerroksissa on betonimurskeen seassa pieniä määriä laattoja, keramiikkaa ym. inerttiä materiaalia pieniä määriä. Laattoja, keramiikkaa tms. ei sellaisenaan käytetä maanrakentamisessa. Jäteasfalttia rouhitaan paikan päällä ja käytetään uuden kenttäalueen asfalttipinnoitteena pääosin tiealueilla.

Vesien johtaminen naapurikiinteistölle

Janakkalan Jätteenkuljetus haki vesilain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettua lupaa ojan tekemiseen toisen maalle ja edelleen toisen maalla kulkevaan ojaan laitoksen eteläpuolella olevalle kiinteistölle Uusitalo (x) Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoi, että asian käsittely ei kuulu sen toimivaltaan, koska laitoksella on aluehallintoviranomaisen myöntämä voimassa oleva ympäristölupa ja lupaan on haettu muutosta, joka on aluehallintoviraston käsittelyssä. Päätös on liitteenä.

Ympäristöluvassa voidaan myöntää oikeus veden johtamiseen toisen maalla olevaan ojaan, jos johtamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa muille ja johtaminen on teknisesti ja taloudellisesti perusteltua (ympäristönsuojelulaki 68 §).

Käsittely- ja varastokentät, uuden alueen kenttä

Nykyisen kentän laajennus on 0,5 hehtaaria ja uusi kenttä kaksi hehtaaria. Rakennekerroksissa käytetään jättemateriaaleja enintään 1,5 metriä.

Lasijätettä ei ole hakemuksessa esitetty käytettävän kenttärakenteissa, eikä sitä tulla käyttämään.

Sadevesihiekka

Kuivattuja sadevesikaivohiekkoja käytetään kenttärakenteessa, jos hiekka soveltuu maanrakentamiseen hyötykäyttökelpoisuustutkimusten perusteella. Hiekanäyte otetaan edustavana kokoomanäytteenä jokaisesta erästä, joka toimitetaan hyötykäyttöön maanrakentamiseen. Hiekasta tutkitaan ainakin metallit (As, Cd, Cr, Cu, Pb, Zn) ja öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀). Näyte otetaan enintään 500 tonnin kasasta.

Jos haitallisten aineiden pitoisuudet ja liukoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksessa eräiden jätteiden maanrakentamisessa (843/2017) säädettyt raja-arvot, hiekka toimitetaan vastaanottoipaikkaan, jolla on lupa ottaa ko. hiekkajätettä.

Kentän rakentamisesta laaditaan loppuraportti, joka toimitetaan ELY-keskukselle, kun kenttä on valmis.

Luiskatäytöissä käytetään vain puhtaita maa- ja kiviaineksia, ja noudatetaan Ympäristöministeriön muistiota 3.7.2015 kaivetuista maa-aineksista.

Vastaanotettavat ja varastoitavat jätejakeet

Suunnitelmakartassa 21.2.2020 on esitetty alueen jätteenkäsittelytoiminta ja varastointi.

Kenttäalueen päätoiminnot ovat:

- betonin varastointi ja käsittely (murskaus)
- valimohiekkoja ja -kuonia varastoidaan, kunnes uusi kenttä on valmis
- voimalaitosten tuhkaa, kuonaa ja leijupetihiekkaa varastoidaan, kunnes uusi kenttä on valmis
- maa- ja kiviainesten varastointi ja käsittely (seulonta)
- sadevesikaivohiekkojen käsittely
- puhtaan puun sekä puujätteiden varastointi ja murskaus
- pienerien vastaanotto
- sähkö- ja elektroniikkaromun, akkujen ja muiden vaarallisten jätteiden pienerien varastointi kontissa
- rakennusjätteiden sekä kaupan- ja teollisuusjätteiden käsittely hallissa

Suihkupaalutuksen betonimassaa ei oteta vastaan.

Vaaralliseksi jätteeksi luokitellun sähkö- ja elektroniikkaromun sekä muiden vaarallisten jätteiden varastointi tapahtuu konteissa tai hallissa.

Jos alueelle perustetaan pienerien vastaanottopiste, jossa otetaan kunnan vastuulle kuuluvaa yhdyskuntaperäistä jätettä, tehdään siitä sopimus kunnan jätehuoltoviranomaisen kanssa.

Melu

Laitoksella murskattiin ensimmäisen kerran betonia 13.9.2019, jolloin murskauksen melua yritettiin mitata (Promethor). Murskain meni kuitenkin rikki, eikä melumittaus onnistunut. Seuraavina päivinä tuuliolosuhteet olivat sellaiset, että luotettavaa mittausta ei voinut tehdä melumittaus suunnitelman mukaisissa pisteissä.

Puunmurskauksesta aiheutuvaa melua ei ole vielä voitu mitata, koska puuta ei ole vielä murskattu alueella.

Laitoksella aiottiin murskata ensimmäisen kerran puuta 10.2.2020, mutta sääolosuhteet olivat kuitenkin sellaiset, että mittaus suunnitelman mukaisia melumittauksia ei voinut tehdä. Murskaus siirrettiin tulevaisuuteen.

Hulevesien johtaminen maastoon

Janakkalan Jätteenkuljetus on hakenut vesilain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettua lupaa ojan tekemiseen laitoksen eteläpuolella olevalle kiinteistölle Uusitalo (x) ja veden johtamista kiinteistöllä olevaan ojaan Janakkalan kunnan ympäristöviranomaiselta.

Ennaltavarautumissuunnitelma

Alueelle rakennetaan uusi, isompi selkeytysallas, joka toimii myös sammutusvesialtaana mahdollisessa tulipalotilanteessa.

Ennaltavarautumissuunnitelmaan lisätään vesinäytteenotto mahdollisessa tulipalotilanteessa.

Jätevakuus

Nykyinen 30 000 euron vakuus sisältyy ehdotettuun jätevuuteen. Vastineen liitteenä olevan vakuuslaskelman perusteella vakuuden määräksi esitetään 70 000 euroa.

Hämeen ELY-keskuksen lausunnot (18.6.2020 ja) 2.7.2020

Kenttien rakentaminen ja kenttäalue 3

Kenttäalueella 3 on sijoitettu vain Janakkalan kunnan tietyömailta tulleita kaivuumaita. Alueelle aiemmin sijoitettu betonimurske on poistettu alueelta. Kaivuumaiden sijoittamiseen on haettu toimenpidelupaa, joten kaivuumaiden sijoittaminen on normaalia suunnitelmallista puhtaiden maa-ainesten sijoittamista. Normaaleista tietyömaiden kaivuumaista ei vaadita hyötykäytökelpoisuus selvityksiä, ellei ole syytä olettaa, että maat sisältäisivät haitta-aineita.

Kenttien rakentamiseen käytetään pääosin kaivuumaita ja päällimmäisiin kerroksiin jätemateriaaleja. Kun kenttää rakennetaan materiaalien

saatavuuden mukaan, säästetään tilaa maankaatopaikoilla, kuormaus- ja kuljetusmatkoissa, päästöissä sekä säästetään neitseellisiä maa- ja kiviaineksia. Kenttien rakentaminen materiaalien saatavuuden perusteella on mahdollisimman hyvää maa-ainesten ja jättemateriaalien hyötykäyttöä ja kiertotaloutta.

Kenttien suunnitelmat ovat tehneet erittäin kokeneet maanrakennussuunnittelijat. Kun kentät rakennetaan suunnitelman mukaan, siitä ei aiheudu valumia naapurin tontille. Valuvia maa-aineksia oli tuotu aiemmin liian lähelle naapurin rajaa. Nämä maa-ainekset on poistettu.

Kenttien rakentamiselle on todellinen tarve. Puuhakkeita ja biopolttoaineita tullaan käyttämään voimalaitoksissa yhä enemmän, kun fossiilisia polttoaineilla ja turpeella käytettäviä kattiloita korvataan biopolttoaineilla, joiden varastointiin ja käsittelyyn tarvitaan lisää alueita.

Jätteiden hyödyntäminen kenttärakenteissa

Tarkkailu-/salaojakerroksen rakentamista emme näe tarpeellisena, koska suurin osa kenttäkerroksesta muodostuu puhtaista maa- ja kiviaineksista. Jättemateriaaleja käytetään vain pintakerroksessa korkeintaan 1,5 m kerroksena ja alueet on peitetty asfaltilla. Käytettävien jättemateriaalien tulee täyttää ympäristökelpoisuusehdot. Kenttä ei ole kaatopaikka.

Ojitussuunnitelma

Betonin käsittelyalueilta tulevat hulevedet ovat tyypillisesti emäksisiä. Suomessa on paljon purkubetonin käsittelyalueita, eikä niistä tulevista vesistä ei tietojemme mukaan ole raportoitu haittavaikutuksia vastaanottavissa vesistöissä tai maaperässä.

Laajennusalueella 4 tullaan käsittelemän pääosin puuaineksia, joten alueella muodostuvat haitta-aineet ovat hyvin vähäisiä. Hulevesien laatu ei tule olemaan ongelma ja ne voidaan johtaa maastoon esitetyllä vesien käsittelyjärjestelmällä hallitusti.

Kun vedet ojitetaan naapurikiinteistön ojaan ja hallitusti, maaston vettyminen on vähäistä.

Vähikkälänojan laatu

Rehakan kaatopaikka-alue sijaitsee Hyvikkälänjoen ja Tervajoen vesistöalueiden vedenjakaja-alueella. Alun perin kaatopaikka-alueen pintavedet ovat valuneet pääosin länsipuolella olevan painanteen kautta Vähikkälänjoen, mikä on kyseiseltä kohdalta soistunut. Kaatopaikka-alueen pintavesivalunnasta nyt noin puolet suuntautuu kaatopaikka-alueelta Vähikkälänjoen.

Vähikkälänoja kerää kaikki alueen valumavedet. Vähikkälänoja laskee luoteeseen, jossa se yhtyy Joutjärvestä peltoalueiden halki Rehakka -järveen

laskevaan Joutjärvenjokeen. Vähikkälänojan valuma-alue on noin 2 km², joten se on vähävirtainen ja ajoittain kokonaan kuiva. Joutjärvenjoki ja Rehakka -järvi ovat voimakkaasti hajakuormitettuja, niiden ravinnepitoisuudet ovat korkeita ja rehevyyden seurauksena järven alusvedessä on havaittu toistuvasti happiongelmiä. Veden yleislaatu oli välttävä.

Vähikkälänojassa on ollut Rehakan kaatopaikka-alueen vesientarkkailun havaintopaikka (JANK/2), joka sijaitsee noin 0,5 km etäisyydellä Kiertokapulankatu-alueen kaatopaikasta. Vuoden 2018 tarkkailuraportin mukaan virtaama ojassa oli keväällä 3 l/s ja syksyllä 0,6 l/s. Ojapisteellä havaittiin lievää kaatopaikan vaikutusta ainakin syksyllä, jolloin veden sähkönjohtavuus (9,3–27,2 mS/m) oli selvästi koholla vertailupisteen 1 luonnontasosta. Veden kokonaistyppi- ja fosforipitoisuus (Kok.N 720–1000 µg/l, Kok.P 14–85 µg/l) olivat sitä vastoin keväällä syksyä korkeammat ja vesi oli keväällä hyvin kiintoainepitoista. Ammoniumtyypin määrä oli kummallakin havaintokerralla melko pieni (13–32 µg/l). Alkaliniteetti oli molemmilla havaintokerroilla hyvä (hyvä >0,2 mmol/l). Sulfaattipitoisuus oli pienempi kuin yläjuoksulla, eikä kromia todettu tälläkään pisteellä.

Veden hygieeninen laatu oli molemmilla havaintokerroilla hajakuormituksen vuoksi heikentynyt. Lämpökestoisia koliformisia bakteereita esiintyi syksyllä enemmän (al. entero 18–50 kpl/dl, lämpökestoiset kolif. 41–200 kpl/dl).

Vähikkälänojan yläpuolisessa ojassa oleva havaintopiste (JANK/1) on vertailukohta alapuoliselle havaintopaikalle (JANK/2). Oja oli keväällä kuiva ja syksyllä ojan virtaama oli hyvin niukka 0,06 l/s. Ojan vesi on laadultaan tyyppillistä suovettä. Vesi on erittäin ruskeaa, mikä johtuu runsaasta humuspitoisuudesta ja humushappojen vuoksi vesi on myös hapanta (syksyllä pH 4,7). Happamuuden vuoksi veden haponsitomiskyky (alkaliniteetti) oli huono (huono 0,01–0,05 mmol/l).

Suljetun kaatopaikan aiheuttama pintavesikuormitus on ollut suurimmillaan 1990-luvun alussa. Kaatopaikan sulkemisen (v. 1997) jälkeen kaatopaikavesien vaikutukset Vähikkälänojassa ovat vähentyneet selvästi, eikä vaikutuksia ole viime vuosina ollut ajoittain lainkaan havaittavissa. Veden sähkönjohtavuustaso on kuitenkin koholla yläpuoliseen havaintoasemaan verrattuna ja viime vuosina sähkönjohtavuus on ollut syksyisin koholla yhä enemmän. Typpipitoisuuden nousuja tapahtuu ajoittain ja nousu voi olla voimakastakin. Matalat ammoniumtyppipitoisuudet viittaavat osasyypäiksi peltoalueiden valumavesiä sekä yleistä hajakuormitusta.

Vähikkälänojaan johdettavat emäksiset hulevedet ovat parantaneet vedenlaatua pH:n ja alkaliniteetin osalta vertailuhavaintopaikan tulosten mukaan.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Alueelle 3 on tuotu puhtaita maa-aineksia, joiden sijoittamiseen on haettu Janakkalan kunnalta toimenpidelupaa. Alue 3:a ei ole rakennettu valmiiksi.

Janakkalan kunta, ympäristöpalvelut lausunto 16.9.2019

Hulevesialtaan mitoitus on tarkistettu. Altaan mitoitus riittää myös myöhemmin rakennettavalle kenttäalueelle. Altaan uusi paikka on esitetty suunnitelmakartassa.

Kenttään sijoitettu valimohiekka ja -kuona on tullut valimolta samassa kuormassa. Valimokuona/hiekka kasasta otettujen näytteiden perusteella kuona soveltuu maanrakentamiseen verrattuna Mara-asetuksen raja-arvoihin. Tevon tehtailta tulevilla hiekalla ja kuonalla ei ole haitta-aineiden ja niiden liukoisuuksien suhteen suurta eroa.

Janakkalan Jätteenkuljetuksen laitosalueen rakentamisen ja toiminnan vaikutukset ovat vähäisiä, eikä tämän kokoluokan hankkeista ole Suomessa vaadittu YVA-menettelyä. Kunnan hanke Kusiaismäen kiviaineksen hyödyntämiseksi vaatii YVA-menettelyn hankkeen laajuuden ja ympäristövaikutusten takia.

Janakkalan kunnan ympäristöpäällikön lausunto 2.6.2020

Vesien tarkkailu

Vesientarkkailuohjelmaa muutetaan siten, että hulevesinäyte otetaan altaasta lähtevästä vedestä eikä nykyisen kentän tarkkailukaivosta. Lisäksi Vähikkälänojan veden laatua tarkkaillaan paikasta, jossa aiemmin oli Rehakan kaatopaikka-alueen havaintopaikka JANK/1 (lakkautettu vuonna 2019). Näytteenottopiste on jatkossa Janakkalan Jätteenkuljetuksen tarkkailuohjelmassa merkinnällä JJ2.

Päivitetty Janakkalan Jätteenkuljetuksen vesientarkkailusuunnitelma 13.8.2020 on liitteenä.

Allas on mitoitettu 43 800 m² alalle (nykyiset + uudet alueet), mitoitusvirtaama 606 l/s, jonka mukaan altaan koon tarve on 180 m³. Altaan koko on ylimitoitettu reilusti (270 m³).

Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän lausunnot

Hakijalla ei ole kommentoitavaa kummastakaan lausunnosta.

Muistutus 2, 3.9.2019

Nykyiseen toimintaan on voimassa oleva ympäristölupa. Kenttä ei sijaitse vanhan kaatopaikan päällä, vaan se on rakennettu neitseelliseen metsämaahan.

Muistutus 3, 4.9.2019

Betonijätteen käsittelyyn ja murskaukseen on tehty MARA-asetuksen mukainen laadunvarmistusjärjestelmä.

Energian käyttö ja arvio sen tehokkuudesta.

Laitoksella käytävät energiaa pääasiassa työkoneet ja mobiilimurskaimet, jotka ovat energian käytöltään normaaleja tai parempaa keskitasoa. Betonin murskauksessa on käytetty uusinta tekniikkaa omaava Rubble Master RM 120GO murskainta.

Esihyväksyntämenettely tarkoittaa, että suuremmista jäte-eristä, esimerkiksi betonijätteen purkukohteesta tai valimokuonista- ja hiekoista vaaditaan jätteentuottajalta hyötykäyttökelpoisuustodistus, että materiaalia voidaan käyttää maanrakentamisessa.

Pääsääntöisesti vastaanotetuista jätteistä lajitellaan talteen raaka-aineet sekä energia- käyttöön kelpaavat materiaalit. Energiakäyttöön kelpaavilla materiaaleilla tarkoitetaan tässä yhteydessä materiaaleja, joista voidaan tehdä parempilaatuista kierrätyspolttoainetta, jota voidaan käyttää muissa voimalaitoksissa kuin jätteenpolttolaitoksissa. Tällä hetkellä tämä toiminta ei ole kannattavaa, vaan jätteistä lajitellaan kierrätykseen kelpaavat materiaalit ja loppuosa menee jätteenpolttolaitokselle.

Sadevesihiekkojen käsittelyyn on ollut hakemuksessa kaksi vaihtoehtoa, koska on haluttu selvittää menetelmien soveltuvuutta, tehokkuutta ja kustannuksia. Nyt on päätetty, että laitokselle tullaan hankkimaan suodatinlavoihin perustava järjestelmä.

Rakennustyömailla suihkupaalutusmenetelmällä syntyvää paalutusmassaa ei tulla ottamaan vastaan.

Siivous- ja raivausjätteillä tarkoitetaan esimerkiksi liikekiinteistöissä ja asuntoyhtiöissä tehtävien muuttojen, remonttien tai talkoiden jätteitä, esim. risuja, joita kerätään siirtolavalle.

Vaarallisten jätteiden pienerien maksimäärä on enintään 10 tonnia. Käytännössä se on normaalitilanteessa paljon pienempi, mutta on varauduttava tilanteeseen, jossa tulee suurempi määrä vaarallisia jätteitä kerralla varastoitavaksi.

Vastaanotettavien vuosittaisen materiaalien lisäyksen kapasiteetti vuositasolla suurenee betoni- ja tiilijätteen, maa- ja kiviaineksien sekä kierrätyskelpoisen valimohiekan ja -kuonan osalta. Lisäksi uusina materiaaleina ovat kierrätyskelpoiset voimalaitosten tuhkat ja kuonat sekä puhdas puuaines, kuten metsätähteet, joita ei voi pitää normaalina jätteenä. Edellä mainittujen lisäksi metallijätteen varastointiin haetaan 700 tonnin lisäystä kapasiteettiin. Muiden jätteiden osalta vastaanottokapasiteetti pysyy samana.

Toiminta on nimenomaan kiertotaloustoimintaa, johon tarkoitukseen kunta on alueen kaavoittanut. Kenttäalueen rakentamiseen on käytetty ja käytetään maanrakentamiseen sopivia jätemateriaaleja, jotka on saatu lähialueelta. Näillä materiaaleilla on korvattu neitseellisiä kiviaineksia rakennekeroksissa ja säästetty huomattavia määriä neitseellistä kalliomateriaalia.

Varsinainen toiminta on myös kiertotaloutta, kun jätteistä lajitellaan materiaaleja kiertotalouteen sen sijaan, että ne toimitetaan suoraan jätteenpolttoon.

Kaikkien materiaalien enimmäismääriä ei voida ottaa vastaan ja varastoida kerralla laitoksella jo rajallisen pinta-alan takia. Vuosien aikana tapahtuu paljon vaihtelua eri materiaalien välillä markkinatilanteen mukaan.

Muistutus 3, 5.6.2020

Viiden hehtaarin määräala (alue 4) on lohkottu kiinteistöstä 165-425-1-195 ja yhdistetty kiinteistöön 165-425-1-245, joista on nyt muodostettu kiinteistö 165-425-1-270.

Uusimmat suunnitelmakartat ja poikkileikkaukset kenttäalueista on päivätty 21.2.2020. Janakkalan Jätteenkuljetuksen kiinteistön puolella on suoja-alueet rajan ja maantäytön välillä. Tasausaltaan koko on 270 m³ suunnitelmapiiirroksen 21.2.2020 mukaisesti. Hakemuksen tekstissä on ollut virheellinen lukema tausaltaan koosta.

Betoninkäsittelyalueilta tulee emäksisiä hulevesiä, mutta tiedossamme ei ole, että käsittelyalueiden emäksisistä hulevesistä olisi tullut haittavaikutuksia vesistöön tai vesieliöille. Alueen eteläpuolen luonnontilainen ojavesi on hapanta ja alkaliniteetti huono. Vähikkälänojan pH on yhden yksikön korkeampi ja alkaliniteetti hyvä (kts. vastine ELY:n lausuntoon).

Muistutus 4, 10.9.2019

Selkeytysallas rakennetaan uuteen paikkaan suunnitelmapiiirroksen mukaisesti. Altaasta tulee suurempi ja sitä pystytään hyvin huoltamaan.

Porakaivo rakennetaan alueelle vain laitoksen sosiaalityö varten. Laitoksen prosesseissa ei käytetä vettä.

Suullinen sopimus hulevesien johtamisesta naapurikiinteistölle oli kiinteistön edellisen omistajan kanssa. Janakkalan Jätteenkuljetus on hakenut tammikuussa 2020 vesilain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettua lupaa ojan tekemiseen toisen maalle ja veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan Janakkalan kunnan ympäristöviranomaiselta.

Muistutus 4, 12.6.2020

Janakkalan Jätteenkuljetus haluaa neuvotella vesien johtamisesta naapurin kiinteistölle **X (x)**.

Ojan kaivaminen Janakkalan Jätteenkuljetuksen kiinteistön rajaa myöten pohjoispäähän ja johtaminen sieltä Vähikkälänojaan olisi hyvin vaikea, koska se vaatisi paljon kallion louhintaa. Täten vesienjohtaminen sitä kautta ei ole käytännössä vaihtoehto.

Liittymä kunnan jätevesijärjestelmään ei ole vaihtoehto, koska jätevedenpuhdistamolle kylmät ja laihat hulevedet ovat ongelmallisia.

Kenttäalueelta kaikki vedet johdetaan vesienkäsittelyjärjestelmän ja tasausaltaan kautta. Kenttäalueen reunoilta valuvat sadevedet ovat puhtaita ja niiden määrä on pieni. Nämä vedet on parempi imeyttää maastoon, jolloin ne eivät lisää hetkellistä veden määrää ojassa ja edelleen Vähikkälänojassa.

Muistutus 5, 11.9.2019

Laitoksen suunnitellusta toiminnasta aiheutuva vuosittainen maksimikuljetusmäärä on 20–40 kuormaa arkivuorokaudessa. Vaikutus näkyy lähinnä Tervakosken ja Rehakan välisellä maantiellä, jossa liikennemäärä kasvaa. Hyötymän laitoksen läheisyydessä olisi maksimi liikennemäärän kasvu 10–20 % arkipäivisin. Käytännössä liikennemäärä on huomattavasti pienempi, koska kaikkia jätejakeita ei tule enimmäismäärää joka vuosi, korkeintaan vain 1–2 materiaalin osalta.

Murskaustoimintaa tapahtuu vain pari kertaa vuodessa muutaman päivän jaksoissa. Puun ja betonin murskaustoiminta ei aiheuta tärinää. Haju- ja pölyhaittoja ei tule aiheutumaan lähimmille kiinteistöille.

Muistutus 6, 13.9.2019

Toiminta ei laajene huomattavasti. Toiminta tulee olemaan lähes samantyyppistä, mutta laajemmalla alueella kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Muistutuksessa 13.9.2019 kerrotaan, että jo nykyinen murskaustoiminta aiheuttaa melu- ja pölyhaittoja läheisen Joutjärven ranta-asukkaille. Muistutuksen kirjauspäivään mennessä laitoksella ei ollut kuitenkaan murskattu vielä kertaakaan.

Kenttärakenteissa tullaan käyttämään vielä kierrätysmassoja enintään 75 000 tonnia. Koko kenttä päällystetään asfaltilla, mikä vähentää huomattavasti veden suotautumista rakennekerrosten läpi.

Laitoksen hulevesissä on todettu vain vähäisiä määriä raskasmetalleja ja orgaanisia aineita, joilla ei ole vaikutusta alapuolisille viljelymaille eikä vesistöön.

Kenttä ei ole vanhan kaatopaikka-alueen päällä, eikä vanhaa kaatopaikkaa avata. Alueella ei murskata painekyllästettyä puuta.

Muistutus 6, 16.6.2020

Puunmurskauksesta aiheutuu suurempi melutaso kuin betonin murskauksesta, koska betoni on haurasta ja murskaukseen käytetään hitaammilla kierroksilla pyöriviä murskaimia kuin puun murskauksessa. Tämän asian

voi vahvistaa esimerkiksi Promethor Oy, jolla on 25 vuoden kokemus ympäristömelumittauksista.

Betonin ja puun murskausta tapahtuu laitoksella harvoin ulkotiloissa ja sen aiheuttama melu alittaa ympäristömelulle annetut ohjearvot.

Joutjärven loma-asutukseen on lähimmillään matkaa noin kilometri. Murskauksista ei ole pölyhaittaa alueella. Lisäksi puunmurskaus ajoittuu pääosin lämmityskaudelle syksyyn ja talvelle.

Muistutus 7, 13.9.2019

Viittaamme muihin muistutuksiin annettuihin vastauksiin ja lisäksi:

Laitoksen toiminta verrattuna voimassa olevan lupaan ei tule aiheuttamaan merkittäviä ympäristö- ja meluvaikutuksien muutoksia. Vastaanotettavien materiaalien määrä kasvaa, mutta laitoksen toimintoihin ei tule merkittäviä muutoksia.

Lähin talo sijaitsee 240 m:n päässä laitosalueen rajasta. Halli on valmistunut syksyllä 2019.

Toiminta on nimenomaan maakuntakaavan mukaista kiertotaloustoimintaa, jolla nykyisin polttoon tai kaatopaikalle joutuvia materiaaleja ohjataan kiertäykseen ja muuhun hyötykäyttöön kuten maanrakentamiseen korvaamaan neitseellisiä kiviaineksia.

Janakkalan Jätteenkuljetuksen henkilökunnalla on kymmenien vuosien kokemus jätteistä ja yritys käyttää tarvittaessa jätteisiin erikoistuneita konsultteja mm toiminnan kehittämisessä, suunnittelussa ja näytteidenotossa.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Alueen pohjaveden ominaisuuksiin on voinut vaikuttaa Rehakan vanhan kaatopaikan ja kaatopaikan sulkemisen jälkeen alueella toiminut Kiertokapulan betonijätteen käsittelyalueen hule- ja suotovedet.

Ympäristömelulle annettu ohjearvo on keskiäänitason arvo. Hetkelliset meluarvot voivat olla huomattavasti keskiäänitasoa suurempia, erityisesti, jos tuuliolosuhteet ovat suotuisia. Liitteenä on äänenpainetason mittausdiagrammi Rubble Master RM120GO murskaimelle kiviä murskattaessa esteettömässä maastossa. Tätä murskainta käytettiin betonin murskauksessa Hyötymäen laitoksella 23.–26.9.2019. Betonin murskauksessa äänenpainetaso on pienempi kuin kiven murskauksessa.

Muistutus 7, 17.6.2020

Ympäristömelumittaukset teki kokenut melumittaaja ELY-keskuksen hyväksymän melumittaussuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmassa mitausajaksi on luvattu 15–60 minuuttia. Nyt mittauksen pituus oli 5+15 = 20 minuuttia. Ensimmäinen 5 minuuttia oli mittausta hakijan tontilla ja sen

jälkeen mittaajan piti siirtyä aidan toiselle puolelle. Keskiäänitaso tasaantuu hyvin nopeasti, jos toiminta on tasaista. Tässä tapauksessa keskiäänitaso oli tasaantunut mittausaikana.

Melumittauksiin lähimpien talojen pihoilta ei yleensä kysytä etukäteen lupaa, vaan ihmiset ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä, että heidän tontillaan tehdään mittauksia.

Neuvottelut

Asiaan liittyen käytiin neuvottelu 12.12.2019. Hakijan neuvottelusta tekemä muistio on liitetty asiakirjoihin.

MERKINNÄT

Aluehallintovirastossa on samanaikaisesti ollut käsiteltävänä vieressä sijaitsevan Kiertokapula Oy:n jätteidenkäsittelyaluetta koskeva ympäristölupahakemus dnro ESAVI/26014/2018. Molemmat päätökset annetaan samaan aikaan.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto muuttaa Janakkalan Jätteenkuljetuksen jätteiden vastaanotto- ja käsittelylaitoksen toimintaa koskevan ympäristöluvan nro 105/2013/1 (ESAVI/149/04.08/2012) lupamääräyksiä 2, 4, 5, 13, 20 ja 26 ja lisää lupamääräykset 5a, 9a, 9b, 10a, 13a, 13b, 17a, 18a, 20a, 20b, 20c, 20d, 27, 28, 29 ja 30, jäljempänä esitettävällä tavalla. Muilta osin ympäristölupaa nro 105/2013/1 ei muuteta.

Laitoksen toiminta sijoittuu kiinteistölle Hyötymäki (165-425-1-270), joka on kokonaisuudessaan laitosaluetta.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa ja sen täydennyksissä esitetyllä tavalla jäljempänä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti.

Aluehallintovirasto myöntää pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan 1 250 m²:n osaan tilasta Uusitalo (x) sekä oikeuden johtaa kuivatusvesiä noin 300 m:n pituista ojaa pitkin osin tilan Uusitalo (x) alueella kulkevaan Vähikkälänojaan.

Aluehallintovirasto määrää Janakkalan Jätteenkuljetuksen maksamaan korvauksena kaivusta aiheutuvasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä päätöksen lupamääräyksestä 30 ilmenevät korvaukset.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu muuta vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Lupamääräykset

Yleiset lupamääräykset

2. Toiminta-aika on arkisin maanantaista perjantaihin kello 7.00–21.00. Häiritsevää melua aiheuttavaa toimintaa, kuten murskaus- ja haketustoimintaa saa tehdä arkisin maanantaista perjantaihin, pois lukien arkipyhät, kello 7.00–17.00.

Laitoksella on sen aukioloaikana oltava valvoja, joka tarkastaa jätekuormat ja niitä koskevat asiakirjat sekä osoittaa jätteelle vastaanotto- tai välivarastointipaikan.

4. Asiaton pääsy ja luvaton jätteen tuominen alueelle on estettävä mm. alueen riittävällä aitaamisella. Alue on pidettävä suljettuna muulloin kuin aukioloaikoina.

Lupamääräys koskee koko nykyistä laajentunutta laitosaluetta. Jos koko aluetta ei aidata, on huolehdittava siitä, etteivät ulkopuoliset pääse alueelle.

Jätteiden vastaanotto ja käsittely

5. Laitoksella saa vastaanottaa, käsitellä ja välivarastoida hakemuksen mukaisia ja niihin rinnastettavia jätteitä taulukkojen 1 (huomioon ottaen lupamääräys 10a) ja 2 mukaisesti. Laitoksella ei saa vastaanottaa biohajoavaa tai muuten hajua aiheuttavaa jätettä. Hyödynnettävät jäte-erät on toimitettava hyötykäyttöön kolmen vuoden kuluessa.

Kotitalouksissa syntyneiden vaarallisten jätteiden pienerien vastaanottotoiminnasta (hakemuksessa ja taulukossa 2 mainitut mm. akut, kestopuu, maalit ym., 100 t/a) on oltava sopimus Janakkalan kunnan kanssa.

Asbestin ja asbestia sisältävien materiaalien tai niiden ja vaarallisten jätteiden saastuttamien materiaalien vastaanotto ja käsittely on kielletty.

Vastaanotettua ja toiminnassa syntynyttä lasijätettä ei saa vastaanottaa ja varastoida pelkästään asfaltoidulla kenttäalueella, josta se voi levitä hallitsemattomasti. Lasijäte tulee varastoida sille soveltuvassa kontissa tai muussa vastaavassa rakennelmassa, johon se tulee myös vastaanottaa.

Asfalttijäte tulee varastoida asfaltoidulla alueella.

Maa-ainesten vastaanottamisessa ja varastoinnissa sekä edelleen toimittamisessa on huomioitava laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) sekä valtioneuvoston asetus kansallisesti merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista (1725/2015).

- 5a. Ennen murskausta tulee jätteestä erotella murskaukseen sopimattomat jätteet sekä ympäristölle tai terveydelle haitalliset materiaalit.

Ulkona olevat murskaus-, haketus- ja seulontalaitteistot on sijoitettava ja niiden toiminta toteutettava, esimerkiksi koteloimalla, siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melu- ja pölyhaittaa ympäristölle. Tarvittaessa murskattava tai haketettava materiaali on kastettava pölyn leviämisen estämiseksi. Murskaustoiminnan aikana on seurattava työtapatarkkailuna materiaalien pölyämistä.

Maa- ja kiviainesjätteistä tulee seuloittaessa erottaa yli 10 cm:n kannot ja puu ja toimittaa ne hyötykäyttöön.

Kenttä- ja laskeutusallasrakenteet

- 9a. Hakemuksen mukaiset kenttäalueet 3 ja 4 voidaan toteuttaa hakemuksen täydennyksen 21.2.2020 suunnitelmakarttojen (Liite 1_Suunnitelma-kartta_alue_1–3 ja Liite 1_Suunnitelma-kartta_alue 4) mukaisin rakentein ottaen huomioon lupamääräys 10a. Rakentamisen laadunvalvontasuunnitelma tulee toimittaa Hämeen ELY-keskukselle ennen rakentamisen aloittamista.

Kenttärakenteet on toteutettava viiden vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta. Kenttäalue 4 voidaan jakaa kahteen osaan niin, että ensimmäinen 1 ha on toteutettava viiden vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta ja toiselle hakea uutta lupaa, jos sen toteutukseen menee enemmän kuin edellä määrätty viisi vuotta.

- 9b. Uusi laskeutusallas voidaan rakentaa hakemuksen täydennyksen 21.2.2020 (Liite 1_Suunnitelma-kartta_alue 4) mukaiseen paikkaan laajennusalueelle. Laskeutusaltaan jälkeen, ennen jätevesien poisjohtamista, tulee purkuputkeen lisätä sulkuventtiilillä varustettu näytteenottokaivo. Altaan sijoittamisessa tulee huomioida, että altaan ja hakijan kiinteistön rajan väliin jää riittävästi tilaa em. kaivolle sekä altaan kunnostukselle ja huoltotoimenpiteille, ilman, että altaan vedet päätyisivät hallitsemattomasti naapurikiinteistölle. Altaan tulee olla nestetiivis. Nestetiiveyden saavuttamiseksi tulee altaan pohja päällystää joko nestetiiviillä asfaltilla tai ainakin rakenteissa käytettävällä 1,5 mm HDPE-kalvolla. Altaan rakentamisen laadunvalvontasuunnitelma, joka sisältää myös altaan rakenteen ja siinä käytettävät materiaalit, tulee toimittaa Hämeen ELY-keskukselle hyväksyttäväksi kolme kuukautta ennen rakentamisen aloittamista.

Päivitetty kartta vesien johtamisjärjestelyistä ja laskeutusaltaan sijainnista tulee toimittaa Hämeen ELY-keskukselle tarkastettavaksi kolme kuukautta ennen laskeutusaltaan rakentamisen aloittamista.

Nykyinen laskeutusallas tulee poistaa käytöstä. Käytöstä poistamiseen liittyvistä toimista aikatauluineen on tehtävä esitys tarkastettavaksi Hämeen ELY-keskukselle kahden kuukauden sisällä päätöksen lainvoimaisuudesta.

- 10a. Uusissa kenttien 3 ja 4 rakenteissa voidaan käyttää hakemuksen taulukossa 1 esitettyjä jätemateriaaleja, pois lukien valimokuona, edellä lupamääräyksessä 9a mainittujen suunnitelmakarttojen rakenteita noudattaen.

Materiaalien on täytettävä valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017) pitoisuus- ja liukoisuusvaatimukset. Mikäli laajennusalueen rakenteisiin käytetään sadevesihiekkoja, tulee sadevesihiekkojen laadunseurantaa tehdä rakentamisen aikana jokaisen alkavan 100 tonnin eristä.

Ennen rakentamisen alkamista on luvan saajan toimitettava selvitys käytävistä jätteistä ja niiden ominaisuuksista tiedoksi Hämeen ELY-keskuskelle. Valimohiekan hyötykäyttökelpoisuus selvityksissä tulee esittää myös fenolipitoisuus.

Päästöt maaperään, vesiin ja viemäriin

13. Jätteitä saa varastoida ja käsitellä pääasiassa vain kestopinnoitetulla alueella. Vain puhtaita maa-aineksia ja pientä määrää ehdottomasti vaarattomiksi tiedettyjä jättemateriaaleja voidaan välivarastoida pinnoittamattomalla alueella. Kestopuu on varastoitava hakemuksen mukaisesti lavalla ja niin, ettei siitä pääse liukenemaan haitta-aineita maastoon.

Toiminta-alueen (alueet 1–4) varastointi- ja käsittelykenttien kaikki sade- ja sulamisvedet on johdettava hiekanerottimien, sulkuventtiilillä ja hälyttimellä varustettujen öljynerottimien ja näytteenottoaivojen kautta laskeutusaltaaseen. Laskeutusaltaasta jätevedet voidaan johtaa näytteenottoaivon jälkeisen naapurin kiinteistölle rakennettavan ojan kautta hakemuksen täydennyksessä 7.5.2020 liitteen 4 (AVO-OJA_TYYPPI_PL60) mukaisesti rakennettua ojaa pitkin tilan Uusitalo (x) kautta Vähikkälän-ojaan, ottaen huomioon ojitusta koskeva lupamääräys 27.

Toiminta-alueen (alueet 1–4) ulkopuoliset puhtaat sade- ja sulamisvedet tulee niskaojilla ohjata hakemuksen (täydennys 21.2.2020) mukaisesti maastoon niin, etteivät ne kulkeudu varastointi- ja käsittelykenttien viemäriin.

Hiekan- ja öljynerotuslaitteisiin kertynyt hiekka ja muu kiintoaine sekä öljy on poistettava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Erotuslaitteisiin kertynyt aine on toimitettava paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä ne. Erotuslaitteiden toiminta tulee tarkistaa joka toinen kuukausi ja pitää kirjaa niille tehdyistä huolloista ja tyhjennyksistä.

- 13a. Mineraaliöljypitoisuus (C₁₀–C₄₀) saa jätevedessä olla enintään 5 mg/l. Mikäli pitoisuusraja-arvot ylittyvät, tulee toiminnanharjoittajan esittää lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi suunnitelma jätevesien käsittelemiseksi niin, että asetettu pitoisuusraja-arvo saavutetaan.
- 13b. Onnettomuus- tai tulipalotilanteissa tai muissa häiriötilanteissa, joissa aiheutuu laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä laskeutusaltaaseen, on allas suljettava siten, ettei siitä pääse vettä Vähikkälänojaan tai ympäröivään maastoon. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Laadultaan tavanomaisesta poikkeavasta talteenotetusta vedestä tulee ottaa näytteitä. Tarvittavista analyyseistä ja toimintatavoista on sovittava Hämeen ELY-keskuksen kanssa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Häiriötilanteen jälkeen järjestelmä on kokonaisuudessaan puhdistettava haitallisista aineista ennen käyttöönottoa.

Melu

- 17a. Uusi meluselvitys mittauksineen on tehtävä vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta lupamääräyksen 17 kriteerein. Meluselvityksen tekemisestä aikatauluineen on sovittava Hämeen ELY-keskuksen kanssa ja toimitettava ELY-keskukselle uusi tutkimussuunnitelma tarkastettavaksi ennen mittausten suorittamista.

Seuranta- ja tarkkailumääräykset

- 18a. Laitoksen toimintaa koskeva jätelain 120 §:n mukainen jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma tulee päivittää tämän päätöksen mukaiseksi. Päivitetty suunnitelma tulee toimittaa Hämeen ELY-keskukselle kuuden kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta.
20. Laitoksen toiminta-alueella muodostuvien jätevesien tarkkailua varten tulee näytteenottokaivo nykyisen kaivon lisäksi sijoittaa laskeutusaltaan jälkeen. Päivitetty tarkkailusuunnitelma ja karttapiirros, johon on merkitty kaikki tarkkailupisteet, tulee toimittaa Hämeen ELY-keskukselle tarkastettavaksi kuuden kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta.

Laitoksen toiminta-alueella muodostuvien jätevesien laatua on seurattava em. näytteenottokaivoista ja Vähikkälänojestasta pisteestä JJ2 vähintään kaksi kertaa vuodessa, kevään ja syksyn ylivirtaamakausina. Näytteistä on tutkittava ainakin virtaama, lämpötila, haju ja ulkonäkö, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, pH, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, ammoniumtyppi, väri, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), haihtuvat hiilivedyt ja mineraaliöljyt sekä seuraavat metallit: rauta, arseeni, barium, elohopea, kadmium, koboltti, kromi, kupari, nikkeli, lyijy, antimoni, vanadiini ja sinkki. Näytteenottajana tulee käyttää ulkopuolista sertifioitua näytteenottajaa ja näytteet on toimitettava analysoitaviksi julkisen valvonnan alaiseen laitokseen. Tulokset ja niiden sanallinen tarkastelu on tulosten valmistuttua toimitettava tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle ja Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkkailu Vähikkälänojestasta voidaan toteuttaa myös yhteistarkkailuna.

Laitoksen toiminnan vaikutusta pohjaveteen tulee seurata laitosalueelle perustettavasta pohjaveden tarkkailupisteestä. Luvan saajan on tehtävä esitys pohjavesipisteen sijoittamisesta sekä pohjaveden tarkkailuohjelmasta Hämeen ELY-keskukselle hyväksyttäväksi kahden kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta.

- 20a. Mikäli tarkkailu Vähikkälänojan osalta toteutetaan yhteistarkkailuna, tulee luvan saajan osallistua (Rehakan) alueella olemassa olevaan Janakkalan kunnan ja Kiertokapula Oy:n pinta- ja pohjavesien yhteistarkkailuun sekä yhteistarkkailun kustannuksiin Vähikkälänojan pintavesien tarkkailun osalta omia päästöjä vastaavalla osuudella. Suunnitelma osallistumisesta ja yhteistarkkailuohjelmasta on toimitettava hyväksyttäväksi Hämeen ELY-keskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta.

Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

- 20b. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla tarkkailusuunnitelmassa hyväksytyillä menetelmillä.

Tarkkailusuunnitelmassa hyväksytyssä laboratoriossa analysoitavien näytteiden mittaukset, kalibroinnit, näytteenotot ja analyysit tulee suorittaa suodattamattomista näytteistä standardimenetelmien (ensisijaisesti EN) mukaisesti. Mittauksista, kalibroinneista, näytteenotosta ja analyyseistä tulee pitää yksityiskohtaista kirjanpitoa. Kirjanpitoon liitetään kunkin mittauksen tulokset ja muut mittausta tai toimenpidettä koskevat olennaiset tiedot. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausedustavuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

- 20c. Kaikkien standardimenetelmistä poikkeavien menetelmien käyttö tulee olla tarkkailusuunnitelmassa kuvattu ja hyväksytty Hämeen ELY-keskuksessa. Mittauksista, kalibroinneista, näytteenotosta ja analyyseistä tulee pitää yksityiskohtaista kirjanpitoa. Kirjanpitoon liitetään kunkin mittauksen tulokset ja muut mittausta tai toimenpidettä koskevat olennaiset tiedot.

Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät, niiden mittausedustavuudet, mittausten laadunvarmistus sekä arvio tulosten edustavuudesta.

- 20d. Ympäristöluvan valvontaviranomainen voi tehdä tarpeelliseksi katsomansa muutokset käyttö- ja päästö- ja vaikutustarkkailuun sekä tarkkailupisteisiin mm. tarkkailutulosten perusteella. Muutokset eivät saa heikentää tulosten luotettavuutta, lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

Vakuus

26. Toiminnanharjoittajan on ennen muutetun toiminnan aloittamista asetettava Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi 180 000 euron (sis. alv) jätteen käsittelytoimintaa koskeva vakuus. Kun kaikki kenttäalueet ovat valmistuneet, voi vakuuden alentaa 80 000 euroon (sis. alv) tekemällä selvitys alennetun vakuuden riittävydestä Hämeen ELY-

keskukselle. Jos vakuus katsotaan riittämättömäksi, tulee toiminnanharjoittajan tehdä hakemus vakuuden muuttamisesta lupaviranomaiselle.

Vakuus on asetettava ympäristönsuojelulain 61 §:n edellyttämällä tavalla.

Toiminnanharjoittajan on viiden vuoden välein, alkaen vakuuden asettamisesta, vuosiraportoinnin yhteydessä esitettävä valvontaviranomaiselle selvitys vakuudella katettavien jätteiden käsittelyn yksikköhinnoista ja kuljetuskustannuksista sekä vakuuden vastaavuudesta. Mikäli vakuutta on tarpeen muuttaa, toiminnanharjoittajan on tehtävä lupaviranomaiselle sitä koskeva esitys.

Ojitus

27. Hakemuksen mukainen oja tilalle Uusitalo (x) voidaan rakentaa avo-ojana 21.2.2020 päivätyn täydennyksen (Liite 1_Suunnitelmakartta_alue 4) osoittamaan paikkaan.

Luvan saajan on rakennettava avo-ojan ylityksen mahdollistava rumpu ylitykseen hyvin soveltuvaan paikkaan.

28. Luvan saajan on tehtävä oja omalla kustannuksella. Ojituksen korvauksista on määrätty lupamääräyksessä 30.

Kunnossapitovelvoitteet

29. Tilalle Uusitalo (x) rakennettava oja ja siihen tehtävä rumpu on pidettävä kunnossa niin, että toiselle kuuluvalla alueella ei aiheudu vahingollista vetymistä tai muuta vahinkoa. Oja ja rumpu on tarkistettava vähintään kerran vuodessa ja tarpeen vaatiessa sekä puhdistettava tarvittaessa. Poistettava liete on sijoitettava penkereen taakse siten, ettei se pääse valumaan takaisin ojaan.

Luvan saaja on velvollinen tarvittaessa siivoamaan hulevesien purku-uomana toimivaa Vähikkälänojaa niin, ettei uoman vedenjohtokyky purkuveden vuoksi heikkene, ja osallistumaan vaikutusosuutensa suhteessa Vähikkälänojan uoman kunnossapidosta aiheutuviin kustannuksiin. Vähikkälänojan (uoman) kuntoa on seurattava hulevesien johtamiseen tarkoitettujen ojan laskukohtaan yläpuolelta noin 50 m sekä alavirtaan noin 200 m vähintään joka toinen vuosi.

Korvaus ojituksesta

30. Luvan saajan on maksettava kertakaikkisena korvauksena hankkeesta aiheutuvista käyttöoikeuden menetyksistä, haitoista ja muusta edunmenetyksestä tilan X (x) omistajille x euron korvaus.

Korvaukset on maksettava ennen töihin ryhtymistä ja viimeistään 30 päivän kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Korvauksille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien. Viivästyskoron määrä on

kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Päätöksen täytäntöönpano

Toiminnan aloittaminen

Tämän päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla (ympäristönsuojelulaki 198 §).

Valitettaessa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan valituslupa (ympäristönsuojelulaki 190 § 1 mom.). Mahdollinen valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei estä päätöksen täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos korkein hallinto-oikeus kieltää täytäntöönpanon (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 122.2 §).

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Aluehallintovirasto hylkää hakijan pyynnön aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Korvautuvat lupamääräykset

Tämä päätös korvaa päätöksen nro 105/2013/1 (ESAVI/149/04.08/2012) lupamääräykset 2, 4, 5, 13, 20 ja 26.

PERUSTELUT

Ympäristöluvan ratkaisun perustelut

Hakemus koskee ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista toiminnan olennaista muuttamista.

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Harkintaan ovat vaikuttaneet myös lupakäsittelyn aikana saadut lausunnot ja muistutukset. Lähtökohdana ratkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen

vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Nykyisen toiminnan sijoittaminen on ratkaistu olemassa olevassa ympäristöluvassa. Myös toiminnan laajentuminen täyttää ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaiset edellytykset sijoituspaikan valinnalle. Toiminta on kaavanmukaista.

Hakemuksen mukaisesti toimien ja lupamääräykset huomioon ottaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa mainitunlaiselle toiminnalle asetetut vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toiminta on mahdollista järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Ratkaisussa on otettu huomioon ympäristönsuojelulain 46 §:n 1 momentin mukaan viereisen Kiertokapula Oy:n toimintojen yhteisvaikutus Janakkalan Jätteenkuljetuksen toimintojen kanssa. Yhteisvaikutuksia saattaa aiheutua laitosten melu- ja pölyhaitoista sekä vaikutuksista Vähikkälänojaan. Molempien hakemukset ovat vireillä ja päätökset annetaan samanaikaisesti.

Toiminnan voidaan katsoa toteuttavan valtakunnallisessa jättesuunnitelmassa vuoteen 2023 asetettuja tavoitteita. [Etelä- ja Länsi-Suomen jättesuunnitelmassa vuoteen 2020](#) on asetettu tavoitteeksi mm., että jätemäärä on vähentynyt, hyödyntäminen lisääntynyt sekä jätehuolto on suunnitelmallista.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon laitoksen sijainti, sen yhteys muihin toimintoihin, toiminnasta aiheutunut haitta, toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski, lähialueen asutuksen läheisyys sekä ympäristönsuojelulain vaatimus käyttää toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Toiminnan voidaan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa, kun laitos toimii tämän ympäristölupapäätöksen mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Jätteen käsittelyä ja raportointia koskevat määräykset ovat jätelain ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) mukaisia.

Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaisesti ympäristöluvassa on annettu tarpeelliseksi katsotut määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 15 §:n 3 momentin mukaisesti määräyksissä ei ole toistettu sitä, mitä lailla ja asetuksilla on yleisesti säädetty toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista. Kyseisiä säädöksiä on toimintaa koskevinä muutoinkin noudatettava joka tapauksessa.

Ympäristönsuojelulain 68 §:ssä mahdollistetaan oikeuden myöntäminen jäteveden johtamiseen toisen maalla olevaan ojaan tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun noroon sekä 69 §:ssä käyttöoikeuden myöntäminen vesilain (587/2011) säännöksiä soveltaen. Pysyvän käyttöoikeuden myöntäminen ojan kaivamista tarvittavaan osaan tilasta Uusitalo (x) ja oikeus jätevesien johtamiseen toisen maalle kaivettavaan ojaan on tarpeen toiminta-alueen jätevesien johtamiseksi Vähikkälänojaan ja koska alue on poissa tilan Uusitalo (x) maanomistajien käytöstä.

Ojan avulla vältetään naapurin tilalle aiheutuvien vettymisvahinkojen syntyminen. Käyttöoikeuden myöntäminen on tarpeen myös siksi, etteivät luvan saaja ja maanomistaja ole päässeet sopuun keskenään. Vesien johtamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa muille, ja johtaminen on teknisesti ja taloudellisesti perusteltua.

Tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti toteutettuna vesien käsittelyn voidaan katsoa täyttävän parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 2.

Laitoksen toiminta-aikaa on pääosin laajennettu hakemuksen mukaisesti. Häiritsevää melua aiheuttavaa toiminta-aikaa on lisätty tunnilla aamusta, mutta ajan jatkamista klo 17.00 jälkeen ei ole hyväksytty. Hakemuksessa esitetystä meluselvityksessä ei ole tehty mittauksia betonin murskauksen aikana, joten selvää kuvaa murskauksen aiheuttamasta haitasta ei saanut. Muistutuksissa on tuotu esiin laitoksen aiheuttama meluhaitta.

Muuten nykyisen ympäristöluvan lupamääräystä ei ole muutettu.

Lupamääräys 4.

Lupamääräystä on muutettu niin, että se koskee laitosalueen laajentamisen jälkeen koko nykyistä aluetta.

Lupamääräys 5.

Lupamääräystä on muutettu jätteiden vastaanotto-, käsittely- ja varastointimäärien muutoksen vuoksi. Määräyksessä on myös annettu määräyksiä

eräiden jätteiden vastaanottamisesta ja varastoinnista. Aluehallintovirasto on tulkinnut hakemuksessa esitetyn rasvakaivojätteen jätenumerotunnukseen 200109 tunnuksiksi 200199. Lisäksi on huomioitava, että tuottajavastuun piiriin kuuluvaa jätettä saa ottaa vastaan ainoastaan tuottajayhteisön kanssa sopimalla.

Kotitalouksissa syntyneiden vaarallisten jätteiden pienerien vastaanottaminen kuuluu kunnalle ja kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Hakija on esittänyt, että laitos toimisi myös kunnan yleisenä vaarallisten jätteiden vastaanottopisteenä. Tämän vuoksi lupamääräyksessä on tarkennettu, tästä toiminnasta tulee olla sopimus Janakkalan kunnan kanssa.

Lupamääräys 5a.

Aluehallintovirasto on nähnyt tarpeelliseksi määrätä aiempaa tarkemmin murskauksesta ja haketuksesta. Murskattavat jätteet on esitetty taulukossa 2.

Maa-ainekset voidaan luokitella puhtaiksi, kun niiden haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista 214/2007 (PIMA-asetus) mukaiset kynnysarvot tai alueelliset taustapitoisuudet (kaivetut maat) ja pilaantumattomiksi, jos haitta-ainepitoisuudet alittavat asetuksen mukaiset alemmat ohjearvot.

Lupamääräys 9a.

Lupamääräyksessä on määrätty rakennettavien kenttien rakenteesta ja laadunvalvontasuunnitelman toimittamisesta valvovalle viranomaiselle. Hakijan esittämää kenttien rakentamiseen jättemateriaaleista tarvittavaa valmistusaikaa on rajoitettu. Vaasan hallinto-oikeudessa on tulkittu, että normaalia neitseellisiä materiaaleja käyttävää kenttärakentamista pitempää aikaa ei enää pidetä jätteen hyödyntämisenä. Aluehallintovirasto on katsonut, että viisi vuotta on riittävä aika. Määräyksessä on tarkoitettu, että koko alue 4 voidaan rakentaa viiden vuoden kuluessa, mutta se voidaan jakaa myös kahteen osaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Hakija on esittänyt, että alueella 3 laittomasti varastoidut jätteet (betonijäte ja valimokuona) on poistettu tältä alueelta, kuten Hämeen ELY-keskuksen hallintopakkopäätöksessä (Määräys 27.3.2020, HAMELY/2317/2015) on vaadittu. Toiminnanharjoittaja on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, jossa asian käsittely on kesken. Alueelta 3 poistetut jättemateriaalit on nyt hakijan mukaan varastoitu kenttäalueelle 1. Koska alueelta 3 on poistettu laiton materiaali, katsoo aluehallintovirasto, että päätökseen voidaan sisällyttää myös alue 3, toisin kuin Hämeen ELY-keskus on lausunnossaan esittänyt. Aluehallintovirasto ei ota kantaa nykyisen luvan vastaiseen varastointiin, koska kyseessä on valvonta-asia.

Lupamääräys 9b.

Lupamääräyksessä on määrätty laskeutusaltaan toteuttamisesta. Hakemuksessa ei ole esitetty altaan rakennetta, joten siitä on määrätty ja myös laadunvalvontasuunnitelman tekemisestä valvovalle viranomaiselle ennen altaan rakentamista. Aluehallintovirasto katsoo, että altaan hakemuksessa esitetty sijoituspaikka on aivan liian lähellä kiinteistön rajaa, jotta tarpeelliset kunnostukset ja altaan pohjan tyhjentäminen kiintoaineesta olisi mahdollista.

Myös nykyisen laskeutusaltaan käytöstäpoistamisesta on määrätty.

Lupamääräys 10a.

Lupamääräyksessä on määrätty uusissa kenttärakenteissa sallittavista jätemateriaaleista. Selvitysvelvoite Hämeen ELY-keskukselle on määrätty valvonnallisista syistä.

Lupamääräykset 13. ja 13a.

Lupamääräystä on muutettu hakemuksen täydennyksessä esitetyn mukaisesti niin, että jätevesien johtaminen voidaan tehdä pääosin hyväksytyin ojitussuunnitelman mukaisesti Vähikkälänojaan. Hakija on esittänyt, että kyseessä olisivat puhtaat hulevedet. Kuitenkin laskeutusaltaaseen johdetaan kaikkien kenttäalueiden sade- ja sulamisvedet, vaikkakin erotuskaivojen kautta, joten vedet luokitellaan jätevesiksi. Kenttäalueilla voidaan hakemuksen mukaan varastoida lähes kaikkia vastaanotettavia jätteitä.

Laskeutusaltaan kautta ojaan johdettaville jätevesille ei öljypitoisuutta lukuun ottamatta ole määrätty raja-arvoja, koska Janakkalan Jätteenkuljetuksen jätteenkäsittelyalueelta ei muodostu sellaisia jätevesiä, joissa olisi haitallisia aineita siinä määrin, että niille tulisi asettaa raja-arvoja. Laitoksen jätevesien sähkönjohtavuus ja pH voivat olla koholla betonin käsittelystä ja varastoinnista johtuen. Kiintoaine laskeutuu altaassa, eikä sen pitoisuudelle ole nähty tarvetta asettaa raja-arvoa.

Rakennettavaan avo-ojaan kuuluu uoman kummallakin puolella kolmen metrin levyinen piennar ojan huoltotöitä varten. Normaalia leveämpi piennar katsotaan tarpeelliseksi maaperän eroosioherkkyyden vuoksi.

Myös puhtaista hulevesistä on määrätty.

Lupamääräys 13b.

Määräyksellä on tarkennettu, miten onnettomuus- tai tulipalotilanteissa tulee toimia nimenomaan laskeutusaltaaseen liittyen.

Lupamääräys 17a.

Lupamääräyksellä on määrätty tekemään uusi meluselvitys mittauksineen.

Lupamääräys 18a.

Laitosta koskeva jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma on määrätty päivittämään tämän päätöksen mukaisesti.

Lupamääräys 20.

Jätevesien tarkkailua varten on määrätty tehtäväksi uusi näytteenottokaivo laskeutusaltaan jälkeen. Valvontaviranomaiselle on määrätty toimitettavaksi päivitetty tarkkailusuunnitelma ja karttapiirros jätevesien käsittelyjärjestelmistä. Hakemuksessa ja sen täydennyksissä esitetyistä asiakirjoista ei tarkkaan saa selvää erotus- ja näytteenottokaivojen sijainneista, eikä kenttävesien johtamisjärjestelyistä/reiteistä ennen uutta laskeutusallasta.

Määräyksessä on lisätty uusi vaikutustarkkailupiste Vähikkälänojaan (JJ2) hakemuksen täydennyksen mukaisesti.

Ylivirtaamakausi on yleensä keväällä maaliskuusta huhtikuussa ja syksyllä syys-lokakuussa.

Aluehallintovirasto on katsonut, että luvan saaja voi toteuttaa Vähikkälänojan tarkkailun itse tai osallistua mahdolliseen yhteistarkkailuun Janakkalan kunnan ja Kiertokapula Oy:n kanssa.

Lupamääräys 20a.

Tämä lupamääräys on annettu sen tilanteen varalta, että Janakkalan Jätteenkuljetuksen vaikutustarkkailu Vähikkälänojan osalta toteutetaan yhteistarkkailuna. Yhteistarkkailulla on tarkoitus kartoittaa Rehakan alueen toimintojen vaikutuksia Vähikkälänojaan. Rehakan alueella toimii jo Janakkalan kunnan ja Kiertokapula Oy:n yhteistarkkailu, jota valvoo Hämeen ELY-keskus. Aluehallintovirasto katsoo, että myös Janakkalan Jätteenkuljetuksen, mikäli osallistuu yhteistarkkailuun, tulee ottaa osaa sen kustannuksiin omia päästöjä vastaavalla osuudella. Yhteistarkkailun koordinoisi Hämeen ELY-keskus.

Lupamääräykset 20b–20d.

Lupamääräyksissä on nykyisen käytännön mukaisesti määrätty mittausten tekemisistä ja niiden raportoinneista.

Jos mittauksissa käytetään standardimenetelmistä poikkeavia menetelmiä, tulee niiden käyttö hyväksyttäväksi Hämeen ELY-keskuksella.

Lupamääräys 26.

Jätteen käsittelytoimintaa koskevaa vakuutta on muutettu pääosin hakijan esityksen mukaiseksi.

Lupamääräys 27.

Lupamääräyksessä on määrätty avo-ojan rakentamispaikasta ja rakentamistavasta lupamääräyksessä 13.

Kaivettava oja halkaisee naapurin tilan pituussuunnassa ja haittaa siten kiinteistön käyttöä. Haitan vähentämiseksi luvan saajan on rakennettava rumpu avo-ojan ylittämisen mahdollistamiseksi.

Lupamääräys 28.

Ojan kaivamiseen liittyvien töiden suorittamisesta aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle. Jos ojan käytöstä aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Lupamääräys 29.

Lupamääräyksen kunnossapitovelvoite on tarpeen toiminnasta aiheutuvien haittojen poistamiseksi. Jätevedtä johtava on velvollinen huolehtimaan jäteveden johtamiseen käytetyn ojan kunnossapidosta. Uoman rakentamis-, suurentamis-, kunnostamis- ja kunnossapitotyöt, jotka aiheutuvat jäteveden johtamisesta tehdään jätevedtä johtavan toimesta. Näistä toimista on huolehdittava siten, ettei jäteveden johtamisesta aiheudu kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Koska jäteveden johtamiseen on saatu lupa ympäristönsuojelulain 68 §:n nojalla jäteveden johtamista ei saa estää tai vaikeuttaa rakentamisen tai muun toimenpiteen vuoksi.

Naapurin tilan pituussuunnassa halkaisevaan ojaan tehdyn rummun toimintakuntoa on ylläpidettävä kiinteistön käytölle aiheutuvan haitan vähentämiseksi.

Maaperän eroosioherkkyyden vuoksi luvan saaja on velvollinen seuraamaan ja huolehtimaan myös jäteveden johtamiseen käytetyn ojan purkuväylänä toimivan Vähikkälänojan kunnossapidosta.

Lupamääräys 30.

Luvan saaja maksaa tilan Uusitalo (X) omistajille esittämänsä kertakaikkisen korvauksen hankkeesta aiheutuvista käyttöoikeuden menetyksistä, haitoista ja muusta edunmenetyksestä. Esitetty ja lupamääräyksessä 30 määrätty korvaus on riittävä.

Täytäntöönpanoa koskevat perustelut

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta saattaisi aiheuttaa toiminta-alueella sellaisia rakenteellisia muutoksia, joita ei voida palauttaa ennalleen, joten se tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi. Asiassa ei

myöskään ole tullut ilmi sellaista perusteltua syytä päätöksen täytäntöönpanolle muutoksenhausta huolimatta, että toiminnan aloittamislupa olisi myönnettävissä. Tämän vuoksi ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisia edellytyksiä toiminnan aloittamiselle ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä ei ole.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 14–17, 27–28, 48–49, 51–53, 57–58, 59–61, 62–64, 67–69, 83, 87, 94, 125, 198, 199 ja 209 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 41 ja 42 §
 Jätelaki (646/2011) 8, 12–13, 15–17, 20, 28–29, 72, 118–121 ja 141 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 12–13, 17, 20–22, 24–25 §, liite 4
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
 Vesilaki (587/2011) 5 luvun 13 §
 Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017)
 Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013)
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 8 211,25 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti.

1) Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan jätteiden käsittelylaitosta, jossa käsitellään jätettä vähintään 20 000 tonnia vuodessa (15–30 htp) koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 10 750 euroa.

Asetuksen liitteen mukaan toiminnan olennaista muuttamista (ympäristönsuojelulaki 29 §) koskevasta päätöksestä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

Maksu peritään 35 prosenttia korkeampana, koska työmäärä on taulukossa mainittua tarkoitettua työmäärää suurempi.

2) Jos kysymyksessä on ympäristönsuojelulain 47 §:n mukaisessa yhteiskäsittelyssä käsiteltävä asia (muu ojitusta koskeva asia), peritään käsittelymaksuna ympäristölupia koskevan maksutaulukon ja sen kohtien 1–6 mukainen maksu ja puolet vesitalousluvan taulukon mukaisesta maksusta (1 910 euroa).

Maksu $0,5 \times 10\,750 \text{ e} + \text{korotus } 35\% + 0,5 \times 1\,910 \text{ euroa} = 8\,211,25 \text{ euroa}$.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Janakkalan Jätteenkuljetus
Janakkalan kunta
Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomainen
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Janakkalan kunnan verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Janakkalan Sanomat -lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

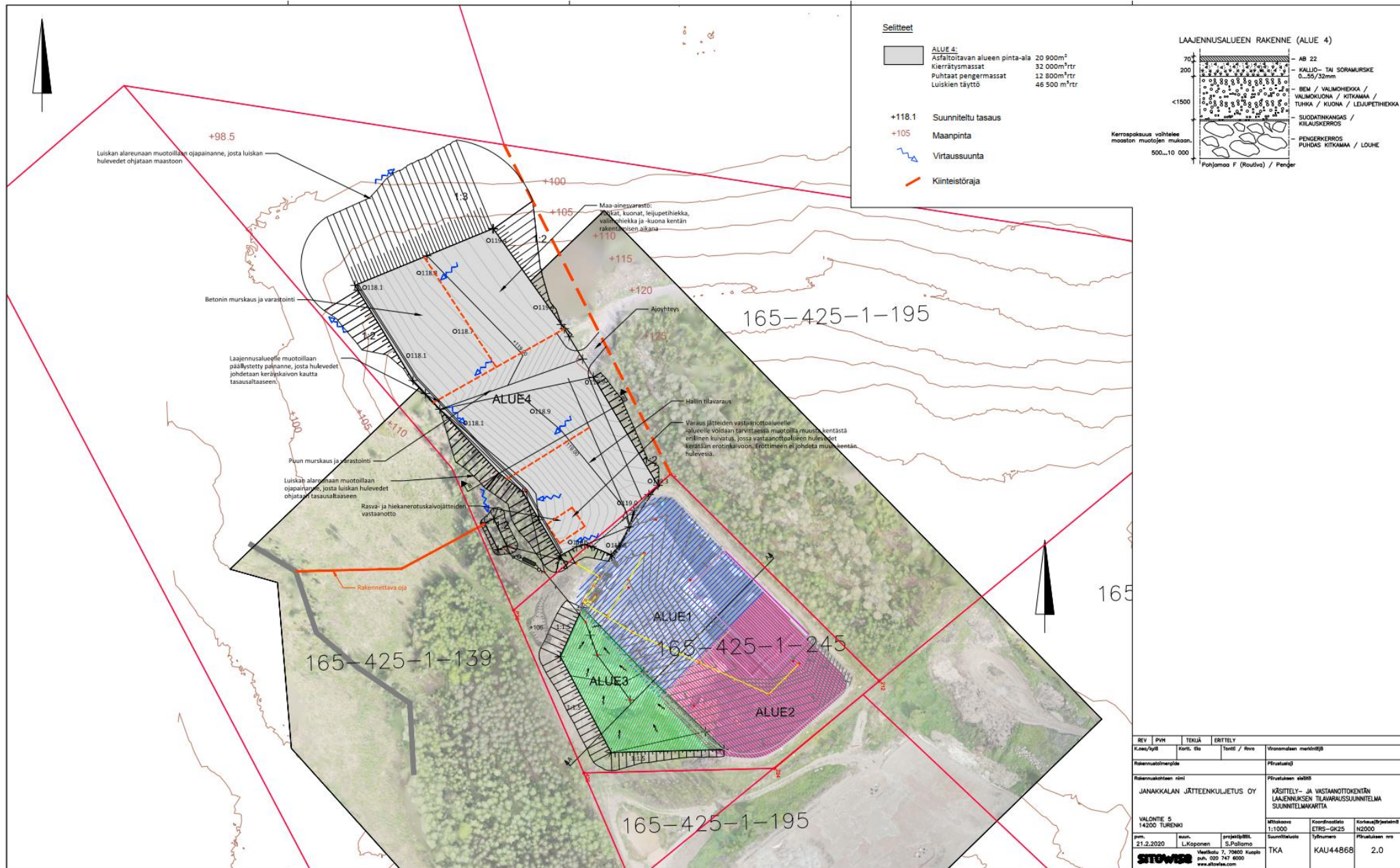
LIITTEET

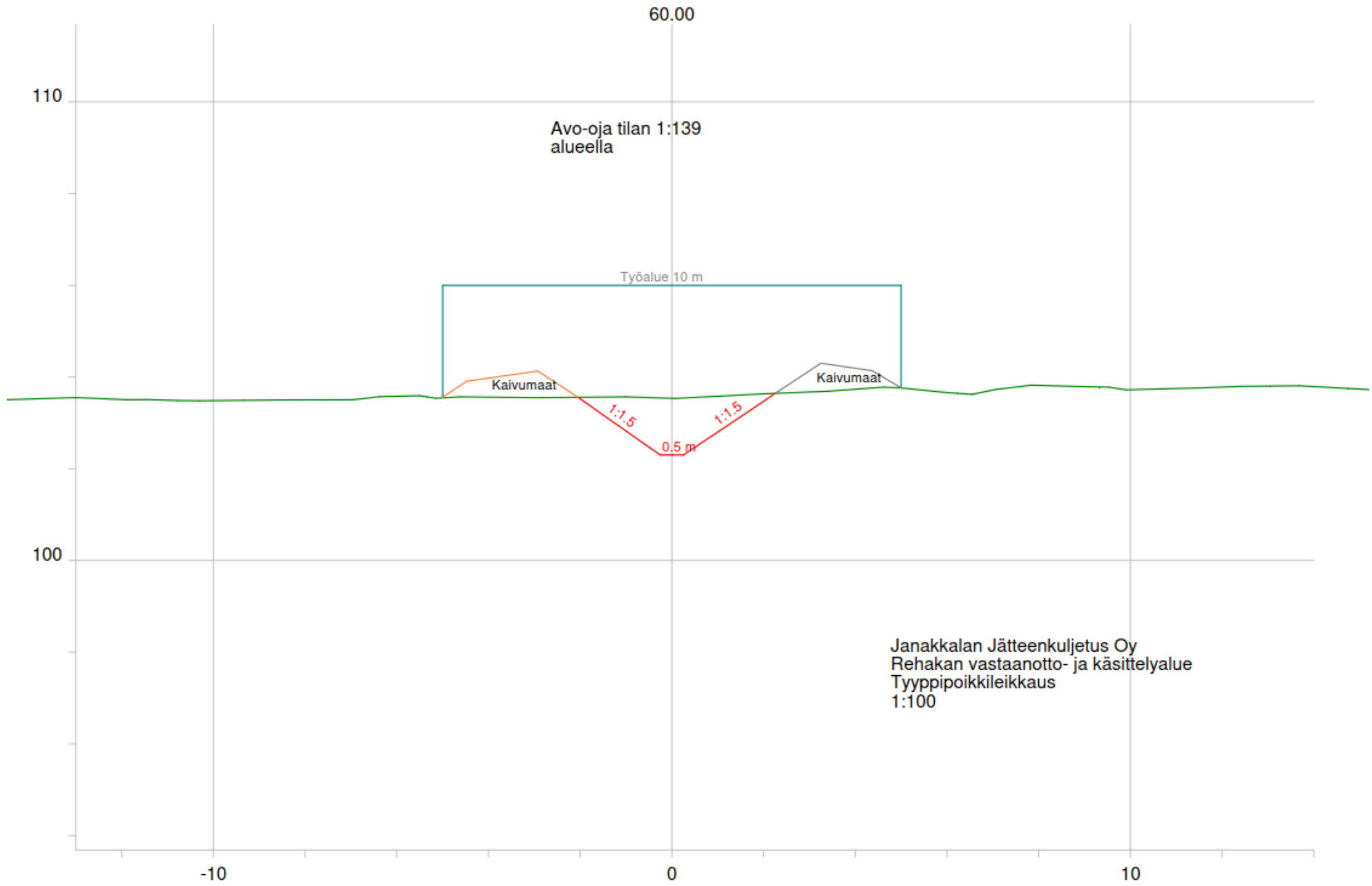
- 1) Täydennys 21.2.2020, Liite 1_Suunnitelmapaketti_alue 4
- 2) Liite 4_Täydennys 7.5.2020_AVO-OJA TYYPPI_PL60
- 3) Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvos Ilpo Hiltunen ja ympäristöylitarkastaja Ilona Joensuu. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Tuula Räsänen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy pvm. **15.1.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
  - laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
  - sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
  - päätös, johon haetaan muutosta
  - päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
  - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>